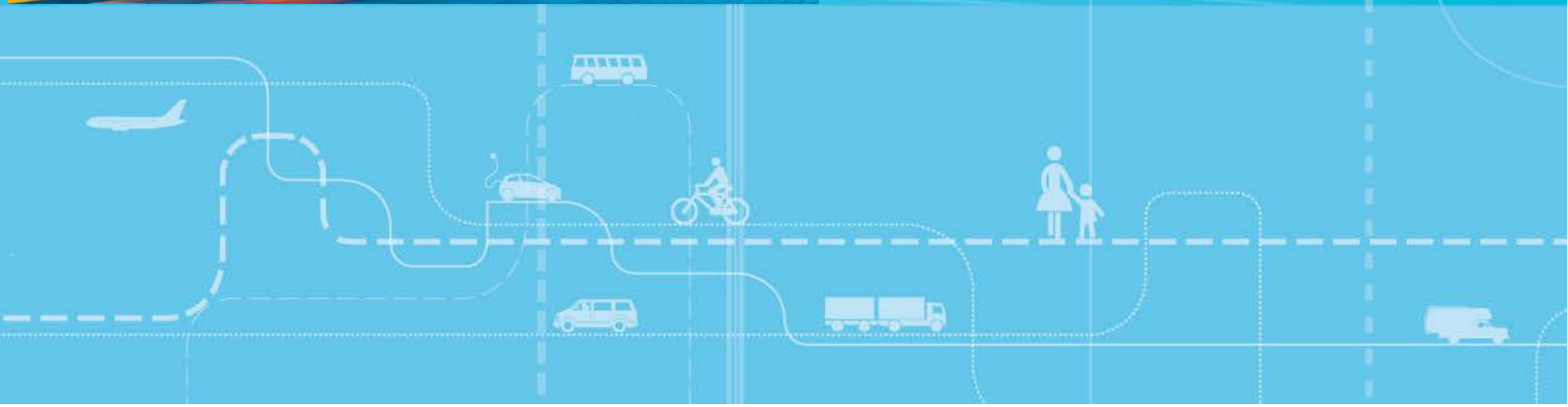

Hvordan skape trygge og levende byrom?

Sluttrapport for prosjektet
«Trygghetsskapende tiltak for levende byrom»

Hvordan skape trygge og levende byrom?

Sluttrapport for prosjektet «Trygghetsskapende tiltak for levende byrom»

Sunniva Meyer
Aslak Fyhri
Katinka Horgen Evensen
Helena Nordh
Gretar Ævarsson

Forsidebilde: Shutterstock.com

Transportøkonomisk institutt (TØI) har opphavsrett til hele rapporten og dens enkelte deler. Innholdet kan brukes som underlagsmateriale. Når rapporten siteres eller omtales, skal TØI oppgis som kilde med navn og rapportnummer. Rapporten kan ikke endres. Ved eventuell annen bruk må forhåndssamtykke fra TØI innhentes. For øvrig gjelder [åndsverklovens](#) bestemmelser.

ISSN 0808-1190 Papir

ISSN 2535-5104 Elektronisk

ISBN 978-82-480-2231-2 Papir

ISBN 978-82-480-2230-5 Elektronisk

Oslo, mars 2019

Tittel: Hvordan skape trygge og levende byrom?

Forfattere: Sunniva Meyer, Aslak Fyhri, Katinka Horgen Evensen, Helena Nordh og Gretar Ævarsson

Dato: 03.2019

TØI-rapport: 1696/2019

Sider: 158

ISSN papir: 0808-1190

ISSN elektronisk: 2535-5104

ISBN papir: 978-82-480-2231-2

ISBN elektronisk: 978-82-480-2230-5

Finansieringskilder: Regionale Forskningsfond Hovedstaden
Oslo kommune Bymiløetaten
Statens Vegvesen
Vegdirektoratet

Prosjekt: 4167 Trygghetsskapende tiltak for levende byrom

Prosjektleder: Sunniva Meyer

Kvalitetsansvarlig: Torkel Bjørnskau

Fagfelt: Atferd og transport

Emneord: Trygghet, Aktivitet, Byrom, Vegetasjon, Belysning, Terrortiltak, Kjøretøysperrer, Bymøbler

Sammendrag:

I denne rapporten har vi undersøkt effekten av tiltak som kan bidra til trygge og levende byrom. Dette er noen av hovedfunnene:

1. Folk følte seg tryggere i parker når vegetasjon som hindret god sikt ble fjernet.
2. De som opplevde at belysningen var god, følte seg også tryggere. Forbedret belysning utenfor Slottsparken i Oslo, ga økt gangtrafikk.
3. Utplassering av bymøbelet «ebenk», med gratis wifi, lademuligheter og strøm til arrangementer, førte til økt aktivitet. «ebenk» ble utviklet som en del av dette prosjektet. Andre bymøbler med aktivitetsskapende elementer kan også øke aktiviteten på offentlig sted.
4. Endret utforming av kjøretøysperrer påvirket ikke trygghetsfølelsen til forbipasserende. Fjerning/ending av kjøretøysperrer som reduserte fremkommeligheten for myke trafikanter, økte gangtrafikken.
5. Øde og forlatte områder kan oppleves som utrygge. Likevel er «skummel» aktivitet mer utrygghetsskapende enn øde/forlatte områder.

Transportøkonomisk Institutt
Gaustadalleen 21, 0349 Oslo
Telefon 22 57 38 00 - www.toi.no

Title: How to create safe and vibrant urban spaces?

Authors: Sunniva Meyer, Aslak Fyhri, Katinka Horgen Evensen, Helena Nordh and Gretar Ævarsson

Date: 03.2019

TØI Report: 1696/2019

Pages: 158

ISSN: 0808-1190

ISSN: 2535-5104

ISBN Paper: 978-82-480-2231-2

ISBN Electronic: 978-82-480-2230-5

Financed by: Regional Research Funds – Oslo region
Agency for Urban Environment, City of Oslo
The Norwegian Public Roads Administration

Project: 4167 Reassuring measures for vibrant urban spaces

Project Manager: Sunniva Meyer

Quality Manager: Torkel Bjørnskau

Research Area: Behaviour and transport

Keywords: Safety, Activity, Public space, Vegetation, Lighting, Terrorism protection, Vehicle barriers, City furniture

Summary:

In this report we have examined the effect of measures that may contribute to reassuring and vibrant urban spaces. Some of the main findings are:

1. People felt more secure in parks after removing vegetation that blocked the immediate view.
2. Those who considered the lighting of an area to be good, felt more secure. Improved lighting outside the Palace Park in Oslo caused increased pedestrian traffic.
3. Deployment of the city furniture called "ebenk", with free Wi-Fi, charging possibilities and power for events, led to increased activity. "Ebenk" was developed as part of this project.
4. Changed design of vehicle barriers did not affect the feeling of security of passers-by. Removal or modification of vehicle barriers to increase accessibility for pedestrians increased pedestrian traffic.
5. Deserted and abandoned areas are often perceived as unsecure. Nevertheless, public incivilities are seemingly more fear-inducing than deserted or abandoned areas.

Language of report: Norwegian

Institute of Transport Economics
Gaustadalleen 21, N-0349 Oslo, Norway
Telephone +47 22 57 38 00 - www.toi.no

Forord

Denne rapporten oppsummerer resultatene fra prosjektet «Trygghetsskapende tiltak for levende byrom». Prosjekteier er Oslo kommune Bymiljøetaten og prosjektansvarlig er Reidun Stubbe. Prosjektet er finansiert av Regionale Forskningsfond Hovedstaden, Oslo kommune Bymiljøetaten og Statens Vegvesen Vegdirektoratet. Prosjektleder er Sunniva Meyer ved Transportøkonomisk institutt. Andre partnere er Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Oslo kommune Plan- og bygningsetaten, Norfax AS og Statens Vegvesen Vegdirektoratet. I tillegg har Design against Crime Research Centre and Socially Responsive Design and Innovation Unit ved University of the Arts London og bar bakke landskapsarkitekter bidratt til prosjektet.

Prosjektet har hatt en styringsgruppe som møttes jevnlig og har bistått med nyttige innspill gjennom hele prosessen. Styringsgruppen besto av Reidun Stubbe fra Bymiljøetaten, Anne Ognér fra Statens Vegvesen Vegdirektoratet og Erik Dahl (2015-2016) og Dag Bjørnland (2016-2019) fra Plan- og bygningsetaten. I tillegg har Kristin Forsnes fra Statens Vegvesen Vegdirektoratet, Anne-Marit Vagstein fra Plan- og bygningsetaten og Motoko Yoshida m.fl. fra Bymiljøetaten vært kontaktpersoner for sine respektive etater og har bidratt med nyttige innspill til ulike deler av prosjektet.

Denne rapporten er i all hovedsak forfattet av prosjektleder forsker II Sunniva Meyer med bidrag fra forsker Katinka Horgen Evensen ved NMBU, professor Helena Nordh ved NMBU, forsker I Aslak Fyhri ved TØI og forsker Gretar Ævarsson ved TØI.

I kapittel 2 om metode, har forsker Gretar Ævarsson (TØI) bidratt med beskrivelse av automatiske tellinger av brukere. Datainnsamling og det meste av analysen for kapittel 3 om vegetasjon har ble gjennomført og beskrevet av Katinka Horgen Evensen (NMBU) og Helena Nordh (NMBU). Aslak Fyhri (TØI) gjennomførte og beskrev analysene av spørreskjemaedataene fra før og etter fjerning av hekk i Torshovdalen. Spørreundersøkelsene i kapittel 4 om belysning er gjennomført av Katinka Horgen Evensen (NMBU) og Helena Nordh (NMBU), mens filming og telling av antall passerende i Kristian IV's gate er gjennomført av TØI. Sunniva Meyer (TØI) gjennomførte analysene av spørreundersøkelsene, mens Aslak Fyhri (TØI) analyserte og beskrev videotellingene. Datainnsamlingen til kapittel 5 om aktivitetsskapende bymøbler og kapittel 6 om tiltak mot terror er gjennomført av TØI. Gretar Ævarsson (TØI) gjennomførte de automatiske tellingene, mens Sunniva Meyer, med støtte og innspill fra Aslak Fyhri (begge TØI), analyserte spørreundersøkelsene og sammenstilte de automatisk tellingene av brukere. Til kapittel 6 om sammenhengen mellom trygghet og aktivitet har, i tillegg til Sunniva Meyer, Aslak Fyhri og forsker II Rikke Ingebrigtsen bidratt (alle TØI).

Rapporten er kvalitetssikret av forskningsleder Torkel Bjørnskau. Trude Rømming har vært ansvarlig for sluttredigering av rapporten og klargjort den for trykking og elektronisk publisering.

Oslo, mars 2019

Transportøkonomisk institutt

Gunnar Lindberg
Direktør

Alena Høye
Konstituert avdelingsleder

Innhold

Sammendrag

Summary

1	Innledning.....	1
1.1	Bakgrunn.....	1
1.2	Teori.....	1
1.3	Formål/hypoteser.....	4
1.4	Rapportstruktur.....	5
2	Metode.....	6
2.1	Design.....	6
2.2	Intervjuer.....	7
2.3	Videoregistreringer.....	8
3	Vegetasjon.....	11
3.1	Bakgrunn.....	11
3.2	Metode.....	11
3.3	Resultater.....	14
3.4	Diskusjon.....	18
4	Belysning.....	20
4.1	Bakgrunn.....	20
4.2	Metode.....	20
4.3	Resultater.....	20
4.4	Diskusjon.....	29
5	Aktivitetsskapende bymøbler.....	31
5.1	Bakgrunn.....	31
5.2	Metode.....	31
5.3	Resultater.....	32
5.4	Diskusjon.....	48
6	Tiltak mot terror.....	49
6.1	Bakgrunn.....	49
6.2	Metode.....	49
6.3	Resultater.....	50
6.4	Diskusjon.....	68
7	Sammenhengen mellom trygghet og aktivitet.....	70
7.1	Bakgrunn.....	70
7.2	Metode.....	70
7.3	Resultater.....	70
7.4	Diskusjon.....	75
8	Konklusjon.....	76
8.1	Konklusjon.....	76

8.2 Feilkilder og forbehold.....	79
8.3 Videre forskning.....	79
9 Referanser.....	81
Vedlegg 1 Spørreskjema Torshovdalen	85
Vedlegg 2 Spørreskjema Torshovdalen kveld.....	95
Vedlegg 3 Spørreskjema Frognerparken	105
Vedlegg 4 Trebelysningseksperiment	109
Vedlegg 5 Kart med steder i Frognerparken	116
Vedlegg 6 Spørreskjema for «ebenk».....	117
Vedlegg 7 Spørreskjema for utekontorer	123
Vedlegg 8 Spørreskjema for Akersgata utenfor Stortinget før.....	132
Vedlegg 9 Spørreskjema for Akersgata utenfor Stortinget etter.....	141
Vedlegg 10 Spørreskjema for Keysers gate	150

Sammendrag

Hvordan skape trygge og levende byrom?

TØI rapport 1696/2019

Forfattere: Sunniva Meyer, Aslak Fybri, Katinka Horgen Evensen, Helena Nordb og Gretar Ævarsson
Oslo 2019 158 sider

I denne rapporten har vi undersøkt effekten av tiltak som kan bidra til trygge og levende byrom. Dette er noen av hovedfunnene:

1. Folk følte seg tryggere i parker når vegetasjon som hindret god sikt ble fjernet.
2. De som opplevde at belysningen var god, følte seg også tryggere. Forbedret belysning utenfor Slottsparken i Oslo, ga økt gangtrafikk.
3. Utplassering av bymøbelet «ebenke», med gratis wifi, lademuligheter og strøm til arrangementer, førte til økt aktivitet. «ebenke» ble utviklet som en del av dette prosjektet. Andre bymøbler med aktivitetsskapende elementer kan også øke aktiviteten på offentlig sted.
4. Endret utforming av kjøretøysperrer påvirket ikke trygghetsfølelsen til forbi passerende. Fjerning/ endring av kjøretøysperrer som reduserte fremkommeligheten for myke trafikanter, økte gangtrafikken.
5. Øde og forlatte områder kan oppleves som utrygge. Likevel er «skummel» aktivitet mer utrygghetsskapende enn øde/forlatte områder.

Tiltak for å skape trygge og levende byrom

Med prosjektet "Trygghetsskapende tiltak for levende byrom" har vi ønsket å utvikle bedre kunnskap om trygghetsskapende tiltak i byområder. Prosjektet har munnet ut i anbefalinger som skal kunne tas i bruk både i Oslo og i andre byområder for bedre å skape trygge uteområder for alle.

I prosjektet undersøkte vi effekten av tiltak som kan bidra til trygge og levende byrom:

1. Vegetasjonsutforming i parker
2. Belysning
3. Aktivitetsskapende bymøbler
4. Utforming av tiltak mot terror

Vegetasjon

Det er en klar sammenheng mellom det fysiske miljøet i parker og utrygghet, særlig for kvinner. Kvinnens trygghetsfølelse blir i stor grad påvirket av hvor oversiktig et sted er. Kvinnelige beboere som ble intervjuet om Torshovdalen, opplevde parken som relativt trygg, men trakk likevel frem aspekter som dårlig sikt og vedlikehold som utrygghetsskapende. Folk som hadde vært i Torshovdalen flere ganger følte seg også tryggere der enn folk som aldri hadde vært der.

Fjerning av en hekk langs en gangvei i Torshovdalen gjorde at kvinnene følte seg tryggere på stedet.

Oslo kommune arbeider aktivt med tiltak for å gjøre folk tryggere i parker, men arbeidet er mest basert på magesfølelser til de ansatte og på klager fra brukere. Det er derfor behov for en mer bevisst holdning og systematisk gjennomgang av trygghetstiltak. Likevel, de utrygge stedene som kommunen trakk frem, ble også bekreftet av beboerne.

Belysning

Det er også en klar sammenheng mellom hvor fornøyde folk er med belysningen på et sted og trygghetsfølelsen. Når vi ba folk om å nevne hva som kan gjøre dem utrygge i Frognerparken og NMBU-parken, nevnte mange manglende belysning.

Vi gjennomførte et eksperiment i NMBU-parken der vi belyste sidevegetasjon som vokste tett opp til gangveien der deltakerne skulle gå. Resultatene antyder at vegetasjonsbelysningen økte opplevd belysning på gangveien og på den måten økte trygghetsfølelsen.

Installasjon av LED-pærer i Kristian IV's gate utenfor Slottsparken som gav bedre lysfordeling, førte til mer gangtrafikk på fortauet som ble bedre belyst.

Aktivitetsskapende bymøbler

«ebenk» ble utviklet som en del av prosjektet «Trygghetsskapende tiltak for levende byrom» (som denne rapporten er en del av). I tillegg til å tilby sitteplasser har ebenk lademuligheter, gratis internett, strøm for arrangementer og lys. Analyser av bruken av ebenk viste at ebenk ble mer brukt enn ordinære sittebenker, både i absolutte tall og som andel av de passerende.

Utekontorer (gatemøbel som tilbyr utendørs arbeidsplasser) var et av de første prosjektene i Bilfritt byliv som ble realisert, og ble tegnet av studenter ved Arkitektur- og designhøgskolen på oppdrag fra Oslo kommune Bymiljøetaten. Etter utplassering av utekontorer var antall passerende større enn uten benker/bymøbler, men lavere enn etter utplassering av ebenk. Våre resultater antyder at utekontorer har omtrent samme effekt som ordinære benker. Utekontorer har imidlertid ingen effekt på trygghet.

I alle tidspunktene da noen benker/bymøbler var utplassert var antall passerende høyere enn når det ikke var bymøbler i gatene.

Utforming av tiltak mot terror

På tross av synlige endringer av utformingen av kjøretøysperrene i Akersgata utenfor Stortinget og Keyzers gate viser intervjuer med forbipasserende ingen endring i trygghetsfølelsen. Våre analyser viser også at respondentenes evne til å gjenkjenne tiltak mot terror/kunnskap om terrortiltak heller ikke hadde noen effekt på hvor utrygge de var.

Likevel har utformingen av kjøretøysperre klar effekt på gangtrafikken. Bytte fra bom til pullerter utenfor Stortinget og bytte fra betongklosser til pullerter i Kongens gate, bedret fremkommeligheten for de gående. Våre videotellinger viser store endringer i hvor folk velger å gå begge steder etter at utformingen av kjøretøysperrene ble endret.

I Keyzers gate ble de midlertidige betongklossene fjernet og malte betongplantekasser utplassert. Utenfor Akersgata 64 ble de midlertidige betongklossene byttet ut med malte betongskiller plassert i en rettere linje. Begge disse endringene var først og fremst «kosmetiske». Våre videotellinger viste minimale endringer i gangtrafikken på begge steder.

Aktivitet

Noen respondenter oppgir at øde/forlatte områder kan skape utrygghet og i enkelte gater finner vi en sammenheng mellom en opplevelse av at gaten er øde/forlatt og at respondentene er utrygge på stedet.

Våre resultater antyder likevel at «skummel» aktivitet er mer utrygghetsskapende enn øde/forlatte områder. Ny aktivitet som oppleves som «skummel» av brukerne (som for eksempel fyll) vil derfor ikke øke trygghetsfølelsen. Ønsker man å øke trygghetsfølelsen gjennom å øke aktiviteten på et sted, bør man derfor først finne ut hva slags aktivitet som oppleves trygghetsskapende.

Hva kjennetegner dem som føler seg mest utrygge?

Vi har funnet følgende sammenhenger mellom kjennetegn ved personer og opplevd utrygghet:

1. Kvinner er mer utrygge enn menn.
2. Personer som skårer høyere på (selvrapportert) nevrotisisme er mer utrygge enn personer som skårer lavere.

Andre variabler ser til å ha en effekt på utrygghetsfølelsen, men effekten varierer i styrke og er mange steder ikke sterk nok til å være signifikant:

3. Folk som har vært på stedet flere ganger/oftere føler seg tryggere der enn folk som aldri har vært på stedet.
4. Eldre er mer utrygge enn yngre.
5. Folk med lav utdanning er mer utrygge enn folk med høy utdanning.

Andre variable igjen ser ut til å ha liten/ingen effekt på utrygghetsfølelse:

6. Kunnskap/gjenkjennelse av tiltak har liten/ingen effekt.
7. Vi ser liten effekt av erfaring med ubehagelige hendelser.

Summary

How to create safe and vibrant urban spaces?

TØI Report 1696/2019

Authors: Sunniva Meyer, Aslak Fybri, Katinka Horgen Evensen, Helena Nordb and Gretar Ævarsson

Oslo 2019 158 pages Norwegian language

In this report we have examined the effect of measures that may contribute to reassuring and vibrant urban spaces. These are some of the main findings:

- 1. People felt more secure in parks after removing vegetation that blocked the immediate view.*
- 2. Those who considered the lighting of an area to be good, also felt more secure. Improved lighting outside the Palace Park in Oslo caused increased pedestrian traffic.*
- 3. Deployment of the city furniture called "ebenke", with free Wi-Fi, charging possibilities and power for events, led to increased activity. "Ebenke" was developed as part of this project. Other types of city furniture with activity-creating elements can also increase activity in urban spaces.*
- 4. Changed design of vehicle barriers did not affect the feeling of security of passers-by. Removal or modification of vehicle barriers to increase accessibility for pedestrians increased pedestrian traffic.*
- 5. Deserted and abandoned areas are often perceived as unsecure. Nevertheless, public incivilities are seemingly more fear-inducing than deserted or abandoned areas.*

Reassuring and vibrant urban spaces

In the project "Reassuring measures for vibrant urban spaces" we wanted to increase knowledge about reassuring measures in urban spaces. The project has resulted in policy recommendations for Oslo and other urban areas.

In the project, we investigated the effect of measures that helps create reassuring and vibrant urban spaces:

1. Vegetation in parks
2. Lighting
3. Activity-inducing urban furniture
4. The design of terrorism protection

Vegetation

There is a clear connection between the physical environment in parks and feelings of insecurity, especially for women. Women's sense of security is largely influenced by how good the prospect is. Female residents who were interviewed about the Torshov Valley experienced the park as relatively secure, but nevertheless mentioned that poor visibility and maintenance could cause insecurity. People who had been to the Torshov Valley several times also felt more secure than people who had never been there.

Removing a hedge along a walkway in the Torshov Valley made women feel safer at the site.

Oslo municipality is actively working on making people feel more secure in parks, but the work is mostly based on employees' gut feelings and complaints from users. There is therefore a need for a more conscious attitude and a systematic review of reassuring measures. Nevertheless, the insecure places mentioned by the municipality were also mentioned by the residents.

Light

There is a clear connection between how satisfied people are with the lighting at a site and their sense of security. When asking people to mention what could make them insecure in the Frogner Park and the NMBU Park, many mentioned lack of lighting.

We conducted an experiment in the NMBU park where we illuminated side vegetation that grew close to the walkway where the participants were supposed to walk. The results suggested that lighting of the side vegetation increased the experienced lighting on the walkway and thus increased sense of security.

Installation of LED bulbs in Kristian IV's gate outside the Palace Park, which provided better light distribution, led to more pedestrian traffic on the sidewalk which was better illuminated.

Activity-inducing city furniture

An "ebenk" (Norwegian for "electric bench") was developed as part of the project "Reassuring measures for vibrant urban spaces" (which this report is part of). In addition to offering seating, ebenk provided charging facilities, free internet, power for events and lighting. Analysis of the use of ebenk showed that ebenk was used more widely than ordinary seating benches, both in absolute numbers and as proportion of the number of passers-by.

"Outdoor offices" was one of the first projects in "Car free city life in Oslo" that were realized, and the furniture was designed by students at the Oslo School of Architecture and Design at the request of the City of Oslo. The number of passers-by during the deployment of the outdoor offices was larger than with no benches, but lower than during deployment of ebenk. Our results suggest that outdoor offices have about the same effect as ordinary benches. Outdoor offices, however, have no effect on sense of security.

At all times when some pieces of street furniture were deployed, the number of passers-by was higher than when there were no urban furniture deployed in the streets.

Design of terrorism protection

Despite visible changes in the design of the vehicle barriers in Akersgata outside the parliament and Keyzers gate, interviews with passers-by show no change in the sense of security. Our analyses also show that the respondents' ability to recognize terrorist measures and knowledge of terrorist measures did not have any effect on how insecure they felt either.

Nevertheless, the design of vehicle barriers has a clear effect on pedestrian traffic. Switching from boom barrier to bollards outside the parliament and switching from concrete blocks to bollards in Kongens gate, improved the accessibility for pedestrians. Video countings showed substantial changes in where people choose to go both places after the change of vehicle barriers.

In Keyzers gate, the temporary concrete blocks were removed and painted concrete planters were deployed. Outside Akersgata 64, the temporary concrete blocks were replaced with painted concrete separators placed more streamlined. Both changes were primarily "cosmetic". Video countings showed minimal changes in pedestrian traffic in both places.

Activity

Some respondents experience more insecurity in deserted or abandoned areas, and in some streets, there is a connection between the perception that the street is deserted or abandoned and a sense of insecurity.

However, our results still suggest that public incivilities are more fear-inducing than deserted and abandoned areas. New activity in an area will therefore not increase the sense of security if it is perceived as "scary" (such as drunkenness) by the users. Hence, before implementing measures to stimulate activity, one should first establish what kind of activity that is perceived as reassuring.

What characterises people who feel afraid in public space?

In this report we have looked at the relationship between personal characteristics and sense of insecurity, and have found that:

1. Women feel more insecure than men.
2. People who score higher on (self-reported) neuroticism feel more insecure than people who score lower.

Other variables seem to have an effect on the sense of security, but the effects vary in strength and in many places are not strong enough to be statistically significant:

3. People who have been on site several times / more often feel safer there than people who have never been there.
4. Elderly people feel more insecure than younger people.
5. People with low education feel more insecure than people with high education.

Other variables again seem to have little or no effect on insecurity:

6. Knowledge about and recognition of terrorism prevention measures has little or no effect on sense of security.
7. We see little effect of experience with unpleasant events on sense of security.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

En forutsetning for at folk skal velge å gå hele eller deler av en reise, er at de opplever gange som en trygg transportform. Studier av utrygghet i det offentlige rom viser at omgivelser kan ha stor påvirkning på folks trygghetsfølelse. Det er flere egenskaper ved omgivelsene som kan skape utrygghet. Se Sreetheran and van den Bosch (2014) for en oversikt over mange utrygghetsskapende faktorer.

Økt gåing og sykling gir mindre klimautslipp og lokal forurensning dersom biltrafikken reduseres tilsvarende. Men den viktigste miljøeffekten av økt gange er knyttet til mer folkeliv som øker trivselen for mange av de som ferdes og oppholder seg der. I tillegg vil økt gange ha positive effekter for folkehelsen (Nordh, Vistad, Skår, Wold, & Magnus Bærum, 2017).

Kommuneplan 2015 for Oslo hadde som tittel *Oslo mot 2030 – Smart, trygg og grønn*. Målet «Trygg, åpen og tilgjengelig by» inkluderte satsingene «Det skal oppleves trygt å ferdes i det offentlige rom dag og natt» og «Oslos innbyggere skal ha tilgang på attraktive, varierte og brukervennlige byrom». Målet skulle blant annet oppnås gjennom handlingsplaner og strategier som Belysningsplan, Gatebruksplan, Estetisk plan og en egen arkitekturpolitikk. Alle disse planene beskriver prinsipper og føringer for tiltak som også skal skape økt trygghet. For å skaffe mer kunnskap om utviklingen i Oslo sentrum bestilte Oslo kommune også en bylivsundersøkelse som ble gjennomført av Gehl. Resultatene der ble fulgt opp gjennom Handlingsprogram for økt byliv og programmet Bilfritt byliv.

Men for at disse planene skal munne ut i konkrete tiltak, kreves en større og mer målrettet verktøykasse enn det beslutningstagerne per i dag har tilgjengelig. Formålet med prosjektet «Trygghetsskapende tiltak for levende byrom» har vært å bidra med konkrete verktøy til denne verktøykassen ved skaffe kunnskap om etablerte tiltak, som vegetasjonsbeskjæring og belysning, og nyere tiltak, som spesialtilpassede gatemøbler og utforming av tiltak mot terror. Denne rapporten presenterer resultatene fra prosjektet.

Prosjektet er finansiert av Regionale Forskningsfond Hovedstaden, Oslo kommune Bymiljøetaten og Statens Vegvesen Vegdirektoratet og Oslo kommune Bymiljøetaten er prosjekteier/prosjektansvarlig.

1.2 Teori

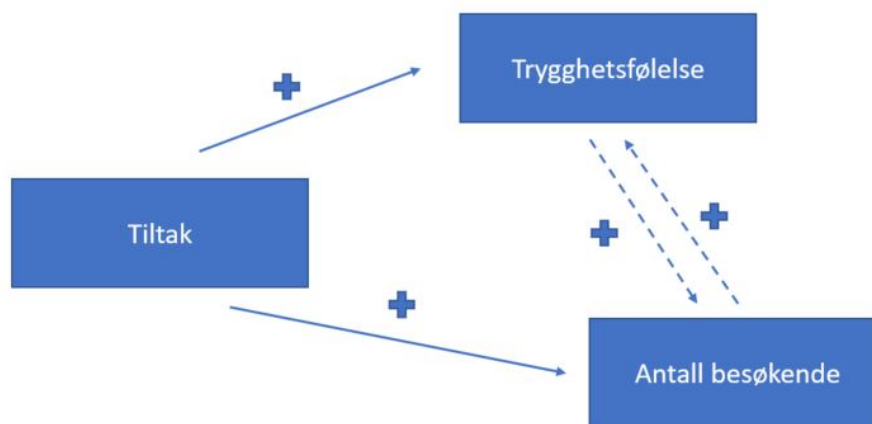
1.2.1 Trygghetsfølelse og aktivitet

I denne undersøkelsen benytter vi to ulike mål: trygghetsfølelse og faktisk bruk av et sted eller et område. Med trygghetsfølelse mener vi hvor trygge eller utrygge folk føler seg på stedet, og det må ikke forveksles med faktisk sikkerhet. Risikoen for å bli rammet av kriminalitet eller andre uønskede hendelser på et sted kan være lav samtidig som besøkende føler seg veldig utrygge. Risikoen kan også være høy samtidig som de besøkende føler seg veldig trygge. Faktisk bruk av et sted inkluderer både de som oppholder seg på et sted over tid og de som bare passerer dette stedet.

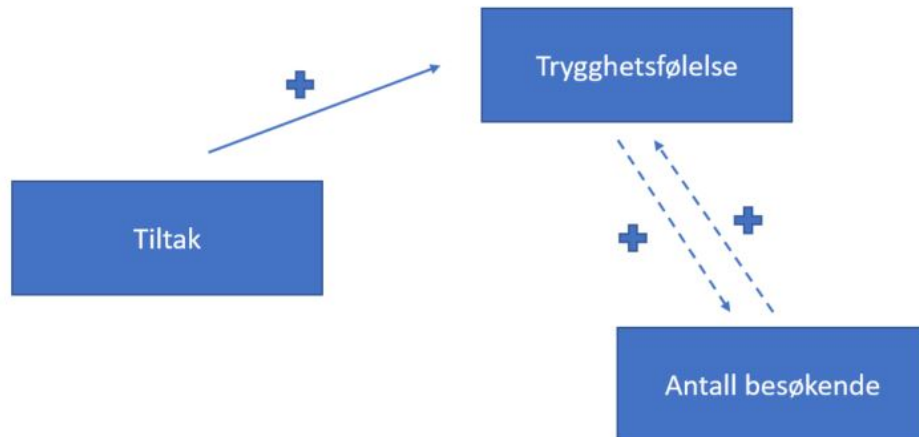
En landsomfattende survey gjennomført i USA viser at personer som bor i områder («counties») med lav kriminalitet går mer enn personer som bor i områder med høy kriminalitet (Doyle, Kelly-Schwartz, Schlossberg, & Stockard, 2006). En survey gjennomført i Malaysia viser at også der er frykt for kriminalitet en av hovedgrunnene til at folk velger å ikke gå (Ariffin & Zahari, 2013). Vi tror derfor at folk i større grad velger å oppholde seg på eller passere steder der føler seg trygge fremfor steder der de føler seg utrygge (forutsatt at de har mulighet til å gjøre slike valg). Høy trygghetsfølelse kan derfor gi økt antall besøkende.

Folketomme rom kan redusere trygghetsfølelsen, og travle gater tilpasset gående oppleves som tryggere en forlatte gater (Foster, Giles-Corti, & Knuiman, 2010; Foster et al., 2015; Johansson, 1997). Økt antall besøkende kan dermed bidra til økt trygghetsfølelse. Men når antall besøkende øker veldig mye kan det føre til trengsel som også kan oppleves utrygt (Adam, 2015). Antall besøkende kan derfor ha en omvendt u-formet effekt på opplevd trygghet.

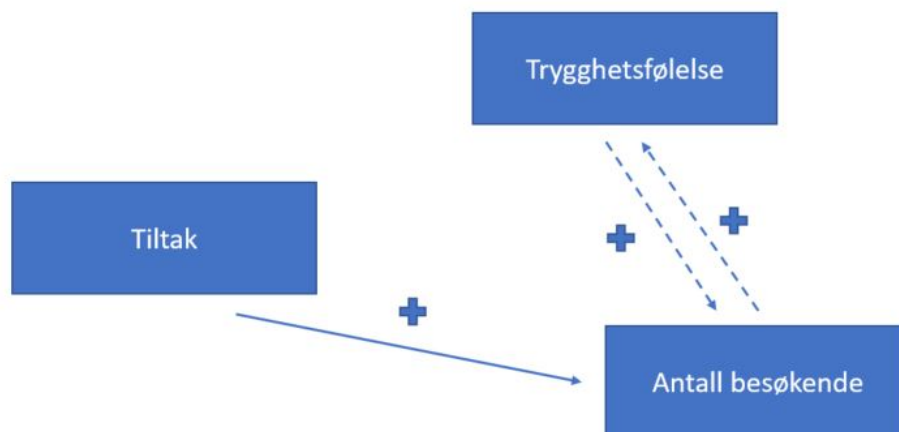
Kort oppsummert antar vi at trygghetsfølelse og antall besøkende gjensidig forsterker hverandre og gir en positiv spiraleffekt opp til et visst punkt, dvs. til et punkt der det er tilstrekkelig mange andre til stede, men ikke så mange at det blir utrygt på grunn av trengsel. Figur 1 beskriver vår modell for den antatte sammenhengen mellom tiltak, trygghetsfølelse og antall besøkende på et sted. I studien har vi sett på fire ulike typer tiltak som forventes å ha direkte effekt på trygghetsfølelsen og/eller antall besøkende. Dersom tiltaket kun har direkte effekt på den ene avhengige variabelen, antar vi at den påvirker den andre avhengige variabelen indirekte. Figur 2 viser tilfellet der tiltaket kun har direkte effekt på trygghetsfølelsen, mens figur 3 viser tilfellet der tiltaket kun har direkte effekt på antall besøkende.

Figur 1: Modell for den antatte sammenhengen mellom tiltak, trygghetsfølelse og antall besøkende på et sted.

Figur 2: Modell der tiltaket har direkte effekt på trygghetsfølelse og indirekte effekt på antall besøkende.

Figur 3: Modell der tiltaket har direkte effekt på antall besøkende og indirekte effekt på trygghetsfølelse.

1.2.2 Tiltak

De fire ulike type tiltakene vi undersøker effekten av er: (1) vegetasjonsutforming, (2) belysning, (3) aktivitetsskapende bymøbler og (4) utforming av tiltak mot terror.

Vegetasjon kan påvirke folks helse på mange ulike måter (WHO, 2016) og kan øke antall besøkende (Wolfe & Mennis, 2012). Samtidig kan vegetasjon skape skjulesteder som kan brukes av personer med ondsinnede hensikter (Deng, 2015; Wolfe & Mennis, 2012). Utsyn og oversikt gir økt trygghet (Jansson, Fors, Lindgren, & Wiström, 2013; Loewen, Steel, & Suedfeld, 1993), og det gjelder spesielt muligheten til å se alt som er mellom øye- og knenivå (Jansson et al., 2013). Vedlikehold av trær (Sreetheran & van den Bosch, 2014) og annen vegetasjonsutforming som øker besøkendes oversikt, er derfor tiltak som kan øke trygghetsfølelsen. Vegetasjonsutforming er et eksempel på et tiltak illustrert i figur 2.

Mørke og forlatte områder kan skape utrygghet (Johansson, 1997; Sreetheran & van den Bosch, 2014). *Belysning* kan derfor øke trygghetsfølelsen i områder som ellers oppfattes mørke. Sterkere lys øker trygghetsfølelsen, og amerikanske studier antyder at optimal horisontal belysning er 30 lux (Boyce, Eklund, Hamilton, & Bruno, 2000). Lys er særlig viktig for at vi skal gjenkjenne personer vi møter og/eller lese intensjonene deres, og for at de gående skal ha tid til å unngå en uønsket situasjon på gata på nattetid bør det være mulig å kjenne igjen noen på 15 meters avstand (Fotios, Yang, & Uttley, 2015). Preferansestudier gjennomført i USA viser at om natten foretrekker folk offentlige rom med jevnt og sterkt lys som kommer ovenfra (Nasar & Bokharai, 2017). Belysning er et eksempel på et tiltak som påvirker både trygghetsfølelse og antall besøkende direkte (som vist i figur 1).

Aktivitetsskapende bymøbler er utemøbler utplassert på offentlig tilgjengelig uteområder for allmenn bruk i et forsøk på å skape liv på stedet og dermed øke antall besøkende. Aktivitetsskapende bymøbler kan ha mange funksjoner, inkludert skape muligheter for å hvile, nyte utsikten og holde på med relevante aktiviteter. Aktivitetsskapende bymøbler er et eksempel på et tiltak vist i figur 3.

Synlige sikkerhetstiltak som gjerder, tv-overvåkning og uniformerte vakter kan redusere frykten for ordinær kriminalitet (Dalgaard-Nielsen, Laisen, & Wandorf, 2014; Grosskopf, 2006), men samtidig øke frykten for terrorisme (Grosskopf, 2006). *Kjøretøysperrer* er en type synlig terrortiltak som også påvirker bevegelsesmønstre og dermed antall besøkende. Siden utformingen av kjøretøysperrer muligens påvirker både trygghetsfølelsen og antall besøkende, er kjøretøysperrer her et eksempel på et tiltak i figur 1.

1.3 Formål/hypoteser

I denne studien evaluerer vi effekten av ulike trygghetsskapende og eller aktivitetsskapende tiltak. Slike tiltak har i liten grad blitt evaluert tidligere. Formålet med denne rapporten er å beskrive metodene brukt for å evaluere tiltakene og redegjøre for hva vi har funnet ut om effekten av tiltakene på både trygghetsfølelse og aktivitet i det offentlige rom.

Følgende hypoteser undersøkes i denne rapporten:

H1: Fjerning av vegetasjon som skaper gjemmesteder, øker trygghetsfølelsen. Vegetasjon kan skape skjulesteder for kriminelle (handlinger) (Deng, 2015; Wolfe & Mennis, 2012) og tilstedeværelsen av gjemmesteder og opplevelsen av å være innesperret kan redusere trygghetsfølelsen (Nasar & Jones, 1997). Tett og dårlig vedlikeholdt vegetasjon reduserer også trygghetsfølelsen (Jorgensen & Anthopoulou, 2007; Krenichyn, 2006; Sreetheran & van den Bosch, 2014).

H2: Bedre belysning øker trygghetsfølelsen. I intervjuer om utrygghet er det vanlig at folk nevner at mørke steder føles utrygge (Brattbakk et al., 2015; Johansson, 1997).

H3: Bedre belysning fører til flere besøkende. God belysning er viktig for å oppdage eventuelle hindre på veien (Uttley, Fotios, & Qasem, 2016) og om underlaget er glatt på grunn av is, snø eller løv (Hjorthol, Krogstad, & Tennøy, 2013). Selv om brukeren føler seg trygg på stedet vil økt belysning kunne øke komforten ved å gå et sted, og gående er derfor mer tilbøyelig til å bevege seg et sted med mye lys (Uttley & Fotios, 2017).

H4: Sitteplasser gir flere besøkende. Flere studier viser at gående ønsker seg gode sitteplasser (Hjorthol et al., 2013; Kaufmann, Papaioannou, Blaszczyk, & Marques Almeida, 2010; Ottoni, Sims-Gould, Winters, Heijnen, & McKay, 2016).

H5: Aktivitetsskapende bymøbler gir flere besøkende. Spennende attraksjoner/aktiviteter skaper motivasjon til å reise/oppholde seg et sted. I tillegg oppleves veien til et sted kortere om det finnes mange interessante aktiviteter på veien (Ariffin & Zahari, 2013).

H6: Mindre synlig sikring mot terrorisme gir økt trygghetsfølelse. Synlige sikkerhetstiltak kan redusere frykten for ordinær kriminalitet, men samtidig øke frykten for terrorisme (Dalgaard-Nielsen et al., 2014; Grosskopf, 2006). Dersom man klarer å gjøre sikringstiltak mot terrorisme mer diskrete, er det mulig at trygghetsfølelsen øker.

H7: Hindre for gående reduserer antall gående. Blant annet fører dårlig drift og vedlikehold av fortau og andre gangarealer til at mange lar være å gå (Ariffin & Zahari, 2013; Hagen, Tennøy, & Knapskog, 2019; Hjorthol et al., 2013).

H8: Trygghetsfølelsen øker når det er flere folk i et område. Folketomme rom skaper utrygghet, og det særlig når det er mørkt (Johansson, Laflamme, & Eliasson, 2012; Johansson, 1997).

I tillegg inkluderer vi flere kontrollvariabler som forskning viser at kan ha påvirkning på trygghetsfølelse i våre analyser: Kvinner rapporterer jevnt over mer utrygghet enn menn i spørreundersøkelser (Backer-Grøndahl & Fyhri, 2009). Forskning tyder på at denne forskjellen både skyldes at kvinner føler seg mer utrygge og at kvinner lettere innrømmer når de er redde (Egloff & Schmukle, 2004). Det er derfor mulig at enkelte trygghetsskapende tiltak har større effekt på kvinner enn på menn. Enkelte studier antyder at personer med lav utdanning også er mer utrygge (Heber, 2003).

Folk i ulike aldre bruker byen forskjellig. Kjennskap til ulike tider og tidspunkter vil gi forskjellige erfaringer med byen og derfor ulik grad av utrygghet. Folk føler seg gjerne tryggere i kjente områder (Van der Burgt, 2006). Både unge og eldre mennesker er i større grad enn middelaldrende redde for å bli rammet av kriminalitet (Johansson, 2013), og det er derfor muligens en u-formet sammenheng mellom alder og utrygghet (Heber, 2003).

Personlige erfaringer med uønskede hendelser kan skape utrygghet og føre til atferdsendringer (Meyer, 2018).

Noen mennesker har bestemte personlighetstrekk som fører til at de er mer utrygge (Fyhri & Backer-Grøndahl, 2012).

1.4 Rapportstruktur

Kapittel 2 redegjør for metodene som er brukt i denne studien. Kapittel 3 viser hvordan man kan identifisere utrygge steder i parker og hvordan for eksempel hekkhøyde kan påvirke trygghetsfølelsen. Kapittel 4 demonstrerer hvordan belysning både påvirker trygghet og antall besøkende. Kapittel 5 forklarer hvordan og når aktivitetsskapende bymøbler faktisk fører til flere besøkende. Kapittel 6 viser hvordan terrortiltak i byrommet påvirker trygghet og antall passerende. Kapittel 7 diskuterer sammenhengen mellom trygghet og aktivitet, og til slutt, i kapittel 8, oppsummerer vi resultatene fra analysene.

2 Metode

2.1 Design

For å evaluere effekten av ulike tiltak på trygghetsfølelse og/eller antall besøkende har vi gjennomført før/etter studier der ulike tiltak har blitt implementert. I de fleste tilfellene har vi evaluert tiltak som uansett hadde blitt implementert. Det gjelder endringer i belysning i Oslo, endret utforming på tiltak mot terror og «utekontoret». Andre tiltak ble implementert helt eller delvis som en del av studien for å undersøke effekten på trygghetsfølelse eller aktivitet: Fjerning av en hekk i Torshov-dalen, utplassering av benker på Bankplassen og Øvre Slottsgate og vegetasjonsbelysningseksperimentet på Ås. I tillegg har vi utviklet et eget bymøbel, kalt «ebenk», som vi plasserte ut på Bankplassen og i Øvre Slottsgate. ebenk ble også implementert som en del av studien. Tabell 1 viser en oversikt over før/etter studiene beskrevet i denne rapporten.

Tabell 1: Oversikt over før-etterstudiene som er beskrevet i denne rapporten.

Målemetoder	Tiltak som ble innført uavhengig av studien	Tiltak innført som en del av studien
Videofilming før/etter	Tiltak mot terror, gatebelysning, utekontor	ebenk, vanlige benker
Spørreundersøkelser før/etter	Tiltak mot terror, parkbelysning	Vegetasjonsbelysning, hekkebeskjæring

Denne studien er begrenset til det offentlige rom i sentrale byområder. Siden studien er finansiert av Regionale Forskningsfond Hovedstaden og prosjekteier er Oslo kommune Bymiljøetaten, ligger nesten alle casene i Oslo kommune. Unntaket er vegetasjonsbelysningseksperimentet som ble gjennomført i parken til Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) fordi det var enklere å gjennomføre eksperimentet der.

I de tilfellene der vi selv kunne velge sted, enten fordi vi innførte tiltaket selv eller fordi vi kunne velge mellom flere naturlige eksperimenter, valgte vi steder som kan oppfattes litt øde samtidig som de ligger i nærheten av steder der mange mennesker ferdes. Det vil si at vi valgte steder som var øde relativt til området stedet lå i. Samtidig måtte vi også ta hensyn til at det var praktisk mulig å gjennomføre studien på stedet. For eksempel måtte vi ta hensyn til hvorvidt det var mulig å skaffe strømtilgang når vi skulle velge steder for utplasseringer av ebenk.

For å samle inn data om trygghetsfølelse og antall besøkende før og etter at tiltak ble implementert, har vi som oftest brukt to metoder: videoregistreringer og intervjuer.

2.2 Intervjuer

Spørreundersøkelsene ble gjennomført ute på steder (Torshov-dalen, Akersgata, Keyzers gate, Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate) der tiltaket (fjerning av hekk, endret utforming av tiltak mot terror og utplassering av utekontor) skulle bli/hadde blitt implementert. Innleide utspørrere fikk utdelt nettbrett og stoppet tilfeldig forbipasserende for at de skulle svare på spørreundersøkelsen. Det ble utviklet et spørreskjema basert på et utvalg av spørsmål fra eksisterende instrumenter som har vært brukt til å vurdere trygghetsfølelsen i det offentlige rom (Blöbaum & Hunecke, 2005; Herzog & Kutzli, 2002; Johansson, Rosén, & Küller, 2011).

For å måle utrygghetsfølelse ba vi respondentene om å ta stilling til følgende påstander:

- (1) Jeg føler meg trygg her.
- (2) Jeg ville hastet meg av gårde for å komme meg bort fra dette stedet.
- (3) Jeg blir engstelig her.

Respondentene skulle svare på en skala fra 1 til 7, hvorav 1 betød i svært liten grad og 7 i svært stor grad.

Deltakerne ble også spurt om hvordan de oppfattet det fysiske miljøet: utsikt (fra dette stedet vil jeg ha god oversikt), tilfluktssted (kan du se hva som skjer herfra uten å bli sett?), og muligheten til å unnsnippe (kan du enkelt komme deg vekk fra dette stedet?). Også på disse påstandene ble de bedt å svare på en 1-7 skala hvor enig de var i påstanden.

Spørsmålene og den nøyaktige formuleringen av spørsmålene/påstandene varierer noe mellom de enkelte stedene/tiltakene. Variasjonen skyldes både at ikke alle spørsmål/påstander passer alle steder (det gir liten mening å spørre deltakerne om de kunne tenke seg å handle et sted det ikke finnes butikker), og pga. en læringseffekt gjennom prosjektet; vi lærte underveis hvilke formuleringer som fungerte og som ikke fungerte like godt.

Basert på kunnskap fra tidligere studier, inkluderte vi blant annet følgende kontrollvariabler: Kjønn, alder, utdanning, nevrotisisme som beskrevet i femfaktormodellen for personlighetstrekk (Donnellan, Oswald, Baird, & Lucas, 2006), og kjennskap til stedet. Tidligere ubehagelige opplevelser i Oslo sentrum/på samme gate ble også inkludert som kontrollvariabel i flere av spørreundersøkelsene.

Spørsmålet om kjønn hadde kun to svaralternativer: Mann og kvinne. Det vil si at respondentene ikke kunne transkjønnet eller lignende.

For alder hadde vi ett svaralternativ per tiår («20 til 29»), mens alle under 20 år og alle over 80 år havnet i egne samlekategorier («under 20» og «80 eller mer»).

Spørsmålet om høyeste utdanning hadde fire svaralternativer: «Grunnskole», «Videregående skole», «Univ/høyskole < 4 år» og «Univ/høyskole > 4 år».

På spørsmålet «Hvor ofte har du vært her før?» hadde vi fem svaralternativer: «aldri», «en gang», «noen ganger», «mange ganger» og «nesten daglig».

På spørsmålene «Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l.) her?» og «Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l.) i sentrum?» fikk respondentene svaralternativene: «aldri», «en gang» og «flere ganger».

For å måle personlighet presenterte vi fire påstander for deltakerne og spurte dem hvor godt hver av dem passet for å beskrive dem som de vanligvis var: «Er avslappet, takler stress godt», «er nedtrykt», «bekymrer meg for mye» og «blir lett nervøs». Deltakerne ble bedt om å svare på en skala fra 1 til 7, der 1 passer ikke og 7 passer godt.

2.2.1 Analyse

Analysen av spørreskjemadataene ble tilpasset det enkelte spørreskjema/studien, men det er likevel en del fellestrekk som går igjen, og de beskrives her.

Konstruksjon av variabler

Som nevnt over, ba vi respondentene om å ta stilling til følgende påstander på en skala fra 1 til 7:

- (1) Jeg føler meg trygg her.
- (2) Jeg ville hastet meg av gårde for å komme meg bort fra dette stedet.
- (3) Jeg blir engstelig her.

Svaret på spørsmål 1 ble snudd før svarene på de tre påstandene ble slått sammen til en samlevariabel (indeks) for utrygghet. Denne nye variabelen hadde 1 som minimumsverdi (dersom respondenten svarte 7 på påstand 1 og 1 på påstand 2 og 3) og 7 i maksimumsverdi (dersom respondenten svarte 1 på påstand 1 og 7 på påstand 2 og 3). Mange respondenter får verdier med desimaler på denne variabelen siden verdiene de får er gjennomsnittet av det de svarer på tre påstander (en ren sumskåre gir samme resultat).

I de før-etterstudiene der vi ikke stilte spørsmål med nøyaktig de samme påstandene, forsøkte vi å lage et mål som var mest mulig likt (for eksempel en litt annen formulering på en eller to påstander), for å kunne sammenligne rapportert utrygghet mellom ulike steder undersøkt i denne studien.

En variabel for å måle personlighetstrekket «nevrotisme» ble laget ved å slå sammen svarene på følgende fire påstander: (1) «Er avslappet, takler stress godt», (2) «er nedtrykt», (3) «bekymrer meg for mye» og (4) «blir lett nervøs» (skala fra 1 til 7, der 1 passer ikke og 7 passer godt). Svaret på påstand (1) ble snudd før vi beregnet gjennomsnittet for svarene på de fire påstandene, på samme måte som for påstandene om trygghet. Den nye variabelen har 1 som minimumsverdi (dersom respondenten svarte 7 på påstand 1 og 1 på påstand 2, 3 og 4) og 7 som maksimumsverdi (dersom respondenten svarte 1 på påstand 1 og 7 på påstand 2, 3 og 4).

Ikke alle spørreskjemaene inkluderte påstandene om personlighet og variabelen for nevrotisme ble derfor ikke alltid inkludert i regresjonsanalysen beskrevet under.

Regresjonsanalyse

Vi har gjennomført en sekvensiell regresjonsanalyse med utrygghet som avhengig variabel, og inkludert uavhengige variabler i flere trinn. I trinn 1 er kjønn, alder, og utdanning inkludert, i trinn 2 er det aktuelle tiltaket innført og i trinn 3 er kjennskap til stedet inkludert som uavhengig variabel. I senere trinn har vi inkludert erfaring med ubehagelige hendelser på stedet eller i sentrum, og i siste trinn inkluderte vi variabelen som måler grad av nevrotisme. I flere av analysene har vi også inkludert mer steds- eller tiltaksspesifikke variabler.

2.3 Videoregistreringer

For å måle effekten av tiltakene på antall besøkende/passerende, filmet vi trafikken i området før og etter gjennomføringen av tiltakene. Videofilmingen ble gjennomført med to ulike typer videokameraer, Axis-kameraer og MioVision-kameraer.

Axis-kameraene kan filme på lang avstand, og disse ble derfor montert (høyt oppe) på en bygning i nærheten av studiestedet. MioVision-kameraene har eget batteri og kan festes til et passende objekt på bakkenivå (skilt, nedløpsrør eller lignende), mens selve kameralinsen heves 6-7 meter opp på en teleskopstang.

All filming har skjedd med såpass stor avstand/grov oppløsning at det er ikke mulig å kjenne igjen verken mennesker eller nummerskilt på biler. Axis-kameraene ble festet så høyt oppe at identifiserende detaljer ikke var mulig å skjelne. MioVision-kameraene filmer med så dårlig oppløsning at de passerende også her forble anonyme.

For å analysere dataene brukte vi både automatiske og manuelle tellinger. De automatiske tellingene ble gjennomført ved hjelp av et computerbasert videoanalyseverktøy, Road User Behaviour Analysis (RUBA), utviklet av Aalborg Universitet. Ved hjelp av et enkelt klikkbasert tegneverktøy, gjør RUBA det mulig for brukeren å tegne polygoner/sensorer på i videobildet, som registrerer pixelendringer i bildet. Slike pixelendringer vil normalt skyldes passerende personer eller kjøretøy. Sensorene er strategisk plassert for å telle antall passeringer. Figur 4 nedenfor viser et skjermbilde fra RUBA med tre sensorer.

Figur 4: Sensorer plassert på gaten og på fortauene på begge sider av gaten

Det finnes fire ulike typer sensorer i RUBA og i denne studien ble en «tilstedeværelsessensor» brukt for alle videoanalysene. Sensoren kontrollerer om det finnes et objekt i et bestemt område av videoen, og objekter (kjøretøy, trafikanter) som ikke er del av bakgrunnen (veien, omgivelsene) blir automatisk identifisert. For å redusere støy og ikke registrere småobjekter, må et passerende objekt dekke en bestemt andel av sensorens areal for å bli registrert, f.eks. 5% av sensorens areal.

Sensoren registrerer starttidspunktet når et passerende objekt kommer innenfor sensorområdet. Når objektet forlater området blir stopptidspunktet registrert, sammen med varigheten, jf. figur 5. All informasjon blir samlet i en loggfil, en fil per sensor.

Figur 5: Sensoren registrerer varigheten når et objekt passerer området

Varigheten er avhengig av både størrelsen og farten på objektet, og størrelsen på sensorområdet. For å finne en terskelverdi for å kunne detektere en trafikant og unngå støy i videoen, foretok vi en kort manuell analyse av et utvalg av passerende biler der varigheten gjennom sensoren ble notert. Grunnen til dette var at vi måtte finne en rimelig terskelverdi for den minste varigheten et kjøretøy kunne ha gjennom sensoren. Hvis terskelen var for høy, risikerte vi at en småbil som kjørte fort (kort varighet) ikke ble registrert. Hvis terskelen var for lav, ble sensoren for sensitiv, og vi risikerte å fange opp støy (småendringer i omgivelsene, skygger, endringer i lysforhold) som blir registrert som passeringer.

Vi gjennomførte også manuelle kontrolltelling for å sjekke validiteten og reliabiliteten til et utvalg av de automatiske tellingene. Kontrollen viste at de automatiske tellingene ikke alltid var helt presise, men så lenge det var lyst ute, var reliabiliteten god nok for å avdekke eventuelle endringer i antall passerende. Vi forsøkte også å bruke RUBA til å telle hvor lenge brukerne satt på ebnk/ordinære benker, men for brukstid ble registreringene såpass unøyaktige at vi måtte bruke manuelle tellinger.

3 Vegetasjon

3.1 Bakgrunn

Byparker gir gode rekreasjonsmuligheter for byens innbyggere og besøkende (WHO, 2016). Dessverre kan frykt for kriminalitet begrense nytten av slike grønne områder (Foster, Giles-Corti, & Knuiman, 2014; Lapham et al., 2016). Studier viser at kvinner oftere enn menn oppfatter urbane grønne områder som parker, som utrygge (Sreetheran & van den Bosch, 2014). Fra et planleggingsperspektiv er det derfor viktig å skape fysiske miljøer som oppleves like tilgjengelige for begge kjønn.

Empiriske studier viser at parkers utforming påvirker trygghetsfølelsen til brukerne. Utforming som gir god lesbarhet av miljøet ved å skape lange siktlinjer og god oversikt bidrar til økt trygghet. Vegetasjonstype, tetthet, høyde og vedlikehold påvirker også trygghetsfølelsen (Jansson et al., 2013; Sreetheran & van den Bosch, 2014). Dessverre er ikke resultatene fra tidligere forskning entydig nok til å gi klare retningslinjer for hvordan man bør utforme byparker. En mulig grunn er at trygghetsfølelse er svært kontekstavhengig.

Formålet med dette kapitlet er dels å beskrive en prosedyre som er utviklet for å vurdere trygghetsfølelsen på en stedssensitiv måte, dvs. en prosedyre som tar hensyn til stedsspesifikke forhold. Formålet har også vært og å undersøke om *H1: Fjerning av vegetasjon som skaper gjemmesteder øker trygghetsfølelsen*. Prosedyren er beskrevet gjennom å redegjøre for prosessen da denne ble brukt for å identifisere utrygge steder i Torshovdalen i Oslo.

3.2 Metode

3.2.1 Feltstudie av Torshovdalen

En *feltstudie* med bruk av flere metoder, ble gjennomført for å vurdere trygghetsfølelsen på en stedssensitiv måte. Studien ble gjennomført i Torshovdalen, den tredje største parken i indre Oslo. Parken ligger innenfor et område dominert av blokkleiligheter og er et viktig rekreasjonsområde og hovedvei for lokale innbyggere. Parken tilbyr både flott utsikt over by og fjord og åpne plener med variert topografi som inviterer til en rekke sports- og fritidsaktiviteter.

Vi begynte med å gjennomføre et *fokusgruppeintervju* med fire parkforvaltere fra Bymiljøetaten i Oslo. Alle informantene jobbet med parkforvaltning generelt i kommunen, dvs. arbeidet deres var ikke begrenset til Torshovdalen. Intervjuet varte i omtrent en time og ble gjennomført i en kommunal bygning i tilknytning til parken. Hensikten med fokusgruppeintervjuet var å avdekke om og hvordan kommunen arbeidet med tiltak for å fremme trygghetsfølelsen. Fokusgruppeintervjuet inkluderte derfor en refleksjonsøvelse om hvilke egenskaper ved grønne rom som informantene trodde økte eller reduserte trygghetsfølelsen. Etter tillatelse fra informantene tok vi lydopptak av intervjuet og transkriberte intervjuet i etterkant.

Vi gjennomførte også *feltintervjuer* med 10 lokale kvinnelige innbyggere mellom 30 og 50 år som bodde i leiligheter i umiddelbar nærhet til parken i Torshovdalen. De ble rekruttert gjennom plakater i nabolaget, og intervjuene ble gjennomført i parken og (etter tillatelse fra deltakerne) dokumentert gjennom lydopptak. Alle deltakerne rapporterte at de brukte parken både for rekreasjonsformål og som en hovedvei i hverdagen. Før deltakerne kom inn i parken ble de bedt om å tegne et kart over parken for å fange opp hvordan de mentalt oppfattet parken (Cold, 2012). Deretter skulle de sette (+) på steder de likte og (-) på steder de ikke likte. De ble bedt om å forklare hvorfor de likte og mislikte stedene samtidig som intervjueren noterte. Deretter gikk deltakerne en og en gjennom parken (sammen med en forskerassistent) etter en planlagt rute som startet helt sør i parken og endte i nordenden av parken. Mens de gikk gjennom parken ble de intervjuet om deres erfaringer med parken. Se Hemsett (2016) for utfyllende informasjon om gjennomføringen av feltintervjuene.

Deltakerne i feltintervjuene identifiserte to problematiske steder i parken. I tillegg identifiserte parkforvalterne et tredje sted der de hadde mottatt klager om dårlig sikkerhet. De tre stedene som ble identifisert, ble i etterkant fulgt opp gjennom systematisk evaluering av uavhengig studentgrupper. Disse gruppene bestod av 20 kvinnelige studenter i alderen 22 til 44 år fra NMBU. Studentene evaluerte stedene i midten av september da vegetasjonen var på det tetteste. Deltakerne var delt inn i tre grupper, og hver gruppe gikk gjennom parken med en forsker og besøkte de tre identifiserte stedene. På hvert sted ble de bedt om å vurdere stedet ved hjelp av et spørreskjema. Studien ble utformet som et randomisert eksperiment og hadde et «within-subject design», det vil si at hver deltaker vurderte hvert sted i ulik rekkefølge for å kontrollere for eventuelle rekkefølgeeffekter.

Analyse

Analysen av fokusgruppeintervjuet med parkforvalterne ble delt inn i to deler: a) forståelse av trygghetsskapende tiltak og b) parkforvalternes praksis. Den første analysen brukte forhåndsdefinerte kategorier av fysiske egenskaper som beskrevet av Sreetheran og van den Bosch (2014).

I undersøkelsen av parkforvalternes praksis, brukte vi en analyse beskrevet av Creswell (2009). To forskere leste hele transkripsjonen for å få en generell oversikt over materialet. Deretter kodet begge forskerne hver for seg transkripsjonen og så spesielt på kommunens praksis og hvordan brukermedvirkning bidro til det trygghetsskapende arbeidet. Forskerne sammenlignet markerte segmenter av teksten og valgte etter diskusjon ut noen sitater for å illustrere hvert emne.

3.2.2 Hekkhøydens effekt på trygghet

Vi gjennomførte spørreundersøkelser blant forbigående om opplevd trygghet i Torshovdalen før (høst 2015) og etter (vår 2016) at Bymiljøetaten tok ned hekken langs gangveien på nedre vestsida av parken (den samme som over). Spørreundersøkelsene finnes i vedlegg 1 og 2.

Hekken ble kuttet i november 2015, slik at vi unngikk en potensiell nyhetseffekt ved etterundersøkelsen. Se figur 6 for bilder av stedet før og etter at Bymiljøetaten tok ned hekken.

Figur 6: Gangveien på nedre vestside av Torshovdalen før (venstre) og etter (høyre) at hekken ble tatt ned

Forbipasserende ble stoppet på toppen av gangveien og bedt om å svare på et spørreskjema om deres erfaring og bruk av parken. Undersøkelsene ble gjennomført mellom 15:00 og 18:00 og bare på dager uten regn.

I tillegg bad vi en gruppe studenter fra NMBU (n=53) om å vurdere trygghetsfølelsen på samme sted basert på bilder av stedet. De ble vist bilder av førsituasjonen (høy hekk) og ettersituasjonen (lav/nedkuttet hekk). I tillegg fikk de se et bilde med mellomhøy hekk og bedt om å vurdere trygghetsfølelsen i dette scenarionet.

Til slutt ba vi en gruppe studenter fra NMBU og Høgskolen i Innlandet (n=38) vurdere stedet i et «virtual reality»-miljø, det vil si med 3D briller. Figur 7 viser studenter med 3D briller og et av bildene studentene fikk se under eksperimentet. I begge bildeeksperimentene stilte vi samme spørsmål som i felt.

Figur 7: Utstyr og bilde brukt i «virtual reality»-eksperiment

3.3 Resultater

3.3.1 Parkforvaltere i Oslo sitt arbeide med opplevd trygghet

Parkforvalternes beskrivelser av trygghet i parker dekket nesten alle fysiske egenskaper og kategorier som er beskrevet i Sreetheran and van den Bosch (2014) sitt rammeverk. De eneste egenskapene i dette rammeverket som parkforvalterne ikke nevnte, var *overvåkning* og *lokalisering*. En stor del av parkforvalternes diskusjon omhandlet vegetasjonens tetthet/karakter. Parkforvalterne diskuterte vegetasjonshøyde og hvordan busker med ulike utforminger kan skape skjulesteder for kriminell aktivitet, noe som kan føre til at folk opplever steder som utrygge. De understreket også at *mørke områder* og *fysiske tegn på kriminalitet*, som graffiti og brukte injeksjonsnåler, skaper utrygghet. Parkforvalterne snakket også om betydningen av *åpen utsikt (langdistanseutsikt)*, *vedlikehold*, og *belysning*. Videre påpekte de at generelt *mørke områder* skaper utrygghet og at vegetasjon bør beskjæres for å øke tryggheten.

Parkforvalterne hadde ikke egne rutiner for det trygghetsskapende arbeidet. I stedet hadde de en praktisk tilnærming for å finne den beste løsningen på hvert sted: «Det er veldig sjelden vi tar en avgjørelse uten å reise ut og se på stedet (...) Så vi gjør jo mye, egentlig så bruker vi faktisk litt sånn magefølelse da på hvert enkelt sted, vi vurderer veldig mye hvert enkelt tilfelle.»

Parkforvalterne beskrev også hvordan de samarbeidet med politiet for å finne løsninger. Politiet var, for eksempel, involvert da parkforvalterne ble bedt om å rydde opp etter uteliggere. Trygghetsskapende tiltak kan også være i konflikt med andre hensyn som naturvern og biologisk mangfold. Hvilke hensyn som skal veie tyngst avhenger av type byrom. Eksempler på trygghetsskapende tiltak som ble nevnt, var vegetasjonsbeskjæring på strategiske steder, økning av høyden på tre kroner for å unngå å skygge for lysstolper og bruk av busker med torner for å hindre kriminell aktivitet i vegetasjonen.

Selv om parkforvalterne manglet egne rutiner for det trygghetsskapende arbeidet, viste flere utsagn at de var opptatt av brukernes trygghetsfølelse: «Ja det vi ofte tenker er jo det at hvis det er så stort at et voksent menneske kan fint stå inni der uten at man kanskje ser det, så tenker vi at det oppleves mer truende enn hvis du har en som har en som ikke blir mer enn 1,20 høy da» En av lederne nevnte også «Yardstick Parkcheck»-verktøyet, et spørreskjema parkforvaltningen bruker regelmessig for å vurdere parkenes kvalitet. Et av spørsmålene omhandler brukerens erfaringer med sikkerhet.

Tilbakemeldinger fra lokale innbyggere om trygghetsskapende tiltak var vesentlige for arbeidet til parkforvalterne: «Vi kjenner ikke på kroppen de problemstillingene de opplever da, og vi skal jo tilrettelegge for de, så vi er veldig avhengig av tilbakemeldinger.» Lokale innbyggere kan gi tilbakemelding gjennom flere kanaler: telefon, SMS, e-post, en mobilapplikasjon, Facebook og via kommunens nettsider. Parkforvalterne blir også kontaktet av lokale innbyggere når de jobber i feltet. Selv om folk generelt er gode til å gi tilbakemelding, opplever parkforvalterne at ikke alle visste hvordan de skulle gjøre det: "Jeg tror jo at vi kunne fått mye mer klaging hvis folk hadde på en måte visst hvor lett det er å nå oss og at de kan nå fram med den type klager da, jeg tror egentlig ikke folk vet om hvor mye de kan påvirke.»

Parkforvalterne opplevde også at engasjement fra lokale innbyggere varierte mellom ulike områder i Oslo. De mest engasjerte var vanligvis de med en betydelig mengde ledig tid, som for eksempel arbeidsledige, eller de mest ressurssterke.

3.3.2 Kvinnelige beboeres opplevelse av Torshovdalen¹

Feltintervjuer (n=10) i Torshovdalen med kvinnelige beboere (Hemsett, 2016) indikerte også at vegetasjonsutforming kan påvirke opplevd trygghet. Beboerne nevnte spontant eksempler på både sosiale og fysiske egenskaper ved parken som påvirket deres trygghetsfølelse, noe som samsvarer med Sreetheran and van den Bosch (2014) sitt rammeverk. To faktorer, vedlikehold og utsikt uten vesentlige vegetasjonshindre, syntes spesielt viktig for beboernes trygghetsfølelse.

Godt vedlikehold, inkludert mangel på søppel og ivaretagelse av vegetasjonen, ble nevnt: «Men det er veldig greit at de klipper og holder den sånn at hekken ikke lener seg utover gangveien. Så ser det mer ryddig ut, og med en gang ting ser ryddig og strukturert ut så er det jo mindre skummelt da, eller oppleves mindre skummelt.» «Det er jo også følelsen av at det er litt ustelt og vilt, da blir man jo også litt sånn at her kan ting kanskje skjule seg.»

Vegetasjonsbeskjæring for å skape oversikt ble også nevnt som avgjørende for trygghetsfølelsen til beboerne. En beboer beskrev parken slik: «Det er jo klart at det er en åpen dal, og det er jo veldig fordel det altså, at det er gress og noen trær (...) litt spredt utover. Det gjør jo at den føles veldig oversiktlig. Så det spiller jo inn på tryggheten da.» Videre forklarte hun hvordan hun opplevde en mindre del av parken: «Det eneste er kanskje det bitte lille partiet helt der nede som er nede i dumpa ved skaterampene der og sånn. Der er det nok litt sånn at man føler at folk kan hoppe ut fra busker og kratt. Så der er det litt mer uoversiktlig.»

En annen beboer beskrev hvordan utsikten blir påvirket av vegetasjonsutformingen: «Her står det jo litt i klynger, også er det veldig åpent i mellom. Og det synes jeg er veldig trygt. Hvis det hadde vært sånn sammenhengende belte overalt med vegetasjon, så ville jo det føltes litt mer utrygt. Da er det vanskeligere å komme seg ut hvis ett eller annet skjedde. Her er det jo ikke, man skal ikke så langt unna før man er veldig synlig.»

En annen beboer sa at det å ha oversikt er avgjørende for hennes valg om å krysse parken etter mørkets frembrudd: «Det har alt å si hvis man skal gå gjennom en park midt på natta. Alene som kvinne, så tror ikke jeg at jeg hadde gått her hvis det var masse bærbusker og styr og stell som var i veien for oversikten min.»

Mer enn halvparten av informantene foretrakk høye trær framfor tett vegetasjon som busker. De nevnte at høye trær gir en klarere utsikt fra under trekronene, mens tette busker gjorde parken mindre oversiktlig: «Det er jo masse trær her for eksempel, men det er jo åpent og man har utsyn og innsyn.»

3.3.3 Kvinnelige besøkendes opplevelse av Torshovdalen

Intervjuene fra workshopen med kommunen og de kvinnelige beboerne i Torshovdalen, gav grunnlag for å velge ut tre områder med ulike vegetasjonsutforming for systematisk sammenligning av opplevd trygghet. Figur 8 viser et kart med de tre områdene avmerket.

¹ Dette delkapittelet bygger på Hemsett (2016).

Figur 8: De tre områdene i Torshovdalen valgt ut for systematisk sammenligning av opplevd trygghet. Kart hentet fra Google.

Tretti prosent av deltakerne hadde vært i parken mer enn én gang før (kjennskap til området). Den gjennomsnittlige skåren blant deltakerne på nevrotisisme var 3,08 (SD = 0,51) (skala 1-7) (respondentene ble spurt om hvor godt de følgende setningene beskriver dem på en skala fra 1 til 7: Avslappet og takler stress godt / Er deprimert / Bekymrer mye / Er lett nervøs), og var ikke relatert til trygghetsfølelsen.

For å utforske forholdet mellom opplevelsen av miljøet og trygghetsfølelsen, sammenlignet vi de systematiske vurderingene av de tre identifiserte problematiske stedene i parken. Følelse av trygghet («Trygghet - emosjonell») ble målt på en skala fra 1 (helt uenig) til 7 (helt enig) gjennom utsagnene: jeg føler meg trygg her / jeg føler meg engstelig her (snudd). Vi ønsket også å måle faktisk trygghet («Trygghet atferd») på tilsvarende skala gjennom utsagnene: jeg kan gå her selv / jeg ville gå langt for å unngå dette stedet (snudd). Vi brukte også et sammenslått mål for trygghet, en trygghetsindeks, som var gjennomsnittsskåren på disse fire spørsmålene. Trygghetsindeksen viste seg å være tilfredsstillende pålitelig (intern validitet), med en Cronbachs alfa mellom 0,90 og 0,91 målt for alle tre steder.

Parvise t-tester viste at kvinnene opplevde alle tre stedene mindre trygt om kvelden enn om dagen (tabell 2). Gjennomsnittene til trygghetsskårene om kvelden var alle lave, det vil si at de følte seg utrygge.

Tabell 2: Gjennomsnittet (standardavviket) til trygghetsskårene dag og kveld. Parvise t-tester

Sted		Dag	Kveld	P-verdi (tosidig)
		Gj.sn. (SA)	Gj.sn. (SA)	
1	Trygghet – emosjonell	5,88 (0,99)	2,65 (1,44)	0,000
	Trygghet – atferd	5,88 (1,28)	3,10 (1,71)	0,000
2	Trygghet – emosjonell	5,75 (1,09)	2,60 (1,47)	0,000
	Trygghet – atferd	6,25 (0,95)	2,88 (1,61)	0,000
3	Trygghet – emosjonell	6,03 (0,91)	2,80 (1,44)	0,000
	Trygghet – atferd	6,00 (1,25)	3,33 (1,57)	0,000

En variansanalyse (RM-ANOVA) (se tabell 3) viser at de tre stedene ble oppfattet ulikt med hensyn på hvor oversiktlig stedet var («fra dette stedet har jeg god oversikt», skala 1-7). Sted 2 ble vurdert lavest med hensyn på oversiktighet og ble vurdert betydelig lavere enn sted 3. Det var ellers ingen signifikante forskjeller mellom stedene. For opplevd trygghet (trygghetsindeks, kveld) var sted 2 vurdert relativt mindre trygt enn de to andre stedene, men denne forskjellen er ikke signifikant.

Tabell 3: Gjennomsnittlig skåre (standardavvik) på de tre fysiske attributtene og trygghet (trygghetsindeks, kveld)

Oppfattede fysiske attributter	Sted 1 Gj.sn. (SA)	Sted 2 Gj.sn. (SA)	Sted 3 Gj.sn. (SA)	F	p
Oversikt	4,10 (1,68)	3,55 (1,15)	4,55 (1,23)	3,716	0,034*
Gjemmested	4,10 (1,37)	3,45 (1,23)	4,00 (1,30)	1,753	0,187
Fluktmuligheter	4,45 (1,82)	3,90 (1,33)	4,60 (0,94)	1,803	0,178
Trygghet (trygghetsindeks, kveld)	2,88 (1,53)	2,74 (1,47)	3,06 (1,44)	1,183	0,305

Videre testet vi om oppfattelsen av miljøet kunne forklare trygghetsfølelsen på de forskjellige stedene (se tabell 3). Regresjonsanalysen viste at på sted 1, var det signifikant sammenheng mellom oppfattelsen av oversiktighet og trygghetsfølelsen. På sted 2 var det en signifikant sammenheng mellom hvordan kvinnene oppfattet fluktmulighetene og trygghetsfølelsen. På sted 3 fant vi ingen sammenheng mellom oppfattelsen av det fysiske miljøet og trygghetsfølelsen.

Kjennskap til stedet viser en signifikant sammenheng med trygghetsfølelsen. Folk som har vært i Torshovdalen flere ganger/oftere føler seg tryggere der enn folk som aldri har vært på stedet.

Tabell 4: Regresjonsanalyser for sammenhengen mellom kjennskap, fysiske attributter og trygghetsindeksen for henholdsvis sted 1, 2 og 3, *p < 0,05, **p < 0,01.

	B	Standard feil	Beta
Sted 1			
Kjennskap	0,513	0,236	0,383*
Oversikt	0,546	0,209	0,5999*
Gjemmested	-0,116	0,215	-0,103
Fluktmuligheter	0,60	0,185	0,071
Sted 2			
Kjennskap	0,908	0,217	0,706**
Oversikt	-0,177	0,237	-0,137
Gjemmested	-0,088	0,200	-0,073
Fluktmuligheter	0,678	0,187	0,613**
Sted 3			
Kjennskap	0,741	0,313	0,588*
Oversikt	0,003	0,337	0,002
Gjemmested	-0,228	0,262	-0,205
Fluktmuligheter	-0,019	0,458	-0,012

3.3.4 Hekkhøydens effekt på trygghet

Feltundersøkelsen viste at de spurte (n=247) rapporterte at de opplevde parken som forholdsvis trygg, men menn rapporterte å være tryggere enn kvinner ved første måling. Etter at hekken var tatt ned opplevde kvinnene større trygghet, og kjønnsforskjellen ble utlignet.

For å ta høyde for at utvalgene i undersøkelsene var litt forskjellige før og etter tiltaket, gjennomførte vi en multivariat analyse («Structural equation modeling» (SEM-analyse)) som så på endringene i folks oppfatning av hvor god oversikt det var på stedet, og hvor trygge de følte seg der.

SEM-analyser brukes typisk til å vurdere uobserverbare (latente) fenomener, og er spesielt nyttige når man ønsker å se på hvordan flere variabler i en årsakskjede påvirker hverandre (altså at A fører til B, som igjen fører til C). Vi ønsket å se om endringen på hekken virket inn på folks opplevde trygghet generelt eller bare på stedet, og om dette kunne knyttes til en opplevd endring i følelsen av oversikt. I en slik sammenheng er SEM-analyser et bedre verktøy enn tradisjonelle regresjonsanalyser hvor man kun kan studere en avhengig variabel om gangen.

SEM-analysen bekreftet at tiltaket hadde en betydelig effekt ($B=0,6$) på folks opplevde trygghet, og at denne endringen skyldtes at de opplevde at stedet ble mer oversiktlig. I ettersituasjonen var det 45 prosent av de som ble stoppet som hadde lagt merke til at hekken var blitt lavere.

I fotostudien av hekkhøyder fikk vi ingen signifikante funn, dvs. nedkuttet hekk så ikke ut til å påvirke trygghetsopplevelsen til studentene. I studien hvor vi brukte 3D-briller var det en tendens ($p=0,075$) til at tryggheten økte når hekken ble lavere. Mest interessant er at deltakerne følte seg mer trygge ved lavere hekk til tross for at alle, unntatt to, rapporterte at de ikke hadde sett at hekken ble lavere i scenario 2 (Evensen, Fyhri, & Nordh, 2018).

3.4 Diskusjon

I dette kapitlet har vi gjengitt resultatene fra forsøk med forskjellige metoder for å kartlegge trygghet i parken; intervju med grønt miljøforvaltningen, intervju med beboere, systematisk vurdering av tre problematiske steder i parken, bildestudie og «virtual reality»-studie.

Studiene gir samlet sett et bilde av at det er en sammenheng mellom det fysiske miljøet i parker og utrygghet. Kommunen arbeider aktivt med tiltak for å gjøre folk tryggere, men arbeidet er mest basert på magesfølelser til de ansatte og klager fra brukere. Det er behov for en mer bevisst holdning og systematisk gjennomgang av trygghetstiltak. Beboerne som ble intervjuet om Torshovdalen, opplevde parken relativt trygg men det var noen aspekter så som dårlig sikt og vedlikehold som ble trukket frem. De utrygge stedene som kommunen trakk frem, ble også bekreftet av beboerne.

Hekkesperimentet viser at fjerning av hekken gjorde at kvinnene følte seg tryggere på stedet. Dette er resultatet er i samsvar med *H1: Fjerning av vegetasjon som skaper gjemmesteder, øker trygghetsfølelsen*. Resultatene er også i samsvar med andre studier som viser at tilstedeværelsen av gjemmesteder og opplevelsen av å være innesperret kan redusere trygghetsfølelsen (Nasar & Jones, 1997) og tett og dårlig vedlikeholdt vegetasjon reduserer også trygghetsfølelsen (Jorgensen & Anthopoulou, 2007; Krenichyn, 2006; Sreetheran & van den Bosch, 2014).

Hekkeksperimentet viser også at kvinners utrygghet i stor grad blir påvirket av hvor oversiktlig et sted er. Resultatene fra regresjonsanalysene viser også at kjennskap til stedet korrelerer med trygghetsfølelsen. Folk som har vært på stedet flere ganger/oftere føler seg tryggere der enn folk som aldri har vært på stedet.

Resultatene fra bildestudien kunne ikke bekrefte funnene fra feltstudien. Det kan skyldes at det var for få deltakere til å oppnå signifikante resultater. Det kan også skyldes andre utfordringer med bildestudien. De ulike scenarioene hadde varierende lysforhold og den mellomhøye hekken på bildet kunne oppleves som dårlig ivaretatt. «Virtual reality»-studien viste tendenser til at lavere hekk gav større trygghet, men resultatene var også her, på grunn av få deltakere, ikke signifikante. Det er behov for å gjenta begge studiene med flere deltakere.

4 Belysning

4.1 Bakgrunn

Mørke og forlatte områder skaper ofte utrygghet (Johansson, 1997; Sreetheran & van den Bosch, 2014). Belysning kan derfor øke trygghetsfølelsen i områder som ellers oppfattes mørke. Lys er særlig viktig for at vi skal gjenkjenne personer vi møter og/eller lese intensjonene deres. God belysning er også viktig for å oppdage eventuelle hindre på veien (Uttley et al., 2016) og om underlaget er glatt på grunn av is, snø eller løv (Hjorthol et al., 2013).

Formålet med dette kapitlet er å undersøke effekten av belysning på trygghetsfølelsen og aktivitet. Med andre ord ønsker vi å undersøke hypotesene *H2: Bedre belysning øker trygghetsfølelsen* og *H3: Bedre belysning fører til flere besøkende*.

4.2 Metode

For å undersøke belysningens effekt på trygghetsfølelse og aktivitet har vi gjennomført tre studier. Først gjennomførte vi en generell spørreundersøkelse (n=55) om bruk og opplevd trygghet knyttet til belysning i Frognerparken (2015 og 2016) (spørreskjemaet i vedlegg 3). I 2017 hadde vi også et vegetasjonsbelysningseksperiment i NMBU-parken på Ås der vi undersøkte hvorvidt belysning av vegetasjonen på siden av gangveien økte trygghetsfølelsen blant deltakerne (spørreskjemaet i vedlegg 4).

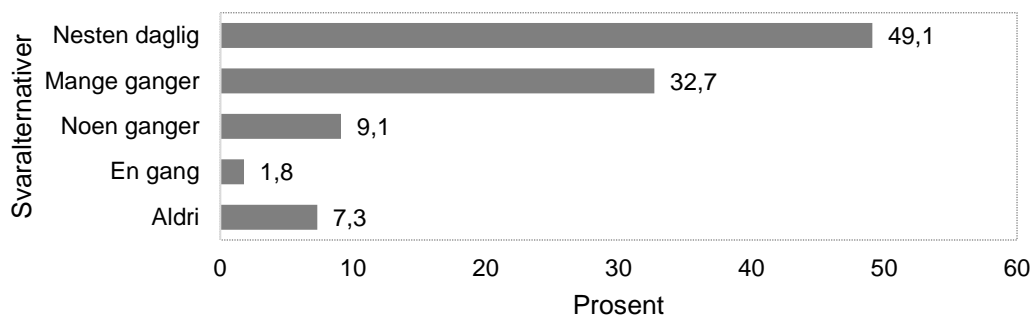
Til slutt har vi undersøkt betydningen av bedre belysning i Kristian IVs gate i Oslo. Implementeringen av Belysningsplan for Oslo sentrum har blant annet ført til at gamle lysarmaturer har blitt skiftet ut med ny og kraftigere LED-belysning. I Kristian IVs gate ved Slottsparken førte dette til bedre lysspredning og mer lys på motsatt side av veien. Vi filmet før og etter endringer i belysningen av Kristian IVs gate (2015 og 2016) og telte fotgjengere på begge sider av gaten.

4.3 Resultater

4.3.1 Frognerparken

For å forstå hvordan brukerne av Frognerparken oppfattet stedet, stoppet NMBU-studenter i 2015 og 2016 (to ulike studentgrupper) forbipasserende og spurte dem om trygghetsfølelse og bruk av området. Studentene sto på åtte forskjellige steder i Frognerparken (se kartet i vedlegg 5). Intervjuene ble gjennomført 1. oktober 2015 og 2. mars 2016. Vi rekrutterte 55 respondenter, hvorav 26 i 2015 og 29 i 2016. 45,5% av respondentene var kvinner og 54,5% av respondentene var menn. Gjennomsnittsalderen var 42,7 år, hvorav den yngste var 20 år og den eldste 89 år.

Figur 9 viser hvor ofte respondentene hadde vært på stedet før.

Figur 9: Hvor ofte har du vært her før? Respondentenes kjennskap til stedet. Prosent. N=55.

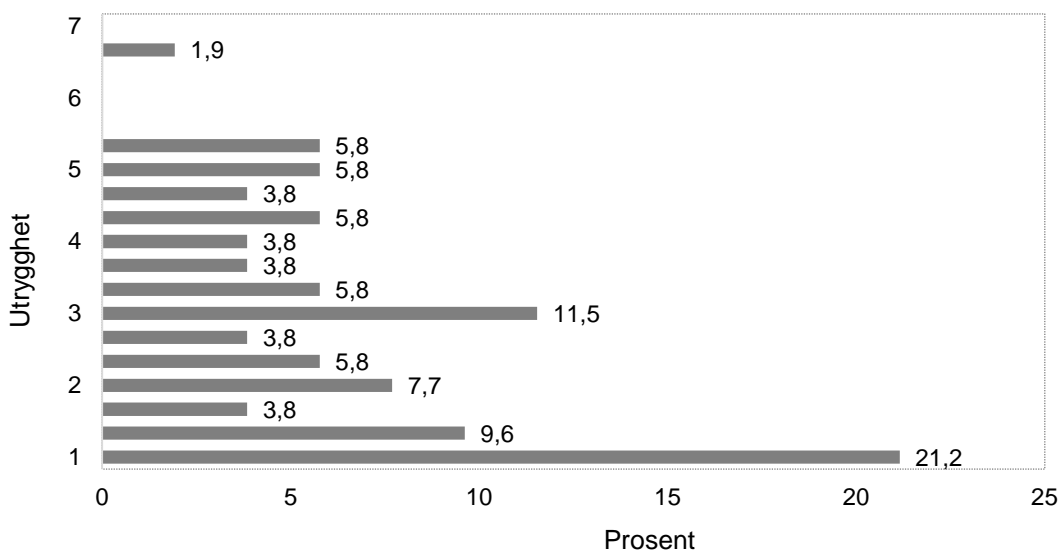
Nesten halvparten av respondentene hadde vært på stedet nesten daglig, mens en av tre svarte mange ganger. Sju prosent av respondentene hadde aldri vært der før.

Vi ba også respondentene om å tegne inn ruten sin på kart og tenke seg at de skulle gått turen sent på kvelden på denne tiden av året (oktober eller mars), og så ta stilling til følgende påstander:

- (1) Jeg føler meg trygg der
- (2) Jeg ville hastet meg av gårde gjennom parken kveldstid og
- (3) Jeg blir engstelig der.

Respondentene skulle svare på en skala fra 1 til 7, hvorav 1 betød i svært liten grad og 7 i svært stor grad. Svaret på spørsmål 1 ble snudd før vi tok et gjennomsnitt av svarene på de tre påstandene for å lage en variabel for utrygghetsfølelse. Den nye variabelen har 1 i minimumsverdi (respondenten er svært trygg) og 7 i maksimumsverdi (respondentene er svært utrygge).

Figur 10 viser fordelingen til utrygghetsvariabelen.

Figur 10: Utrygghet; gjennomsnittet av svarene på tre påstander: 1) Jeg føler meg trygg der (snudd), 2) Jeg ville hastet meg av gårde gjennom parken kveldstid, og 3) Jeg blir engstelig der. Skala fra 1 til 7. Prosent. N = 55.

Gjennomsnittsskår for utrygghet var 2,8 og medianskår 2,66. Over 20% har laveste skår på utrygghet, og svært få har høyere skår enn 5. Respondentene føler seg med andre ord overveiende veldig trygge i Frognerparken.

Likevel spurte vi respondentene om å nevne forhold som kunne gjøre at de følte seg utrygge i parken generelt. Tabell 5 grupperer og oppsummerer svarene.

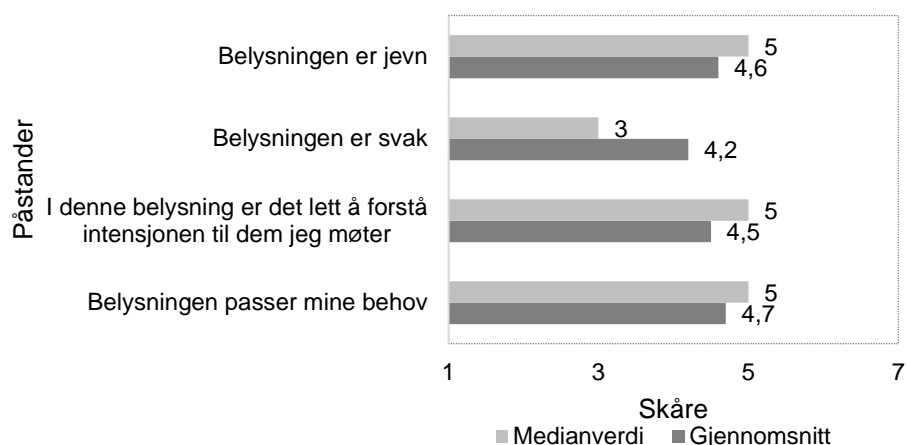
Tabell 5: Forhold som fører til at folk kan oppleve det som utrygt i Frognerparken.

Kategori	Svar	Antall til sammen (antall første svar)
Belysning	Alle lysene hadde gått, belysning, dårlig belysning, dårlig lys, hvis lysene hadde gått, ingen lys, lite belysning, lite lys, lys, mangel på lys, manglende belysning, manglende lys, mer belyst, mer lys, mindre lys, mørke områder, mørke trærne, mørkt, ser ikke folk godt	27 (18)
Skumle personer	Farlige folk, fattige, folk som er her, fulle folk, gjenger, hvis det er et belastet klientell, kriminelle, mengde mennesker, mennesker som ikke er i parken for å hygge seg, narkomane, narkotika, rus, rusa folk, sigøynere, skumle folk, skumle folk/truende individ, skumle mennesker, store ansamlinger, store gjenger, tiggere, tvilsomme, ungdomsgjenger, usikker hvem som oppholder seg?, utlendinger, voldsepisoder	33 (15)
Fravær av mennesker	Alene, folketomt, få folk, ikke folk, ingen mennesker, lite folk, lite folk på kvelden, lite politi, tomt, øde	11 (5)
Hunder	Hunder, hunder uten bånd, lange bånd, løse hunder, skumle hunder, store hunder	11 (6)
Annet	«Glatt, skade», Glatt om vinteren, innestengt, lange avstander, lite åpent, lyn og torden, media, rykte, store områder, stor park, stort	12 (5)

To svar er ikke tatt med fordi de er tvetydige. Oppsummert faller svarene i fire hovedkategorier: Belysning, skumle personer, fravær av mennesker og hunder. I tillegg er det en annet kategori. Belysning nevnes oftest som første forhold (36,7% av respondentene), mens skumle personer kommer på en god andre plass (30,6%). Når vi derimot summerer opp alle svarene (33 personer oppgir mer enn ett svar), nevnes skumle personer oftere enn belysning (33 versus 27). Dette kan delvis skyldes at skumle personer er en bredere kategori enn belysning og kan derfor oppgis flere ganger av samme respondent. I tillegg nevner respondentene fravær av mennesker og nærvær av hunder som en mulig kilde til utrygghet.

Vi spurte respondentene om hvordan de opplevde belysningen på ruten de akkurat hadde gått; både på gangveien og utenom gangveien. De kunne svare mellom 1 og 7, hvor 1 er dårlig og 7 er god. Respondentene var mer fornøyd med belysningen på gangveien enn utenom: gjennomsnittsvaret er 4,6 versus 3,2 (medianverdien er 5 versus 3).

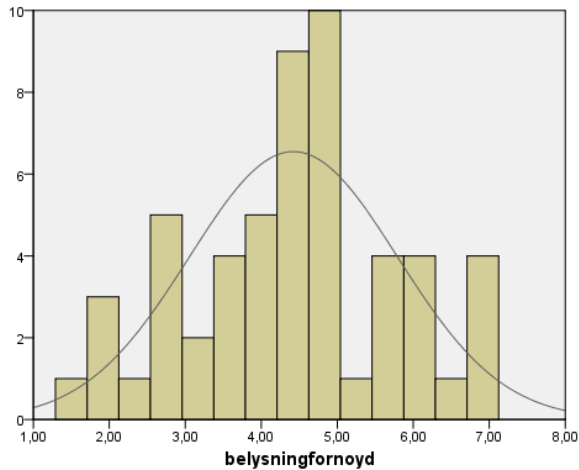
Vi spurte også om hva de synes om belysningen i parken generelt ved å spørre dem om å ta stilling til fire ulike påstander (mulig å svare mellom 1 og 7, hvorav 1 er passer ikke og 7 passer helt): (1) Belysningen passer mine behov, (2) I denne belysningen er det lett å forstå intensjonen til dem jeg møter, (3) belysningen er svak, og (4) belysningen er jevn. Figur 11 viser gjennomsnittlig skåre og medianverdi for hver av påstandene.

Figur 11: Fire påstander om belysningen. Skala 1–7. Medianverdi og gjennomsnitt.

Siden gjennomsnittlig svar på alle påstandene lå på fire-tallet (og medianverdien for 3 av 4 påstander var 5), tenderte respondentene til å være enige i påstandene.

For å lage et samlemaal på hvor fornøyd respondentene var med belysningen i parken, snudde vi påstanden om at belysningen er svak (3) og deretter tok et gjennomsnitt av svarene for å lage en fornøydhetsskala. Den nye variabelen har gjennomsnitt 4,4 og median 5,5. Figur 12 viser histogrammet over fordelingen på den nye variabelen.

Figur 12: Fordelingen av grad av fornøydhet med belysningen i Frognerparken, revidert belysningsvariabel: 1=ikke fornøyd, 7=svært fornøyd. Gj.snitt = 4,4, median = 5,5, N= 54.

Den bivariate sammenheng mellom hvor fornøyd respondentene er med belysningen og utrygghet er -0,231 ($p=0,100$ (tohalet test)). Det er som forventet og viser at de som er fornøyd med belysningen i mindre grad er utrygge enn de som ikke er fornøyd med belysningen.

Vi har gjennomført en sekvensiell regresjonsanalyse med utrygghet som avhengig variabel der vi inkluderer en rekke variabler som kan ha effekt på utrygghet: kjønn, alder, utdanning, hvor ofte respondenten hadde vært på stedet og hvor fornøyd respondenten er med belysningen i parken. Tabell 6 viser resultatene.

Tabell 6: Sekvensiell regresjonsanalyse for opplevd utrygghet i Frognerparken. Tre modeller med utrygghet som avhengig variabel. Beta-koeffisienter. N=54.

Variabel	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Kjønn	-0,370***	-0,376***	-0,382***
Alder	0,095	0,185	0,151
Hva er din høyeste utdanning?	-0,153	-0,153	-0,261**
Hvor ofte har du vært her før?		-0,264*	-0,275**
Grad av fornøydhet med belysning i parken			-0,338**
R ²	0,176	0,238	0,337

* $p < 0,10$ ** $p < 0,05$ *** $p < 0,01$

Alle tre modeller viser en klart negativ effekt av kjønn på utrygghet, det vil si at kvinner er mer utrygge enn menn. Det kan se ut som alder har en positiv effekt på utrygghet, det vil si at eldre er mer utrygge enn yngre, men denne effekten er ikke signifikant. Utdanning ser ut til å ha en negativ effekt på utrygghet, det vil si at mennesker med høy utdanning er mindre utrygge, men denne effekten er kun signifikant i modell 3 ($p=0,049$). Både kjennskap til stedet og fornøydhet med belysning reduserer utryggheten.

4.3.2 Vegetasjonsbelysningseksperiment på Ås

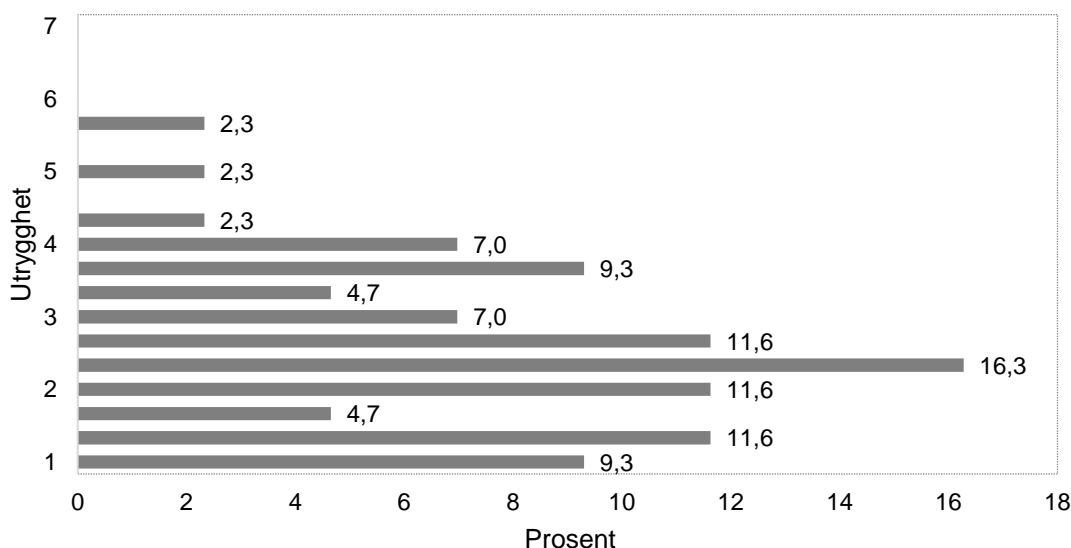
I et felteksperiment gjennomført på Ås 2. mars 2017, ble det undersøkt om belysning av vegetasjon (trær og høye busker) langs gangvei i parkmiljø kan virke inn på opplevd trygghet. Figur 13 viser gangveien med vegetasjonsbelysning til høyre. Vi rekrutterte 23 studenter ved NMBU til å svare på et spørreskjema om opplevelse av stedet, 5 menn og 17 kvinner (én ukjent).

Figur 13: Vegetasjonsbelysning i NMBU-parken. Vegetasjonen til høyre har fått ekstra belysning

Studentene ble delt i to grupper som gikk en runde langs en gangvei, for så å stoppe opp og svare på spørsmål om opplevelse av stedet. Deretter gikk de en ny runde og svarte på spørsmål igjen. Gangveien var opplyst med ordinære gatelys. I tillegg hadde forskerne installert belysning av sidevegetasjonen som vokste rett ved gangveien. Denne belysningen var kun på én av turene, hvor den ene gruppen opplevde sidebelysning på første tur, mens den andre opplevde sidebelysning på andre tur. Studentene ble ikke fortalt at belysningen var endret mellom runde 1 og runde 2.

På samme måte som tidligere laget vi en samlet variabel for utrygghet basert på tre enkeltspørsmål, jf. avsnitt 2.2.1 ($n=46$). Figur 14 viser fordelingen til utrygghetsvariabelen.

Figur 14: Utrygghet; gjennomsnittet av svarene på tre påstander: 1) Jeg føler meg trygg her (snudd), 2) Jeg ville bastet meg av gårde for å komme meg bort fra dette stedet, og 3) Jeg blir engstelig her. Skala fra 1 til 7. Prosent. N =46.

Gjennomsnittsskåre for utrygghet var 2,58 og medianskåren 2,33. Kun 7% av svarene har høyere skåre enn 4 (3 besvarelser). Respondentene føler seg overveiende veldig trygge i parkmiljøet, både med og uten vegetasjonsbelysning.

Likevel spurte vi respondentene om å nevne forhold som kunne gjøre at de følte seg utrygge på stedet. Tabell 7 grupperer og oppsummerer svarene.

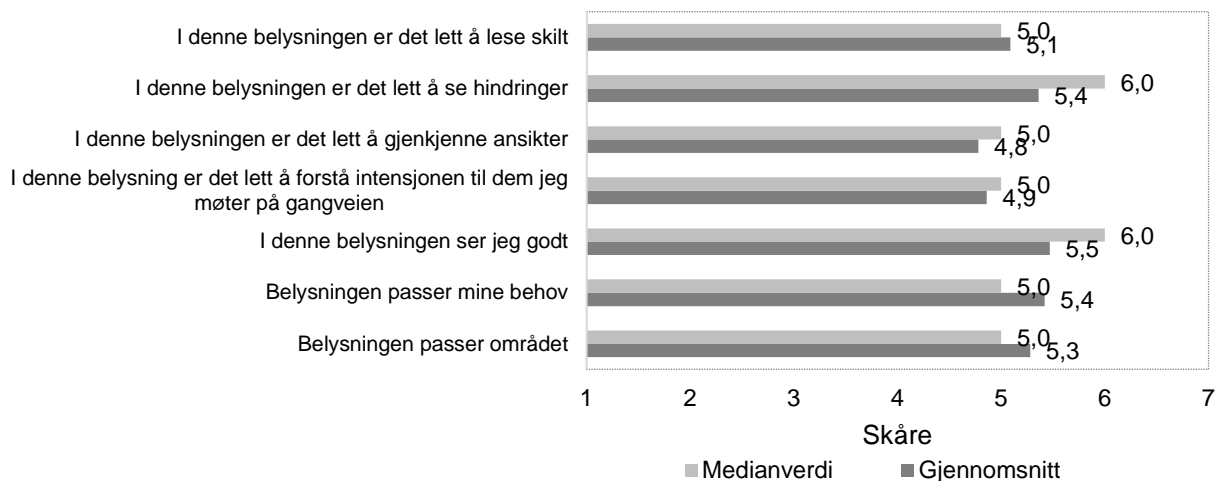
Tabell 7: Forhold som fører til at folk kan oppleve det som utrygt i NMBU-parken

Kategori	Svar	Antall til sammen (antall første svar)
Belysning	«Det var ikke lys», ikke lys, ingen belysning, ingen gatelys, litt lite belysning, lysene fungerer ikke, manglende belysning, manglende lys, mindre lys, mørke, mørke (fravær av lys), mørket (er mørkeredd), mørkt, mørkt på den ene siden, om lyset skrur av	16 (9)
Skumle personer	Andre mennesker, enslige vandrere, fulle menn, fulle mennesker, gjenger, «hvis det kom noen hit som oppførte seg rart eller truende», kriminalitet, mistenkelige folk, møte folk som virker ukjente/skumle, møte med fremmede, parkert bil, skumle folk, skumle menn alene eller i en gjeng, skumle personer, stor gruppe mennesker, ubehagelig atferd fra andre, uhyggelige mennesker, åpenlys kriminalitet	19 (9)
Vegetasjon	En del vegetasjon, flere og tettere busker, gjengroing, høye busker, lyder i buskene, mer vegetasjon, mye mer vegetasjon, mørke busker, vegetasjon gir mindre oversikt	10 (2)
Sikt	Lite sikt på oversiden av veien, litt uoversiktlig, manglende sikt, uoversiktlig	4 (1)
Fravær av mennesker	Ingen personer, lite folk/stille, øde	3 (1)
Annet	Dårlig rykte, forsøpling, glatt, isglatt, snarveier, snøstorm	6 (1)

Oppsummert faller svarene i fem hovedkategorier: Belysning, skumle personer, vegetasjon, sikt og fravær av mennesker. I tillegg er det en annet kategori. Belysning og skumle personer nevnes oftest som første forhold (78,3% av respondentene). Når vi derimot summerer opp alle svarene (15 personer oppgir mer enn ett svar), nevnes skumle personer oftere enn belysning (19 versus 16). I tillegg nevner respondentene vegetasjon, sikt og fravær av mennesker som mulige kilder til utrygghet.

Vi spurte respondentene om hvordan de opplevde belysningen på ruten de akkurat hadde gått; både på gangveien og utenom gangveien. De kunne svare mellom 1 og 7, hvor 1 er god og 7 dårlig. Respondentene var mer fornøyd med belysningen på gangveien enn utenom: gjennomsnittsvaret er 2,2 versus 3,3 (medianverdien er 2 versus 3).

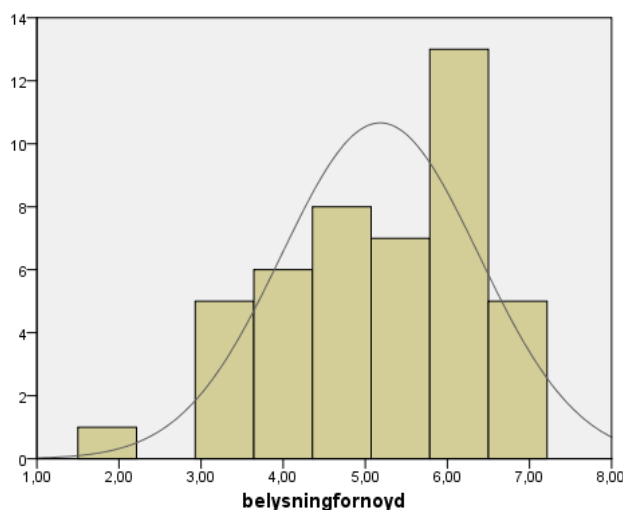
Vi spurte også om hva de synes om belysningen i parken generelt ved å spørre dem om å ta stilling til flere påstander (mulig å svare mellom 1 og 7, hvorav 1 betydde passer ikke og 7 betydde passer helt): (1) Belysningen passer området, (2) belysningen passer mine behov, (3) i denne belysningen ser jeg godt, (4) i denne belysningen er det lett å forstå intensjonen til dem jeg møter på gangveien, (5) i denne belysningen er det lett å gjenkjenne ansikter, (6) i denne belysningen er det lett å se hindringer, og (7) i denne belysningen er det lett å lese skilt. Figur 15 viser gjennomsnittlig skåre og medianverdi for hver av påstandene.

Figur 15: Syv påstander om belysningen. Skala 1–7. Medianverdi og gjennomsnitt.

Respondentene tenderte til å være enige i alle påstandene, men de er i litt mindre grad enige i påstandene om å forstå/gjenkjenne intensjon/ansikt (4 og 5).

For å lage et mål for hvor fornøyd respondentene var med belysningen i parken, benyttet vi igjen et gjennomsnitt av svarene for å lage en fornøydhetsskala. Den nye variabelen har gjennomsnitt 5,18 og median 5,29. Figur 16 viser histogrammet over fordelingen på den nye variabelen.

Figur 16: Fordelingen av grad av fornøydhet med belysningen i NMBU-parken, revidert belysningsvariabel: 1=ikke fornøyd, 7=svært fornøyd. Gj. snitt 5,18, median 5,27, N= 46.

Vi har undersøkt de bivariate sammenhengene mellom ulike mål på opplevelsen av belysningen og utrygghet. Alle tre målene er korrelert med utrygghet. Fornøydhet med belysningen har sterkest sammenheng med utrygghet på $-0,588$ ($p=0,000$ (tohalet test)). Det betyr at jo mer fornøyd man er med belysningen desto mindre utrygghet. De bivariate sammenhengene mellom opplevelsen av belysningen på gangveien og utenom gangveien er henholdsvis $0,344$ ($p=0,024$) og $0,388$ ($p=0,010$). Det vil si at en god opplevelse av lyset på gangveien og utenom gangveien reduserer utryggheten.

Vi har også undersøkt de bivariate sammenhengene mellom vegetasjonsbelysning og de ulike målene på opplevelsen av belysning. Vi finner en negativ sammenheng mellom vegetasjonsbelysning og opplevelsen av belysningen på gangveien ($-0,324$, $p=0,028$ (tohalet test)). Det betyr at når det er vegetasjonsbelysning opplever respondentene også at belysningen på gangveien er bedre (enn uten vegetasjonsbelysning).

Vi har imidlertid også fått det noe overraskende resultat at vegetasjonsbelysningen har ingen ($0,000$) sammenheng med opplevelsen av belysning utenom gangveien.

Vi finner generelt at vegetasjonsbelysning er positivt korrelert med det generelle målet på hvor fornøyd respondentene er med belysningen, men sammenhengen er svak og ikke signifikant: $0,049$ ($p=0,750$ (tohalet test)).

Vi har også undersøkt den bivariate sammenhengen mellom vegetasjonsbelysning og utrygghet. Vegetasjonsbelysning ser ut til å redusere utryggheten ($-0,132$, $p = 0,400$), men denne effekten er ikke signifikant.

Vi har gjennomført to nesten identiske sekvensielle regresjonsanalyser med utrygghet som avhengig variabel. I tillegg til vegetasjonsbelysning, har vi inkludert kjønn, hvor sannsynlig respondenten opplever at det for at han eller hun kan bli utsatt for noe ubehagelig på stedet (skala 1 «svært lite sannsynlig» til 7 «svært sannsynlig») og «stresset».

Målet på stresset er et sammenslått mål basert på svarene på to påstander (1) er avslappet, takler stress godt og (2) bekymrer meg for mye (skala 1 «passer ikke» til 7 «passer helt»). I det sammenslåtte målet er svarene på påstand (1) snudd, og så er de to skårene lagt sammen.

Den første regresjonsanalysen inkluderer skåren for hvor fornøyd respondenten er med belysningen i parken, mens den andre regresjonsanalysen inkluderer hvordan respondentene opplevde belysningen på gangveien i analysen. Tabellene 8 og 9 viser resultatene.

Tabell 8: Sekvensiell regresjonsanalyse for NMBU-parken med fornøydhet med belysningen som kontrollvariabel. Avhengig variabel: Utrygghet.

Variabel	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5
Kjønn	-0,513***	-0,504***	-0,331**	-0,267*	-0,290*
Vegetasjonsbelysning		-0,147	-0,154	-0,166	-0,169
Fornøyd med belysning			-0,385**	-0,302**	-0,319**
Sannsynlighet for å bli utsatt for noe ubehagelig				0,276*	0,300**
Stresset					-0,115
R²	0,263	0,285	0,403	0,464	0,474

* $p < 0,10$ ** $p < 0,05$ *** $p < 0,01$

Tabell 9: Sekvensiell regresjonsanalyse for NMBU-parken med opplevelse av belysningen på gangveien som kontrollvariabel. Avhengig variabel: Utrygghet.

Variabel	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5
Kjønn	-0,516***	-0,510***	-0,536***	-0,418***	-0,457***
Vegetasjonsbelysning		-0,139	-0,024	-0,048	-0,038
Hvordan opplever du belysningen på gangveien?			0,332**	0,298**	0,328**
Sannsynlighet for å bli utsatt for noe ubehagelig				0,318**	0,345**
Stresset					-0,133
R2	0,266	0,286	0,382	0,469	0,483

*p < 0,10 **p < 0,05 ***p < 0,01

Av alle modellene ser vi at kjønn har en klart negativ effekt på utrygghet, det vil si at menn er mindre utrygge enn kvinner. Det kan se ut som om vegetasjonsbelysning har en svak negativ effekt på utrygghet, det vil si at respondentene er mindre utrygge når vegetasjonen på siden av gangveien er belyst, men denne effekten ikke signifikant. Både skåren for fornøydhet med belysningen og hvordan respondentene opplever belysningen på gangveien reduserer utryggheten. Respondentenes estimat av sannsynligheten for å bli utsatt for noe ubehagelig på stedet påvirker også utrygghet positivt. Jo større respondenten estimerer sannsynligheten til å være, jo mer utrygg er respondenten. Stresset personlighet tenderer til å redusere utryggheten, men denne effekten er ikke signifikant.

4.3.3 Kristian IVs gate

Vi ønsket å undersøke effekten av bedret belysning på folks opplevde trygghet i byen, og om dette igjen nedfeller seg i endret atferd. Et interessant case i denne sammenhengen er de endringene som Oslo kommune har gjort med sine gatelamper. Halogenlampene ble i perioden 2016 til 2017 skiftet ut med LED-lys. LED-lysene gir et klarere og mer jevnt fordelt lys, og også mer lys.

Vi ønsket å undersøke om denne endringen påvirket hvordan folk bruker gata. Vi valgte Kristian IVs gate ved Slottsparken som case. Figur 15 viser Kristian IVs gate. Gatelysene står på parksiden av gata. I førsituasjonen ga lampene sterkere lys på parksiden, enn på nordsiden av gata. Etter at det ble installert LED-lamper forventet vi at lyset skulle fordeles bedre til begge sider av gata, og at relativt flere fotgjengere ville oppleve nordsiden av gata som tryggere/mer attraktiv og dermed velge denne i større grad enn tidligere.

Figur 17: Kristian IV's gate.

Vi satte opp et kamera (MioVision) inntil veggen ved Norges Geografiske Oppmåling. Kameraet var rettet østover, og filmet altså nedover Kristian IV's gate mot Frederiks gate, og fanget opp trafikken som kom oppover Kristian IV's gate, samt begge fortauene av gata. Fotografiet i figur 15 viser omtrent samme utsnitt og retning som videokameraet.

Kameraet ble montert før lysene ble skiftet. Førperioden var fra fredag 30. oktober til torsdag 5. november 2015. Etterperioden var fra søndag 10. mars til søndag 17. mars 2016. Kameraet filmet på ettermiddag/kveld/natt alle dager. Vi valgte å analysere data fra kl 1900 til 0100 for hver dag. Fordi våre undersøkelser viste at automatiske tellinger fungerte dårlig når det var mørkt valgte vi å gjennomføre manuelle tellinger. Vi telte antall fotgjenger per halvtime som gikk på venstre (nordsiden) og på høyre (parksiden) av gata.

Til sammen var det 2737 fotgjengere som ble telt i førperioden og 3284 i etterperioden (2948 hvis vi ser bort fra den siste søndagen). I førperioden var det 31 % av de gående som valgte nordsiden av gata, mens det i etterperioden var 37 prosent, altså en klar økning, som også er signifikant ved en kikkvadrattest. Om vi analyserer med halvtimer eller med dager som enheter, er imidlertid ikke forskjellene lenger så tydelige. Med dager som enheter er den gjennomsnittlige andelen fotgjengere på nordsiden 31 prosent før og 35 prosent etter. Disse forskjellene er ikke signifikante ($F(1, 13)=1,598$, $p=0,23$). Forskjellen i resultater skyldes antakelig at noen dager i førperioden med få fotgjengere også hadde en lavere andel på nordsiden, samtidig som noen dager i etterperioden da det var flere fotgjengere, hadde en høyere andel på nordsiden.

4.4 Diskusjon

Dette kapitlet viser at det er en klar sammenheng mellom fornøydhet med belysningen og trygghetsfølelsen. Siden vegetasjonsbelysningsekspériment på Ås kun hadde 23 deltakere var det vanskeligere å få signifikante resultater i det forsøket. En annen begrensning ved dette forsøket var at studentene var fjerdeårsstudenter og dermed godt kjent på stedet. Det kan ha ført til at de opplevde stedet som trygt helt fra starten, noe som også kan bidra til at vi ikke fikk signifikante funn av vegetasjonsbelysningen. Forsøket ble også påvirket av værforhold da det begynte og snø mellom turene.

Det kan likevel se ut som om vegetasjonsbelysning hadde en (ikke-signifikant) effekt på trygghet. Resultatene tyder på at vegetasjonsbelysningen ga økt opplevd belysning på gangveien og på den måten ga økt trygghetsfølelse. Denne studien støtter derfor *H2: Bedre belysning øker trygghetsfølelsen*. Dette resultatet er samsvar med intervjuer der intervjuobjektene har oppgitt at mørke steder føles utrygge (Brattbakk et al., 2015; Johansson, 1997).

I begge spørreundersøkelsene (Frognerparken og NMBU-parken) ble respondentene spurt om å nevne forhold som kunne gjøre at de følte seg utrygge på stedet. I begge parker nevnte mange respondenter belysning. Dette gjaldt spesielt i Frognerparken der respondentene var tilfeldige parkbrukere (i motsetning til studenter i NMBU-parken) og respondentene derfor hadde mer variert bakgrunn. Intervjuerne i Frognerparken var utrenede studenter og det kan være at det kun var de mest trygge forbipasserende som lot seg stoppe, mens de mer utrygge hastet seg bort fra stedet.

Videoregistreringen av folks tilpasning til endret belysning i Kristian IVs gate utenfor Slottsparken gir også støtte til *H3: Bedre belysning fører til flere besøkende*.

Ellers så viser regresjonsanalysene at menn er tryggere enn kvinner, høy utdanning reduserer utryggheten og kjennskap til et sted reduserer utrygghetsfølelsen.

5 Aktivitetsskapende bymøbler

5.1 Bakgrunn

Steder med få besøkende kan oppleves som forlatte og utrivelige (Johansson et al., 2012; Johansson, 1997). Opplevelsen av at et sted er forlatt og utrivelig kan føre til at folk enten unngår områdene helt eller kun bruker transportformer der de opplever seg som «beskyttet» mot omgivelsene (som privatbil og taxi) når de skal reise gjennom området. Slik unngåelse kan redusere antall besøkende ytterligere og dermed forsterke opplevelsen av stedet som forlatt og utrivelig. For å snu en slik negativ spiral, trengs det aktivitetsskapende tiltak.

I dette kapitlet beskriver vi resultatene av forsøk med to tiltak for å skape mer aktivitet i byrom. Med andre ord ønsker vi å undersøke hypotesen *H5: Aktivitetsskapende bymøbler gir flere besøkende*. I tillegg prøver vi å belyse hypotese *H4: Sitteplasser gir flere besøkende*.

Det første tiltaket er «ebenk» som er utviklet som en del av prosjektet «Trygghetsskapende tiltak for levende byrom» (som denne rapporten er en del av). Norfax AS, Transportøkonomisk institutt, Design against Crime Research Centre and Socially Responsive Design Innovation Unit ved University of Arts London, bar bakke landskapsarkitekter og Oslo kommune Bymiljøetaten har vært involvert i designprosessen. I tillegg til å tilby sitteplasser har ebenk lademuligheter, gratis internett, strøm for arrangementer og lys.

Det andre tiltaket er utekontorer som ble tegnet av studenter ved Arkitektur- og designhøgskolen på oppdrag fra Oslo kommune Bymiljøetaten. Utekontorene var et av de første prosjektene i Bilfritt byliv som ble realisert der målsetningen blant annet var å skape hyggelige møteplasser i Kvadraturen (Fantoft, 2017).

5.2 Metode

5.2.1 ebenk

For å undersøke effekten av ebenk utplasserte vi sitteelementene på Bankplassen og i Øvre Slottsgate (i Oslo sentrum) i august/september 2016. Vi filmet aktiviteten før/etter og under utplasseringen. Når ebenk ikke var utplassert plasserte vi ordinære benker på omtrent samme sted. I det ene tilfellet (Øvre Slottsgate) endret vi også på formasjonen til de ordinære benkene under filmingen. For å analysere videodataene brukte vi både automatiske og manuelle tellinger.

For å forstå bedre hvordan ebenk ble mottatt har vi også supplementært med kvalitativ datainnsamling: observasjon og intervjuer. Observasjon av aktivitet på sitteelementene ble gjennomført onsdag 31. august 2016 (14:35–18:03) og torsdag 1. september 2016 (11:55–13:55) i Øvre Slottsgate. Observasjonene ble gjennomført av en forsker som satt godt synlig på sokkelen til en statue like ved, men på en slik måte at tilfeldig forbigående fikk inntrykk av dette kun var en vanlig person som satt og slappet av. Se figur 16.

Figur 18: Forskerens sitteplass under observasjon. Mellom kameraet og forskerens sitteplass kan man også se sitteelementene (ebenk).

Intervjuene av tilfeldig forbigående ble gjennomført på Bankplassen 15. september 2016. Det var kun 9 respondenter. Intervjueren ble bedt om å registrere om respondenten hadde prøvd ebek før intervjuet (hvis ikke, ble respondenten bedt om å prøve ebek under intervjuet) og hvorvidt respondenten var alene eller sammen med noen. Det var for få respondenter til at det gir mening å gjennomføre statistiske analyser, men svarene på de åpne spørsmålene gav utfyllende informasjon om hvordan ebek opplevdes for brukere. Vedlegg 6 inneholder spørreskjemaet som ble brukt.

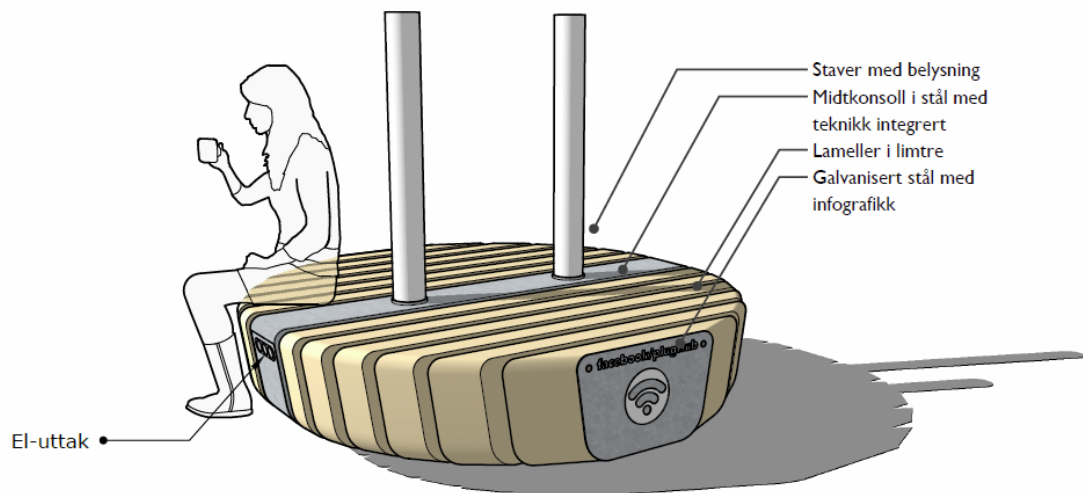
5.2.2 Utekontorene

Utplasseringen av utekontorene ble bestemt av prosjekt Bilfritt byliv. De valgte å plassere utekontorene i Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate (samme kvartal som ebek sto) i 2017. Vi gjennomførte en spørreundersøkelse om trygghet og filmet før og under utplasseringen av utekontorene. Vedlegg 7 inneholder spørreskjemaet.

5.3 Resultater

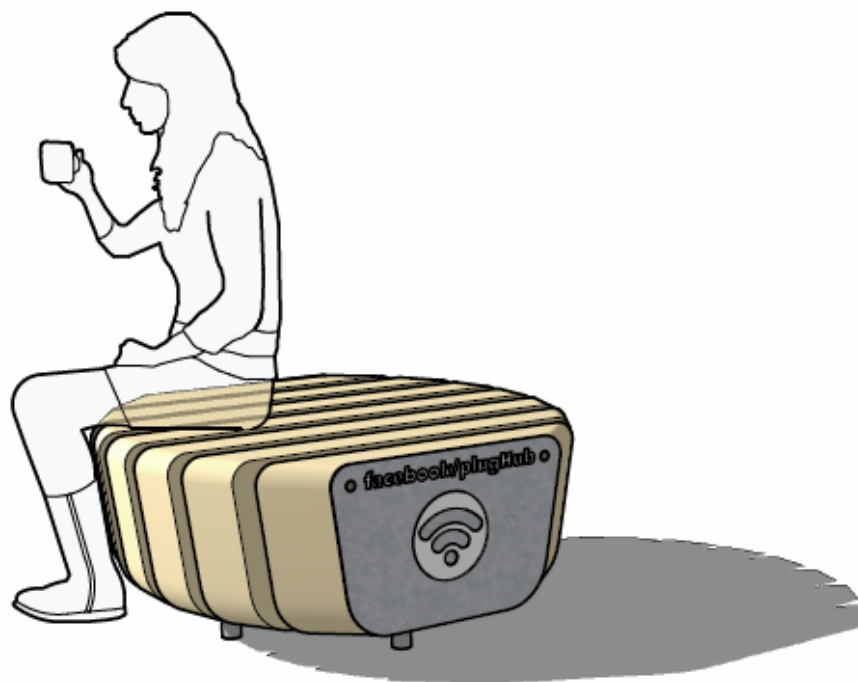
5.3.1 ebek

ebek består av to sittelementer, et stort og et lite. Det store sitteelementet er 1,8 m i diameter og høyden er 0,45 m. Sitteelementet har to staver med belysning som stikker opp fra midtkonsollen. I midtkonsollen er teknikken integrert med mulighet til å installere wifi og strømkontakt til bruk for matvogner eller lignende. El-uttakene (usb-kontakter) på siden kan brukes til å lade mobiler eller lignende. Selve sittedelen består av lameller med limtre, mens hver side har galvanisert stål med infografikk. Figur 19 viser det store sitteelementet.

Figur 19: *ebenke – stort sitteelement.*

Det lille sitteelementet er 1m i diameter og 0,46 m høyt. Dette elementet er kun et sittemøbel og har ingen integrert teknikk. Det lille sitteelementet er også laget av lameller i limtre og har plater av galvanisert stål med infografikk på hver side. Det lille sitteelementet er i utgangspunktet ment som et tillegg til det store sitteelementet. Figur 20 viser det lille sitteelementet.

Figur 20: *ebenke – lite sitteelement.*

Både på Bankplassen og i Øvre Slottsgate plasserte vi ut både et stort og et lite sitteelement.

Observasjon i Øvre Slottsgate

I løpet av de 4,5 timene vi observerte var det 21 personer som brukte ebenk som sitteplass 16 ganger (1 person x 11 + 2 personer x 5). I samme periode var det tre personer (alle alene) som satt/lente seg på pullertene ved siden av ebenk. Andre typer bruk av benken var: sju personer tok seg tydelig tid til å lese teksten på ebenk (gikk saktere eller stoppet helt opp), hvorav fem personer var alene og to personer gikk sammen. Forskeren så tre tilfeller av at en person fortalte en annen person om ebenk idet de passerte den. Det var også tre tilfeller der forbipasserende tok bilder av benken og to tilfeller der de forbipasserende viste stor nysgjerrighet da de så ebenk.

Intervjuer på Bankplassen

I intervjuene om ebenk spurte vi respondentene noen innledende spørsmål om å vurdere på en skala fra 1 til 7 hvor godt de vurderte sittekomforten, utseendet, muligheten for å slappe av og muligheten for å være sosial. Siden vi kun endte med 9 respondenter valgte vi å se bort fra slike kvantitative vurderinger i analysen.

Deretter spurte vi respondentene om de kunne si noe om hvordan de opplevde komforten. Fem av de ni respondentene svarte kort «bra», «behagelig», «god», «great» eller «avslappende». Tre respondenter nevnte at de savnet ryggstø og tre respondenter nevnte at de glippene mellom lamellene var store (to nevnte begge deler).

Vi spurte respondentene om ebenk innbød til eller utelukket samhandling med andre mennesker. Tre svarte at den innbød til sosial samhandling, mens seks mente at den ikke innbød til samhandling fordi man satt rygg til rygg. To av de sistnevnte mente at ebenk heller innbød til samhandling over sosiale media.

Respondentene ble også spurt om hva de syntes om utseendet på ebenk. Tre syntes den var veldig fin, og fire syntes den var ok/fin. Fire av de spurte mente at ebenk ville blitt finere med mer farge.

Da vi spurte respondentene om de hadde flere kommentarer til benken svarte fire respondenter at de syntes ebenk var en god idé/godt konsept og to respondenter sa at de håpet at det ville bli utplassert flere slike benker i byen.

Videoanalyser

Bankplassen

Figur 21 viser den vestlige enden av Bankplassen (fra sydsiden) før ebenk ble utplassert. Bildet viser tre benker som står vendt mot kameraet. Vi kaller dem benk 1 (til venstre), benk 2 (i midten) og benk 3 (til høyre). Vi filmet denne situasjonen 10. – 18. August 10:00–22:00. Vi har til sammen 99 timer film over 9 dager i førsituasjonen.

Figur 21: Benkene på Bankplassen før utplassering av ebenk.

Figur 22 viser den vestlige enden av Bankplassen (fra sydsiden) med ebenk utplassert. Bildet viser at benk 1 (til venstre) og benk 3 (til høyre) står samme sted som i førsituasjonen. Benk 2 er fjernet og ebenk utplassert. Foran i midten står det store sitteelementet og litt til høyre (mot benk 3) står det lille sitteelementet. Vi filmet denne situasjonen 2.–14. september 2016 10:00–22:00 (23:00). Vi har til sammen 85 timer film over 9 dager med ebenk.

Figur 22: Benkene på Bankplassen med ebenk.

Vi har gjennomført automatisk tellinger med RUBA (og manuelle kontrolltelling med et utvalg av timene) og beregner bruk per time på Bankplassen. Tabell 10 viser bruk per time for hver av benkene. Benk 2 var kun utplassert i førsituasjonen og vi kan derfor kun vise bruk per time i førsituasjonen. Tilsvarende kan bruk per time for ebenk kun vises etter utplassering av ebenk.

Tabell 10: Brukere (per time) av benkene på Bankplassen.

Brukere per time på Bankplassen	Før utplassering	Etter utplassering
Benk 1	1,57	1,79
Benk 2	0,95	-
Stor ebank	-	2,07
Liten ebank	-	0,69
Benk 3	1,11	1,11

I førsituasjonen hadde benk 2 0,95 brukere per time, mens stor ebank hadde 2,07 brukere per time. I tillegg hadde liten ebank 0,69 brukere per time. Tallene viser at ebank er mye mer brukt enn den ordinære benken (benk 2) som vanligvis står på stedet. Benk 1 og benk 3 viser en liten eller ingen økning i bruken i samme periode.

Øvre Slottsgate

Figur 23 viser den sydlige enden av Øvre Slottsgate (fra nord) mot Christiania torv før ebank ble utplassert. På dette stedet er det vanligvis ingen benker.

Figur 23: Øvre Slottsgate uten benker.

Figur 24 viser Øvre Slottsgate etter at ebank ble utplassert. Det store sitteelementet er utplassert til høyre og det lille sitteelementet til venstre. Vi filmet denne situasjonen 16. august–1. september 10:00–21:00.

Figur 24: Øvre Slottsgate med ebank.

Vi ønsket å sammenligne bruk av ebenk med ulike former for utplassering av vanlige benker på samme sted. Den 2.–7. september sto to ordinære benker rygg mot rygg samme sted, mens 8.–19. september sto to de samme benkene vendt mot hverandre på stedet. Vi filmet 10:00–21:00 alle dager.

Vi har gjennomført automatisk tellinger med RUBA (og manuelle kontrolltelling med et utvalg av timene) og beregnet bruk per time i Øvre Slottsgate. Tabell 11 viser bruk per time for hver av benkene. I tillegg til bruk av benker har vi telt passerende per time og beregnet andel av passerende som bruke benkene.

Tabell 11: Brukere per time av benker i Øvre Slottsgate, passerende per time og prosentandel av de passerende som bruker benker.

Brukere per time i Øvre Slottsgate	Etter utplassering	Etter fjerning 1	Etter fjerning 2
Stor ebenk	1,88	-	-
Liten ebenk	0,47	-	-
To benker rygg mot rygg	-	1,11	-
To benker mot hverandre	-	-	1,48
Passerende per time	155	148	134
Andel som bruker benk	1,5%	0,75%	1,1%

Opptellingen viser at antall brukere per benk er definitivt størst for ebenk ($1,88 + 0,47 = 2,35$ brukere per time). Tellingene viser også at to benker vendt mot hverandre gir flere sittende enn to benker som står rygg mot rygg (hhv. 1,48 og 1,11 brukere). Antall passerende per time reduseres i løpet av undersøkelsesperioden. Andelen av de passerende som setter seg ned, er størst for ebenk (1,5%), nest størst for to benker mot hverandre (1,1%) og lavest for to benker rygg mot rygg (0,75%).

5.3.2 Utekontorer

Utekontorene ble tegnet av studenter ved Arkitektur- og designhøgskolen på oppdrag fra Oslo kommune Bymiljøetaten. Møbelet består av et langbord med sitteplasser, delvis dekket av tak med solceller, laget for å tilby utendørs arbeidsplasser. Solcellene skal skaffe strøm til lading av datamaskiner og belysning (Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, 2017). Utekontorene var et av de første prosjektene i Bilfritt byliv som ble realisert og ble utplassert i Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate i 2017 (samme kvartal som ebenk var utplassert i 2016). Figur 25 viser et av utekontorene.

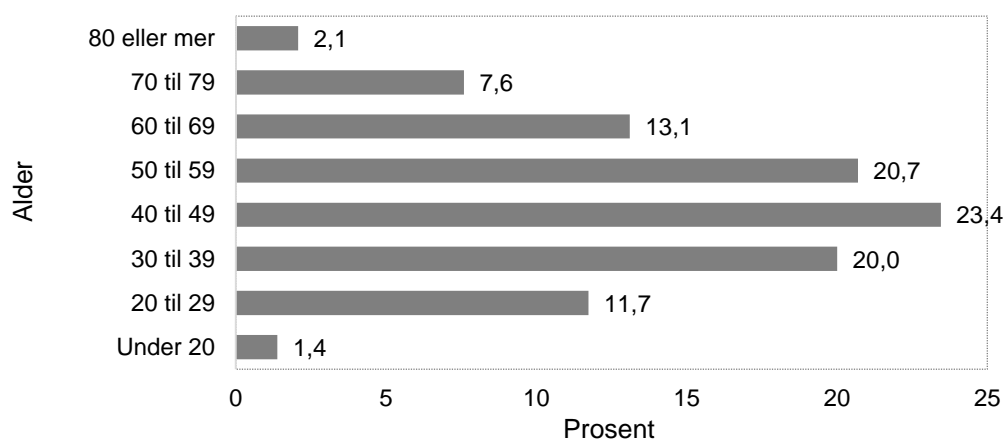

Figur 25: Utekontor. Kilde: Plan- og bygningssetaten.

Spørreundersøkelser

Kjeld Stubs gate

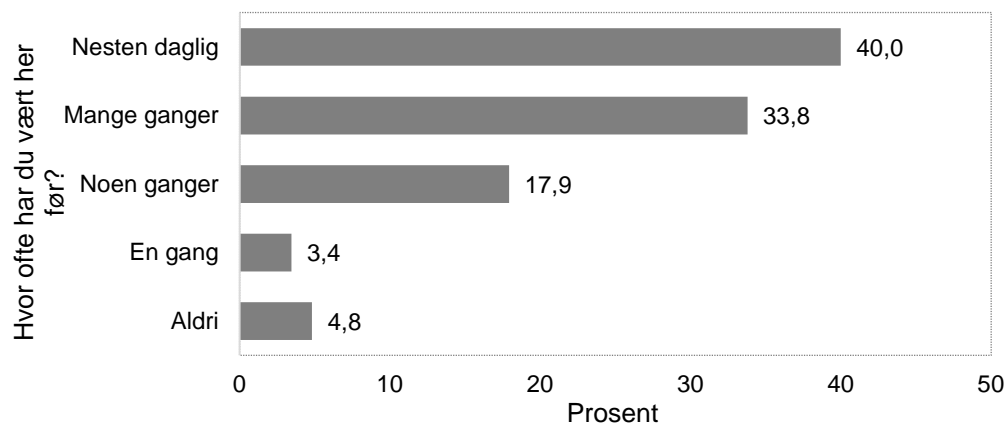
For å forstå hvordan brukerne av stedet oppfattet gatemiljøet stoppet vi forbipasserende og spurte dem om trygghetsfølelse og bruk av området. Intervjuene ble gjennomført 8.–12. juni 2017 (før tiltak) og 23. august–29. september 2017 (etter tiltak). Vi rekrutterte 145 respondenter, hvorav 75 i førsituasjonen og 70 i ettersituasjonen. 31% av respondentene var kvinner og 69% av respondentene var menn. Figur 26 viser aldersfordelingen til respondentene (før og etter).

Figur 26: Aldersfordelingen til respondentene i Kjeld Stubs gate. Prosent, N= 145.

De fleste respondentene er mellom 30 og 60 år. Det er svært få ungdommer under 20 år i utvalget, mens unge mellom 20 og 30 og eldre over 60 år er i rimelig grad representert.

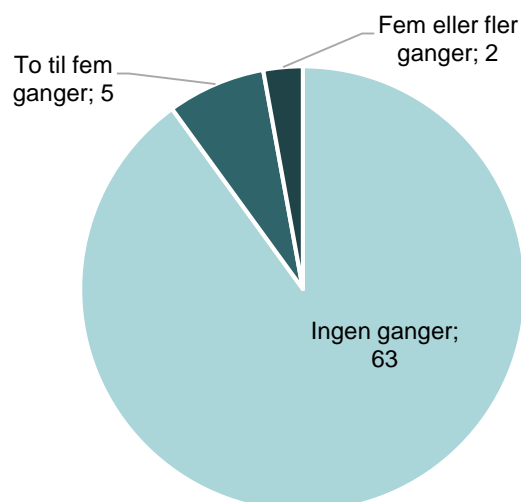
Figur 27 hvor ofte respondentene hadde vært på stedet før.

Figur 27: Hvor ofte respondentenes hadde vært på stedet før. Prosent. N=145.

40% av respondentene oppgir at de er på stedet daglig, mens 34% av respondentene har vært på stedet mange ganger. Kun 8% har kun vært på stedet en gang før eller aldri.

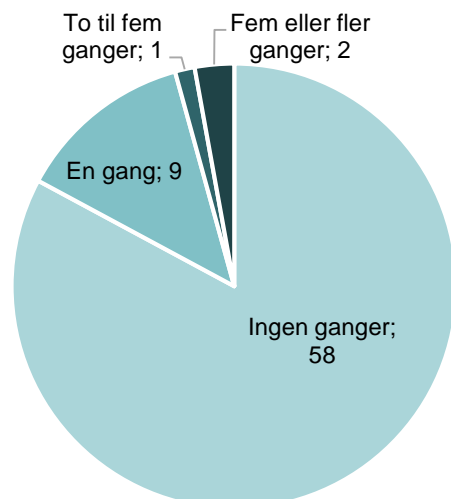
I ettersituasjonen (utekontoret utplassert i gaten) spurte vi respondentene hvor mange ganger de hadde brukt utekontoret. Figur 28 viser svarfordelingen.

Figur 28: Antall ganger respondentene hadde brukt utekontoret.

90% av respondentene svarer at de ikke har brukt utekontoret, men blant de 7 respondentene som svarer at de har brukt det, har 5 brukt det to til fem ganger og 2 brukt det fem ganger eller flere. Det betyr at ingen av respondentene kun har brukt det en gang.

Vi spurte også respondentene hvor mange ganger respondentene trodde at de kommer til å bruke utekontoret i løpet av neste måneden. Figur 29 viser svarfordelingen på dette spørsmålet.

Figur 29: Hvor ofte respondentene antok at de ville bruke utekontoret i løpet av neste måned.

Det er flere som kan tenke seg å prøve ut utekontoret enn som har brukt utekontoret til nå. Tabell 12 viser hvordan respondentene har svart på de to spørsmålene.

Tabell 12: Antall ganger respondentene hadde brukt utekontoret den forrige måneden og antall ganger respondentene antok de ville bruke utekontoret den neste måneden. Absolutte tall

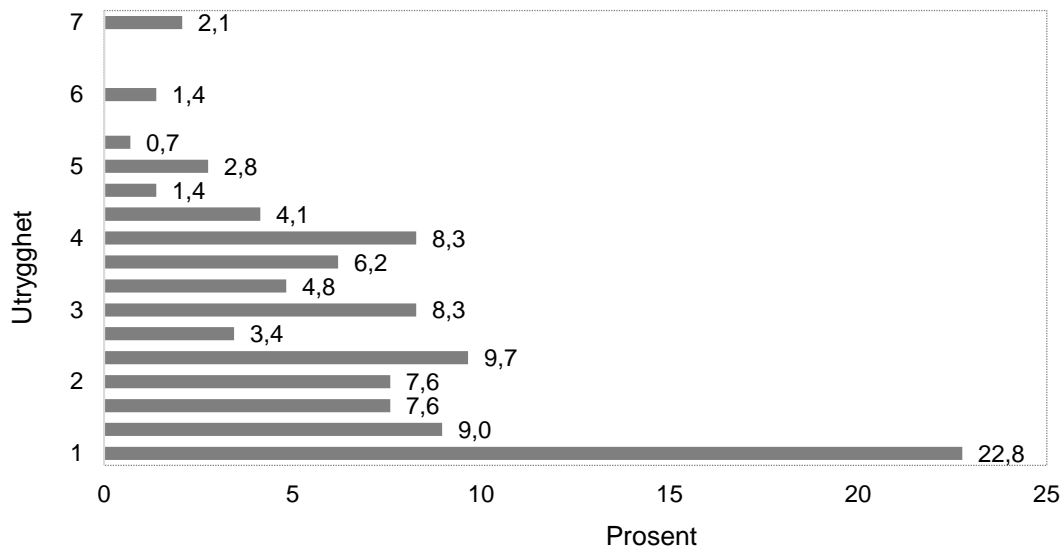
		Hvor mange ganger tror du du kommer til å bruke utekontoret i løpet av den neste måneden?				Total
		Ingen ganger	En gang	To til fem ganger	Fem eller flere ganger	
Hvor mange ganger brukte du utekontoret den forrige måneden?	Ingen ganger	55	8	0	0	63
	To til fem ganger	3	1	1	0	5
	Fem eller flere ganger	0	0	0	2	2
Total		58	9	1	2	70

Av tabell 12 ser vi at 8 av de 63 respondentene som ikke hadde brukt utekontoret den siste måneden trodde at de ville prøve utekontoret i løpet av den neste måneden. Begge de to som hadde brukt utekontor fem eller flere ganger planla å bruke det minst fem ganger den neste måneden også. Blant de fem som hadde brukt dette to eller flere ganger, var det tre som ikke planla å bruke utekontoret flere ganger, én som planla å bruke det en gang og én som planla å bruke det to til fem ganger.

Vi ba også respondentene om å ta stilling til følgende påstander:

- (1) Jeg føler meg trygg her,
- (2) Jeg ville hastet meg av gårde for å komme meg bort fra dette stedet, og
- (3) Jeg blir engstelig her.

Respondentene skulle svare på en skala fra 1 til 7, hvorav 1 betød i svært liten grad og 7 i svært stor grad. Svaret på spørsmål 1 ble snudd før svarene på de tre påstandene ble slått sammen til en samlet variabel for utrygghet. Den nye variabelen har 1 i minimumsverdi (dersom respondenten svarte 7 på påstand 1 og 1 på påstand 2 og 3) og 7 i maksimumsverdi (dersom respondenten svarte 1 på påstand 1 og 7 på påstand 2 og 3). Figur 30 viser fordelingen til utrygghetsvariabelen.

Figur 30: Utrygghet; gjennomsnittet av svarene på tre påstander: 1) Jeg føler meg trygg her (snudd), 2) Jeg ville hastet meg av gårde for å komme meg bort fra dette stedet, og 3) Jeg blir engstelig her. Skala fra 1 til 7. Prosent. N = 145.

Respondentene rapporterte jevnt over at de følte seg trygge i Kjeld Stubs gate. Gjennomsnittskåre for utrygghet var 2,56 og medianskåren 2,33. Nesten 23% rapporterte maksimal trygghet (respondenten svarte 7 på påstand 1 og 1 på påstand 2 og 3). Den bivariante sammenhengen mellom utplassering av utekontor og utrygghet (Pearsons R) er -0,087. Sammenhengen har forventet retning: Respondentene er mindre utrygge etter utplassering av utekontoret, men sammenhengen er så svak at den ikke er signifikant ($p = 0,212$ (tosidig test)). For å utforske sammenhengen ytterligere har vi gjennomført en sekvensiell regresjonsanalyse med utrygghet som avhengig variabel der vi kontrollerer for å en rekke variabler som kan ha effekt på utrygghet: kjønn, alder, utdanning, hvor ofte respondenten hadde vært på stedet, hvorvidt man gjenkjente terrortiltaket, erfaringer med ubehagelige hendelser på stedet, erfaringer med ubehagelige hendelser i Oslo sentrum og høy skåre på nevrotisisme. Tabell 13 viser resultatene.

Tabell 13: Sekvensiell regresjonsanalyse for Kjeld Stubs gate. Avhengig variabel: utrygghet.

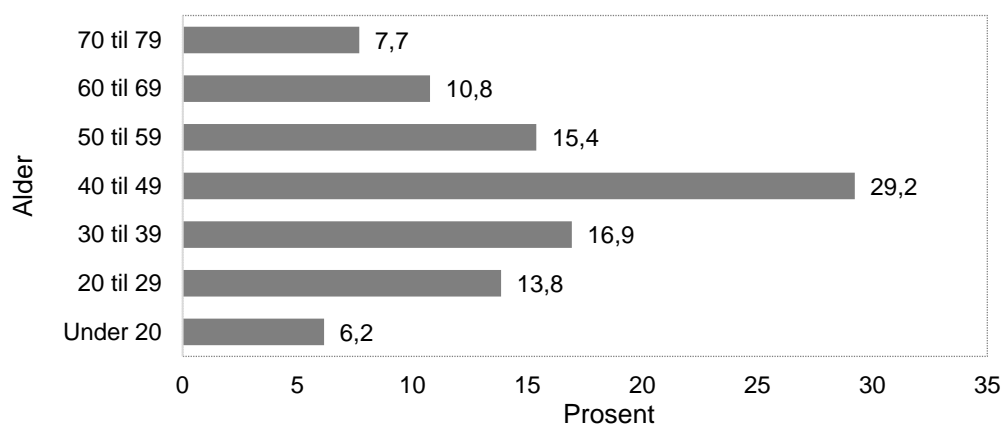
Variabel	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5	Modell 6	Modell 7
Kjønn	-0,274***	-0,281***	-0,250***	-0,250***	-0,241***	-0,244***	-0,216***
Alder	0,144*	0,148*	0,153*	0,153*	0,162*	0,161*	0,208*
Hva er din høyeste utdanning?	-0,071	-0,066	-0,062	-0,061	-0,062	-0,059	-0,024
Tiltak		0,062	0,081	0,066	0,069	0,072	0,014
Hvor ofte har du vært her før?			-0,123	-0,125	-0,135	-0,132	-0,089
Gjenkjennelse av endringer i gaten				0,018	-0,001	-0,001	0,037
Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) her?					0,088	0,093	0,054
Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) i sentrum?						-0,025	-0,076
Nevrotisisme							0,299***
R ²	0,10	0,10	0,12	0,12	0,13	0,13	0,20

*p < 0,10 **p < 0,05 ***p < 0,01

Vi ser at ingen av modellene viser noen effekt av tiltaket på utrygghet. Kjønn har en klart negativ effekt på utrygghet, det vil si at menn er mindre utrygge enn kvinner. Alder har en positiv effekt på utrygghet, det vil si at eldre er mer utrygge enn yngre. Personer som skårer høyere på nevrotisisme er mer utrygge enn andre. Utdanning, kjennskap til stedet, kunnskap om terrortiltak og erfaring med noe ubehagelig på stedet eller i Oslo sentrum har ingen effekt på utrygghet.

Øvre Slottsgate

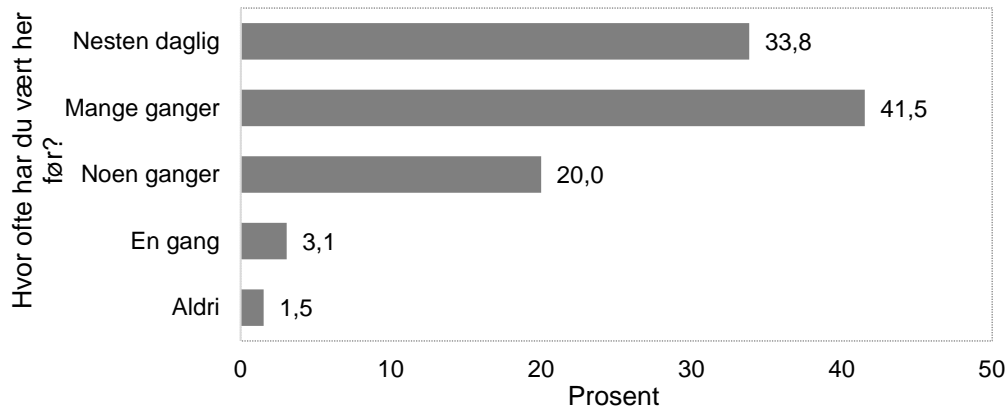
For å forstå hvordan brukerne av Øvre Slottsgate oppfattet gatemiljøet stoppet vi forbi passerende og spurte dem om trygghetsfølelse og bruk av området både før og etter utplassering av utekontoret. Intervjuene ble gjennomført 14.–15. juni 2017 (før tiltak) og 29. september 2017 (etter tiltak). Vi rekrutterte 65 respondenter, hvorav 33 i førsituasjonen og 32 i ettersituasjonen. 41,5% av respondentene var kvinner og 58,5% av respondentene var menn. Figur 31 viser aldersfordelingen til respondentene.

Figur 31: Aldersfordelingen til respondentene i Øvre Slottsgate. Prosent. N=65.

Figur 31 viser at nesten 30 % av respondentene er i aldersgruppen 40 til 49. Det er få respondenter som er under 20 år og over 70 år, mens de mellom 20 og 40 og 40 til 60 år er i rimelig grad representert.

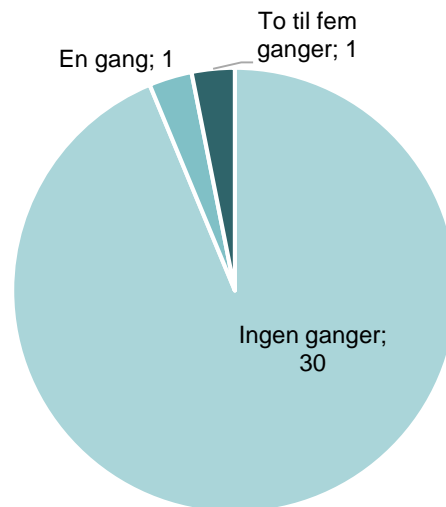
Figur 32 hvor ofte respondentene hadde vært på stedet før.

Figur 32: Hvor ofte respondentenes hadde vært på stedet før. Prosent. N=65.

75% av respondentene oppgir at de er på stedet daglig eller har vært der mange ganger. Under 5% har kun vært på stedet en gang før eller aldri.

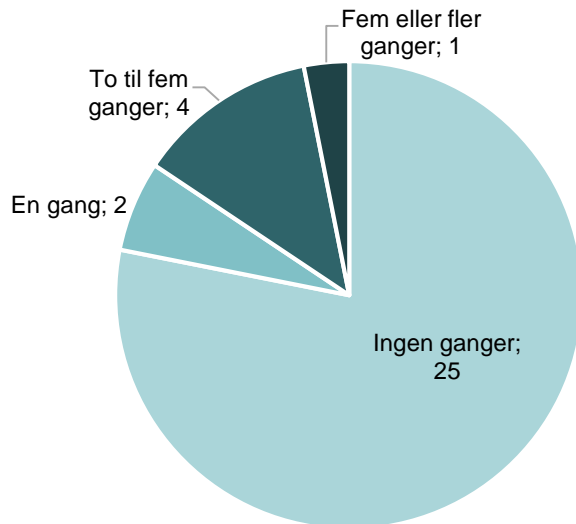
I ettersituasjonen (utekontoret utplassert i gaten) spurte vi respondentene hvor mange ganger de hadde brukt utekontoret. Figur 33 viser svarfordelingen.

Figur 33: Antall ganger respondentene hadde brukt utekontoret den forrige måneden. N=65.

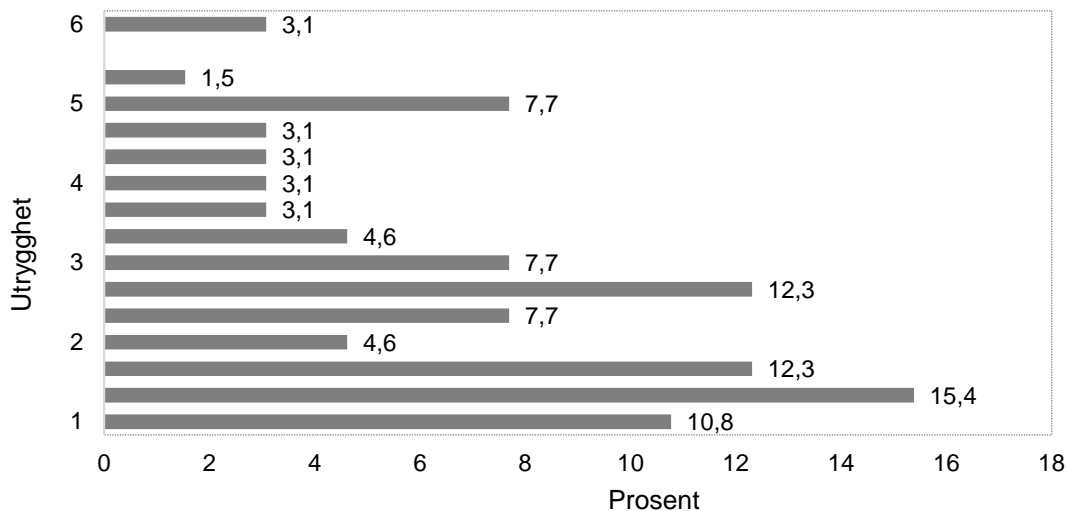
94% av respondentene svarer at de ikke har brukt utekontoret. Kun to respondenter hadde brukt utekontoret, hvorav en hadde prøvd kontoret en gang og den andre hadde brukt kontoret mellom to og fem ganger.

Vi spurte også respondentene hvor mange ganger respondentene trodde at de kommer til å bruke utekontoret i løpet av neste måneden. Figur 34 viser svarfordelingen på dette spørsmålet.

Figur 34: Antall ganger respondentene antok at de ville bruke utekontoret i løpet av neste måned. N=65.

Det var mange flere som planla å bruke utekontoret enn de som hadde brukt det. Faktisk så var det fem personer som trodde de ville bruke det minst to ganger den neste måneden. På samme måte som tidligere laget vi en samlet variabel for utrygghet baser på tre enkeltspørsmål, jf. avsnitt 2.2.1. Figur 35 viser fordelingen til utrygghetsvariabelen.

Figur 35: Utrygghet; gjennomsnittet av svarene på tre påstander: 1) Jeg føler meg trygg her (snudd), 2) Jeg ville bastet meg av gårde for å komme meg bort fra dette stedet, og 3) Jeg blir engstelig her. Skala fra 1 til 7. Prosent. N=65.

Respondentene rapporterte jevnt over at de følte seg trygge i Øvre Slottsgate og den høyeste skåren er 6 (av 7). Gjennomsnittsskåre for utrygghet var 2,67 og medianskåren 2,33. Den bivariate sammenhengen mellom utplassering av utekontoret og utrygghet (Pearsons R) er -0,053. Sammenhengen har forventet retning: Respondentene er mindre utrygge etter utplassering av utekontoret, men sammenhengen er så svak at den ikke er signifikant ($p = 0,674$ (tosidig test)).

For å utforske sammenhengen ytterligere har vi også her gjennomført en sekvensiell regresjonsanalyse med utrygghet som avhengig variabel der vi kontrollerer for å en rekke variabler som kan ha effekt på utrygghet: kjønn, alder, utdanning, hvor ofte respondenten hadde vært på stedet, hvorvidt man gjenkjente terrortiltaket, erfaringer med ubehagelige hendelser på stedet, erfaringer med ubehagelige hendelser i Oslo sentrum og høy skåre på nevrotisme. Tabell 14 viser resultatene.

Tabell 14: Sekvensiell regresjonsanalyse for Øvre Slottsgate. Avhengig variabel: utrygghet.

Variabel	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5	Modell 6	Modell 7
Kjønn	-0,487***	-0,496***	-0,489***	-0,503***	-0,488***	-0,481***	-0,431***
Alder	0,129	0,148	0,178	0,169	0,165	0,159	0,094
Hva er din høyeste utdanning?	-0,212*	-0,207*	-0,203*	-0,200*	-0,193*	-0,184	-0,181*
Tiltak		-0,114	-0,123	-0,141	-0,136	-0,141	-0,085
Hvor ofte har du vært her før?			-0,151	-0,154	-0,139	-0,116	-0,023
Gjenkjennelse av endringer i gaten				0,056	0,063	0,058	0,016
Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) her?					0,107	0,106	0,183
Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) i sentrum?						-0,076	-0,078
Nevrotisme							0,430***
R2	0,289	0,302	0,324	0,327	0,338	0,343	0,509

*p < 0,10 **p < 0,05 ***p < 0,01

Ingen av modellene viser noen effekt av tiltaket på trygghet. Kjønn har en klart negativ effekt på utrygghet, det vil si at menn er mindre utrygge enn kvinner. Alder har en positiv effekt på utrygghet, men denne effekten er ikke signifikant. Utdanning har en negativ effekt på utrygghet, det vil si at respondenter med høyere utdanning tenderer til å være mindre utrygge. Personer som skårer høyere på nevrotisme er mer utrygge enn andre. Kjennskap til stedet, kunnskap om terrortiltak og erfaring med noe ubehagelig på stedet eller i Oslo sentrum har ingen effekt på utrygghet.

Videoanalyser

Kjeld Stubs gate

Figur 36 viser Kjeld Stubs gate før utekontoret ble bygget. Kameraet står nær den østlige enden av Kjeld Stubs gate og filmer vestover. I bakgrunnen er det mulig å se krysset Tordenskjolds gate/Kjeld Stubs gate. I førstuasjonen filmet vi fredag 9. juni 14:30–22:00, lørdag 10. juni 07:00–22:00 og mandag 12. juni 07:00–17:10.

Figur 36: Kjeld Stubs gate før bygging av utekontoret.

Figur 37 viser Kjeld Stubs gate etter at utekontoret ble bygget. I førsituasjonen filmet vi fredag 11. august–lørdag 12. august og mandag 14. august–torsdag 17. august.

Figur 37: Kjeld Stubs gate med utekontor.

Fordi aktiviteten avhenger svært av ukedag og tidspunkt har vi valgt å kun bruke videodataene fra august som vi hadde tilsvarende data for i førsituasjonen. Vi valgte derfor å telle passerende på de tre punktene vist i figur 36 og 37 for fredag fra 14:30 til 22:00 (9. juni og 11. august), lørdag fra 07:00 til 22:00 (10. juni og 12. august) og mandag fra 07:00 til 17:00 (12. juni og 14. august). Tabell 15 viser passerende på de tre punktene før og etter bygging av utekontoret.

Tabell 15: Antall passerende i Kjeld Stubs gate på de tre tellepunktene og summen av antall passerende. Absolutte tall.

Antall som krysser punktene	Før	Etter	Endring
Venstre	1064	943	-121
Midten	557	940	383
Høyre	1455	1795	340
Sum	3076	3678	602

Vi ser en kraftig økning i aktivitet, men den kommer ikke til venstre (på fortauet innenfor utekontoret), men i midten (i gaten) og til høyre (fortauet). En nærmere kikk på dataene viser at i ettersituasjonen stanser noen turistbussar midt i gaten og passasjerene går av. Dette gir stort utslag på antall passerende. Det er derfor vanskelig å tolke dataene.

Øvre Slottsgate

Figur 38 viser Øvre Slottsgate etter at utekontoret ble bygget. Kameraet står ved den sørlige enden av Øvre Slottsgate og filmer nordover. Bak til høyre kan man se utekontoret.

Figur 38: Øvre Slottsgate etter at utekontoret ble bygget.

For å undersøke om utekontoret hadde noen effekt på aktiviteten i Øvre Slottsgate telte vi antall passerende etter byggingen av utekontoret og sammenlignet antall passerende med antall passerende året før (før og under utplassering av ulike benker). For å ha sammenlignbare data har vi brukt til sammen data for fem dagar fra 10:00 til 21:00. Disse fem dagene består av én mandag, én fredag, én lørdag og to tirsdager, to onsdager og to torsdager. Tabell 16 viser passerende per time (automatiske tellinger av RUBA).

Tabell 16: Passerende per time i Øvre Slottsgate. Absolutte tall.

	Tidsrom	Passerende Per time
Ingen gatemøbler	10.–15. august 2016	138
ebenk	19.–24. august 2016	164
To benker rygg mot rygg	2.–7. september 2016	157
To benker mot hverandre	12.–17. september 2016	151
Utekontor	11.–17. august 2017	154

Tabellen viser at antall passerende når det er utekontor i gaten er større enn da det var ingen utemøbler på stedet eller to benker sto mot hverandre, men det er færre passerende enn da ebenk eller to benker rygg mot rygg sto på stedet. Dessverre har vi ingen kontrolltelling av antall gående i dette området i de samme periodene, og det er derfor vanskelig å konkludere om utekontoret har en effekt på antall passerende i gaten eller om det skyldes naturlige variasjoner i antall gående.

5.4 Diskusjon

Dette kapitlet viser at ebenk er mer i bruk enn ordinære sittebenker, både i absolutte tall og som andel av de passerende. Resultatene våre støtter derfor *H5: Aktivitetsskapende bymøbler gir flere besøkende*. Antall passerende i Øvre Slottsgate var også høyere når ebenk var utplassert enn med alle andre utplasseringer av benker/bymøbler, men her kan vi ikke utelukke at naturlige variasjoner i antall gående i området er årsaken.

Under utplassering av utekontorer er antall passerende større enn uten benker/bymøbler, men færre enn med ebenk. Våre resultater antyder at utekontorer har omtrent samme effekt som ordinære benker. Utekontorer har som målt her, heller ingen effekt på trygghet.

I alle tidspunktene da noen benker/bymøbler er utplassert, er antall passerende høyere enn når det ikke har vært noen gatemøbler. Dette resultatet kan indikere at *H4: Sitteplasser gir flere besøkende* stemmer. Dette harmonerer med at flere studier viser at gående ønsker seg gode sitteplasser (Hjorthol et al., 2013; Kaufmann et al., 2010; Ottoni et al., 2016).

Den tilsynelatende varierende effekten av bymøblene som vi har presentert i dette kapitlet kan ha å gjøre med egenskaper ved møbelet i seg selv, men kan også skyldes valgt utplassering. Dersom man ønsker å øke aktiviteten i et byrom, bør eventuelle tiltak implementeres etter at det er gjort en byromsanalyse som sikrer at tiltaket er tilpasset stedet. En slik byromsanalyse kan også med fordel inkludere perspektiver fra naboer og andre faste brukere av byrommet og slik sikre medvirkning fra brukerne.

Begge spørreundersøkelsen beskrevet i dette kapitlet, viser at kvinner er mer utrygge enn menn og at personer som skårer høyere på nevrotisisme er mer utrygge enn de som skårer lavere. I tillegg viser regresjonsanalysene at eldre er mer utrygge enn yngre og at personer med høy utdanning er tryggere enn personer med lav utdanning. Alderseffekten er kun signifikant i Kjeld Stubs gate, mens utdanningseffekten kun er signifikant i Øvre Slottsgate.

6 Tiltak mot terror

6.1 Bakgrunn

Synlige sikkerhetstiltak som gjerder, tv-overvåkning og uniformerte vakter kan redusere frykten for ordinær kriminalitet (Dalgaard-Nielsen et al., 2014; Grosskopf, 2006), men samtidig øke frykten for terrorisme (Grosskopf, 2006). Dersom man klarer å gjøre sikringstiltak mot terrorisme mer diskrete, er det mulig at trygghetsfølelsen øker.

Kjøretøysperrer er en type synlig tiltak mot terror som brukes for å hindre tilgang for kjøretøy i bestemte områder. Dessverre kan mange typer kjøretøysperrer begrense fremkommeligheten også for gående, syklende og andre myke trafikanter og dermed muligens også redusere antall besøkende på stedet.

I dette kapitlet presenterer vi resultatene av undersøkelser av effekten av endringer i terrortiltak på trygghetsfølelse og antall besøkende. Med andre ord har vi ønsket å undersøke hypotesene *H6: Mindre synlig sikring mot terrorisme gir økt trygghetsfølelse* og *H7: Hindre for gående reduserer antall gående*.

6.2 Metode

Vi hadde ikke anledning til å sette ute egne kjøretøysperrer, men samlet inn data i tilknytning til allerede planlagte endringer i terrortiltak i Oslo sentrum.

Vårt første case (2015-2016) var Akersgata utenfor Stortinget der en bom skulle bli byttet ut med pullerter med heve- og senkemuligheter. En slik endring ville både endre det visuelle inntrykket og faktisk fremkommelighet. I Akersgata utenfor Stortinget samlet vi inn videodata og gjennomførte spørreundersøkelse før og etter endringen. Spørreskjemaene finnes i vedlegg 8 og 9.

I 2017 og 2018 samlet vi inn data om ytterligere tre case: Keysers gate, Akersgata 64 og Kongens gate. I Keysers gate skulle de fjerne midlertidige betongklosser og sette inne malte betongplankasser. De nye plankassene var mer plasskrevende og ble plassert der bilene tidligere kunne kjøre (dvs. i den gamle kjørebanelinjen). Utenfor Akersgata 64 ble de midlertidige betongklossene byttet ut med malte betongskiller plassert i en rett linje. Denne endringen var først og fremst «kosmetisk». I Kongens gate ble betongklosser byttet ut med pullerter og penere betongskiller. Dette ga både bedre fremkommelighet og gjorde bymiljøet bedre.

I Keysers gate samlet vi inn videodata, og vi gjennomførte nesten samme spørreundersøkelse som i Akersgata utenfor Stortinget. Spørreskjemaet finnes i vedlegg 10. I Akersgata 64 og Kongens gate samlet vi inn kun videodata.

6.3 Resultater

6.3.1 Akersgata utenfor Stortinget

Figur 39 viser Akersgata utenfor Stortinget med bom. Bildet er tatt i krysset Karl Johans gate /Akersgata. Oslo kommune byttet ut bommen med pullerter med heve- og senkemuligheter. Figur 40 viser Akersgata etter endringen og slik det så ut da vi videofilmet. Like etter endringen fra bom til pullerter skulle Karl Johans gate 20 renoveres, og det ble satt på et stillas utenfor bygningen (se figur 41). Dette ble montert den siste dagen vi filmet i området, men intervjuene ble gjennomført med stillaset oppe og dette kan ha påvirket hvordan folk besvarte enkelte av spørsmålene.

Figur 39: Akersgata utenfor Stortinget før endring Foto: Oslo kommune Plan- og bygningsetaten.

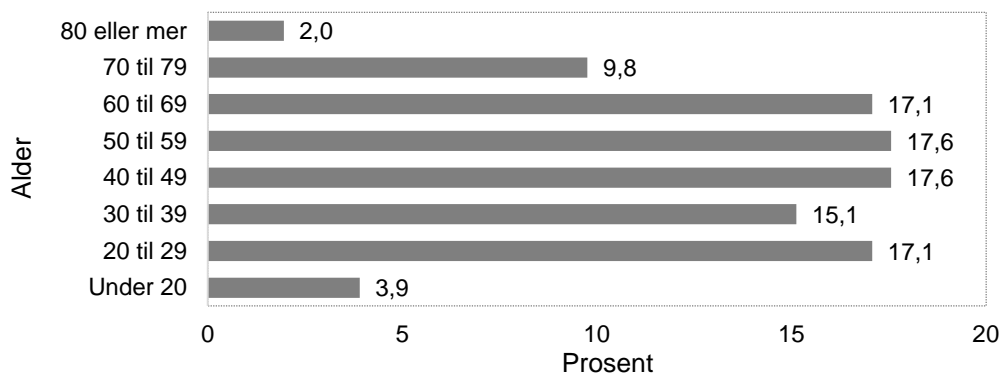
Figur 40: Akersgata utenfor Stortinget etter endring (videofilming av ettersituasjonen).

Figur 41: Akersgata utenfor Stortinget etter endring og montering av stillas (intervjuene i ettersituasjonen).

Spørreundersøkelse om trygghet

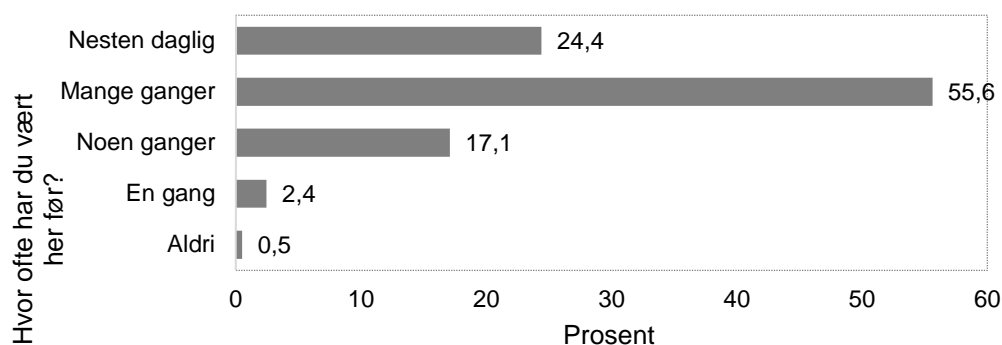
For å forstå hvordan brukerne av stedet oppfattet gatemiljøet stoppet vi forbipasserende og spurte dem om trygghetsfølelse og bruk av området. Intervjuene ble gjennomført 21.–30. januar 2016 (før tiltak) og 12.–28. mai (etter tiltak). Vi rekrutterte 205 respondenter, hvorav 108 i førsituasjonen og 97 i ettersituasjonen. 44% av respondentene var kvinner og 56% av respondentene var menn. Figur 42 viser aldersfordelingen til respondentene.

Figur 42: Aldersfordelingen til respondentene i Akersgata. Prosent. N=205.

Figur 42 viser at aldersfordelingen er jevnt fordelt fra 20 til 70. De som er under 20 og over 70 er noe dårligere representert.

Figur 43 hvor ofte respondentene hadde vært på stedet før.

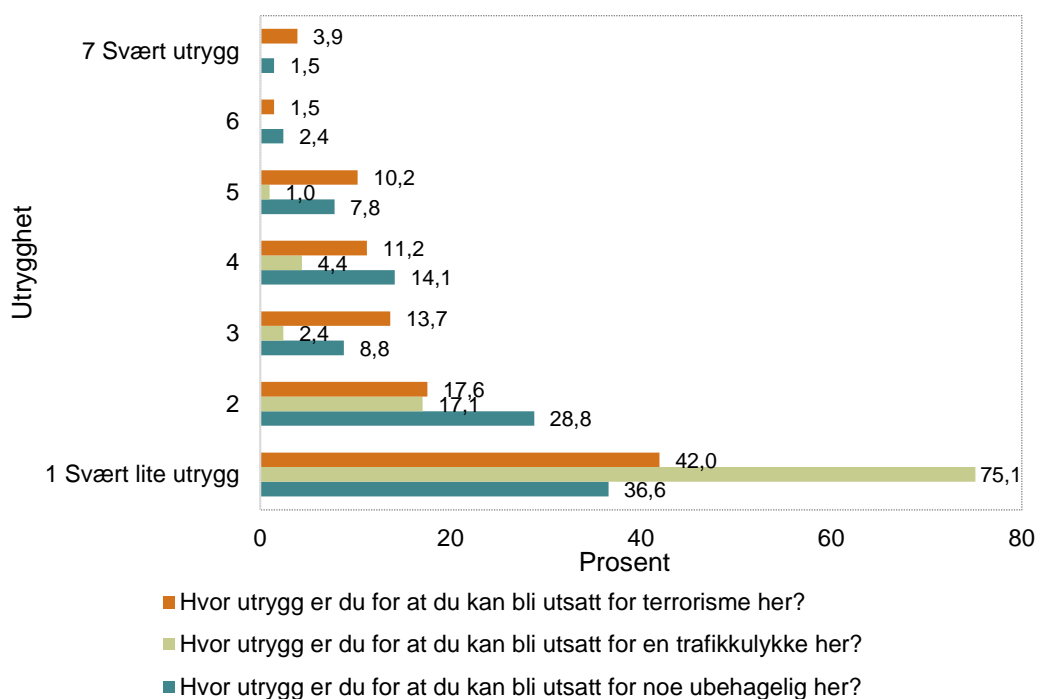

Figur 43: Hvor ofte respondentene har vært på stedet før. Prosent. N=205.

80% av respondentene hadde vært på stedet mange ganger eller nesten daglig.

Vi har spurt respondentene om hvorfor de trodde at denne gaten var stengt for biler. 60,5 % svarte at de trodde beskyttelse mot terror var årsaken 39,5 % valgte andre svaralternativer (gågate, butikkene ønsker ikke biler, «bilfritt sentrum», byggearbeider, vet ikke). Sammenhengen mellom type terrortiltak (bom versus pullerter) og hvorvidt respondentene forsto at tiltaket var installert for å beskytte mot terror var ikke signifikant (pearsons R = 0,066, p=0,344).

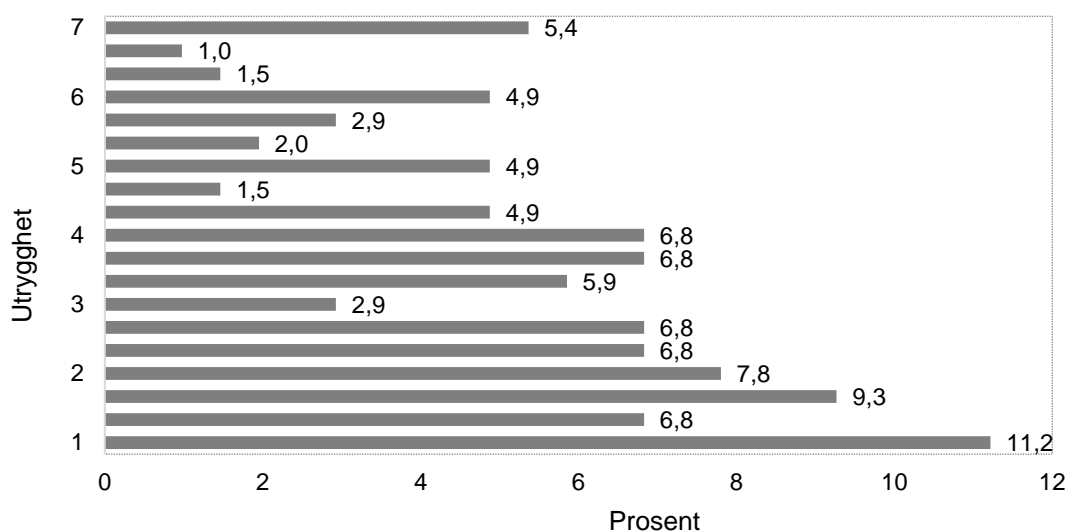
Vi har spurt om hvor utrygge respondentene er for at (1) de kan bli utsatt for noe ubehagelig på stedet, (2) de kan bli utsatt for en trafikkulykke på stedet, og (3) de kan bli utsatt for terrorisme på stedet. Respondentene skulle svare på en skala fra 1 til 7, hvor 1 betød svært lite utrygg og 7 svært utrygg. Figur 44 viser fordelingen på hvor utrygge respondentene er for noe ubehagelig, trafikkulykke og terrorisme.

Figur 44: Utrygghet for terrorisme, trafikkulykke og noe ubehagelig. Prosent. N=205.

På alle spørsmålene svarer mange at de er svært lite utrygge. Gjennomsnittlig skåre er på henholdsvis 2,41 (noe ubehagelig), 1,39 (trafikkulykke) og 2,50 (terrorisme). Faktisk så er 75% svært lite utrygge for en trafikkulykke og ingen svarer 6 eller 7 på spørsmålet. Utrygghet for terrorisme viser størst variasjon, der 4% svarer at de er svært utrygge for terrorisme. Likevel, kun 15% av respondentene svarer 5 eller høyere når de blir spurt om hvor utrygge de er for terrorisme i Akersgata. Det er litt flere som er noe utrygge for å bli utsatt for noe ubehagelig. «Kun» 37% svarer at de er svært lite utrygge for å bli utsatt for noe ubehagelig på stedet.

På samme måte som tidligere laget vi en samlet variabel for utrygghet basert på tre enkeltspørsmål, jf. avsnitt 2.2.1. Figur 45 viser fordelingen til utrygghetsvariabelen.

Figur 45: Utrygghet; gjennomsnittet av svarene på tre påstander: 1) Jeg føler meg trygg her (snudd), 2) Jeg ville hastet meg av gårde for å komme meg bort fra dette stedet, og 3) Jeg blir engstelig her. Skala fra 1 til 7. Prosent. N=205.

Gjennomsnittsskåre for utrygghet var 3,3 og medianskåren 3.

Vi ønsket å undersøke sammenhengen mellom utrygghet målt gjennom påstandene og svarene på spørsmålene om spesifikk utrygghet for noe ubehagelig, terrorisme og trafiksikkerhet. Alle spørsmålene er signifikant korrelert med utrygghet, men korrelasjonen mellom utrygghet for noe ubehagelig er størst (0,614), deretter kommer utrygghet for terrorisme (0,401) og til slutt utrygghet for trafikkulykke (0,146).

Den bivariate sammenhengen mellom utrygghet og før og etter endringen i utformingen av terrortiltaket (pearsons R) er -0,087. Sammenhengen har forventet retning: Respondentene er mindre utrygge etter endringen i terrortiltaket, men sammenhengen er så svak at den ikke er signifikant ($p = 0,212$ (tosidig test)). For å utforske sammenhengen ytterligere har vi gjennomført en sekvensiell regresjonsanalyse med utrygghet som avhengig variabel der vi kontrollerer for en rekke variabler som kan ha effekt på utrygghet: kjønn, alder, utdanning, hvor ofte respondenten hadde vært på stedet, hvorvidt man gjenkjente terrortiltaket, erfaringer med ubehagelige hendelser på stedet, erfaringer med ubehagelige hendelser i Oslo sentrum og høy skåre på nevrotisme. Tabell 17 viser resultatene.

Tabell 17: Sekvensiell regresjonsanalyse for Akersgata. Avhengig variabel: utrygghet.

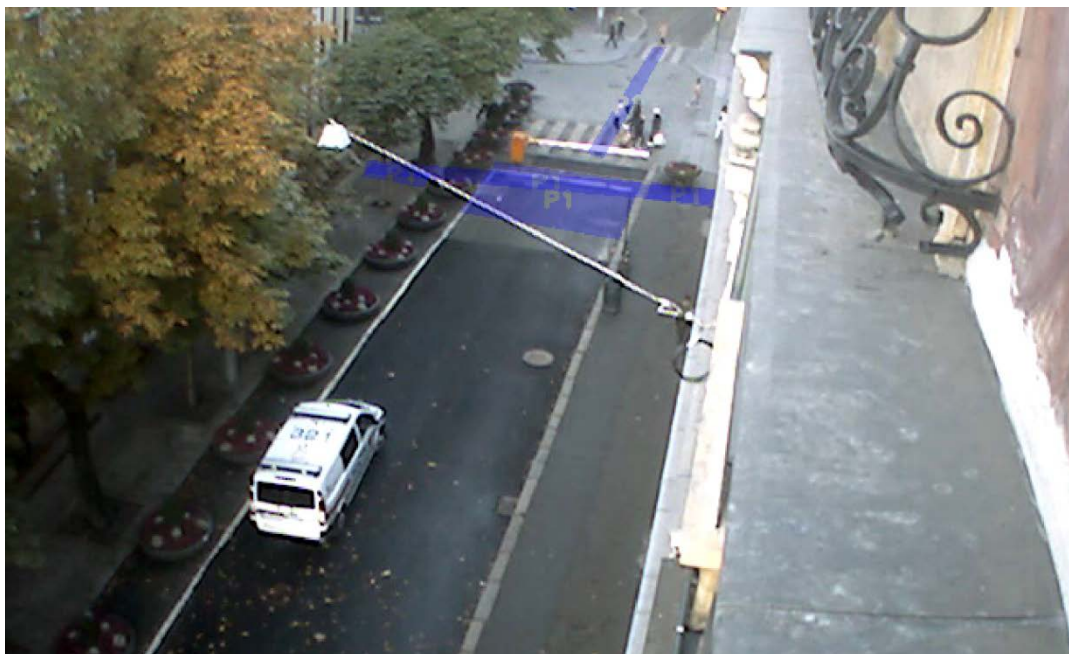
Variabel	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5	Modell 6	Modell 7
Kjønn	-0,36***	-0,36***	-0,36***	-0,34***	-0,34***	-0,33***	-0,33***
Alder	0,19***	0,18***	0,18***	0,19***	0,19***	0,22***	0,24***
Hva er din høyeste utdanning?	-0,06	-0,06	-0,06	-0,05	-0,05	-0,06	-0,05
Tiltak		-	-0,02	-0,01	-0,01	-0,01	-0,02
		0,02					
Hvor ofte har du vært her før?			-0,01	0,01	0,01	0,00	-0,01
Kunnskap om terrortiltak				-0,07	-0,06	-0,07	-0,03
Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l.) her?					0,09	0,05	0,03
Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l.) i sentrum?						0,12*	0,12
Nevrotisisme							0,18***
R²	0,16	0,16	0,16	0,16	0,17	0,18	0,21

*p < 0,10 **p < 0,05 ***p < 0,01

Regresjonsmodellene viser at tiltaket ikke har hatt noen effekt på trygghet. Kjønn har en klart negativ effekt på utrygghet, det vil si at menn er mindre utrygge enn kvinner. Alder har en positiv effekt på utrygghet, det vil si at eldre er mer utrygge enn yngre. Personer med høy skåre på nevrotisisme er mer utrygge enn andre. Utdanning, kjennskap til stedet, kunnskap om terrortiltak og erfaring med noe ubehagelig på stedet har ingen effekt på utrygghet. Erfaring med noe ubehagelig i Oslo sentrum har en signifikant positiv effekt før man kontrollerer for nevrotisisme.

Videoanalyse

Vi samlet inn videodata for førsituasjonen 19. oktober–02. november 2015 og 14. januar–21. januar 2016 og for ettersituasjonen 21.–28. april 2016. Kameraene filmet i tidsrommet 10:00–18:00. Vi tok et utvalg av dagene for at de skulle være mest mulig sammenlignbare for videotelling: 22.–27. oktober 2015 og 22.–27. april 2016 (28. april måtte fjernes på grunn av montering av stillas) og brukte automatiske tellinger for å undersøke endringer i passeringer i gaten. Figur 46 viser hvor sensorene var plassert i bildet. I tillegg til sensorene i Akersgata la vi en sensor i Karl Johans gate som kontrollstrekning.

Figur 46: Sensorer i Akersgata utenfor Stortinget

Tabell 18 oppsummerer resultatene.

Tabell 18: Antall passerende i Akersgata utenfor Stortinget og i Karl Johans gate før og etter endring i terrortiltak. Sett fra kamera. Fordelingen mellom områdene reservert gående og syklende er i prosent, mens endring i totalt antall forbipasserende, og antall forbipasserende i Karl Johan er i absolutte tall.

Andel som krysser bommen/pullertene	Før	Etter	Endring
På høyre side	67,3 %	55,8 %	-2292
På midten	20,8 %	24,5 %	156
På venstre side	11,9 %	19,6 %	756
Totalt antall forbipasserende	13273	11893	-1380
Antall forbipasserende i Karl Johan	23361	25864	2503

Tabell 18 viser at gåmønsteret endret seg vesentlig. I førsituasjonen krysset hele 67,3% av de passerende på høyre side, mens i ettersituasjonen krysser 55,8 % på samme sted. Trafikken på midten og venstre side har økt tilsvarende. På venstre side har den økt fra 11,9% til 19,6% og i midten har den økt fra 20,8% til 24,5%.

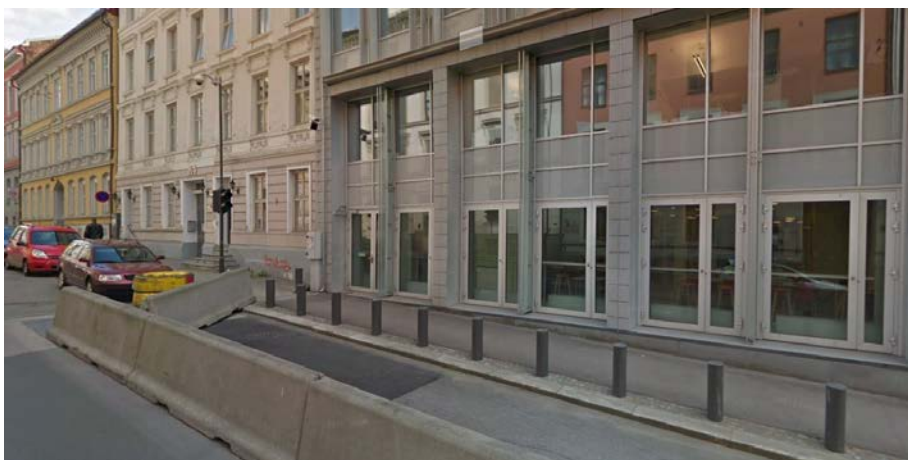
Noe overraskende ser vi en reduksjon i antall passerende og det på tross av at trafikken i Karl Johan øker. Det er vanskelig å vite hva som er årsaken. Reduksjonen kan skyldes endringen i terrortiltak, men den kan også ha helt andre årsaker.

6.3.2 Keysers gate

Figurene 47 og 48 viser Keysers gate før endringen i terrortiltak. Betongklossene ble byttet ut med malte blomsterkasser malte og avrundede betongblokker. Figurene 49 og 50 viser hvordan Keysers gate så ut etter endringen i terrortiltak.

Figur 47: Keysers gate før endringene sett fra krysset Munchs gate/Keysers gate. Foto: Google street view.

Figur 48: Keysers gate før endringene fra midt i gaten mot sør. Foto: Google street view.

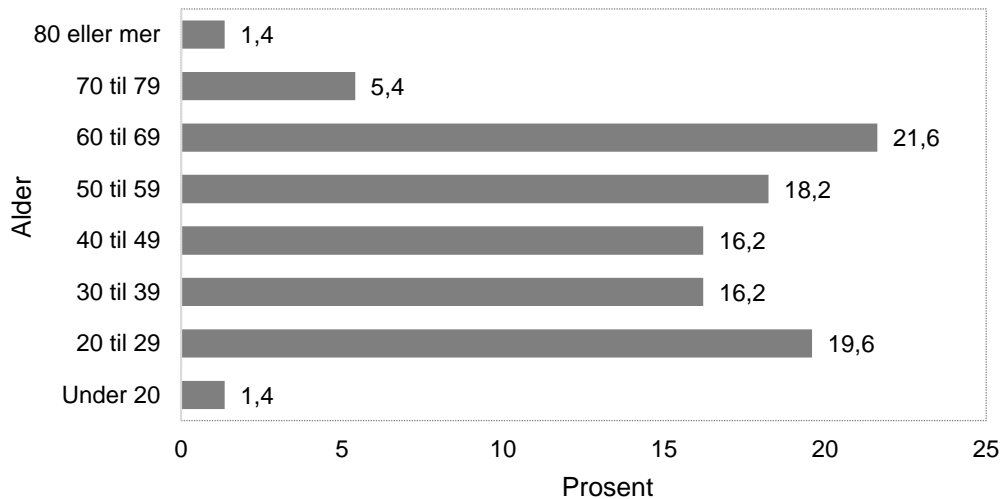
Figur 49: Keysers gate etter endringene sett fra krysset Munchs gate/Keysers gate.

Figur 50: Keysers gate etter endringene fra midt i gaten mot vest.

Bildene viser at det noe lettere å bevege fra det sikrede fortauet og ut i krysset Munchs gate/Keysers gate (og motsatt) etter endringen. Det er usikkert hvor stor effekt dette har på de gåendes fremkommelighet siden det sannsynligvis uansett er mer naturlig for gående å krysse veien på et av gangfeltene og der fantes det åpninger også før endringen.

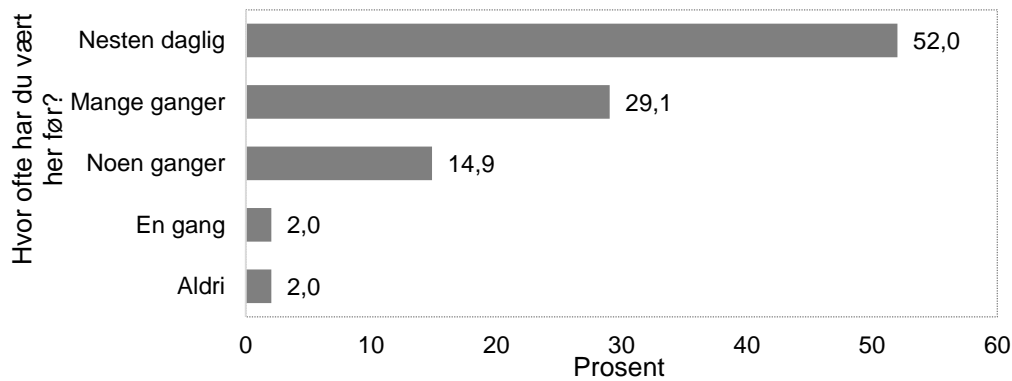
For å forstå hvordan brukerne av stedet oppfattet gatemiljøet stoppet vi forbigående og spurte dem om trygghetsfølelse og bruk av området. Intervjuene ble gjennomført 2. og 6. juni 2017 (før tiltak) og 15. og 18. juni 2018 (etter tiltak). Vi rekrutterte 148 respondenter, hvorav 81 i førsituasjonen og 67 i ettersituasjonen. 44% av respondentene var kvinner og 56% av respondentene var menn. Figur 51 viser aldersfordelingen til respondentene.

Figur 51: Aldersfordelingen til respondentene i Keysers gate. Prosent. N=148.

Figur 51 viser at aldersfordelingen er relativt jevnt fordelt fra 20 til 70. De er få under 20 og over 70 år i utvalget.

Figur 52 hvor ofte respondentene hadde vært på stedet før.

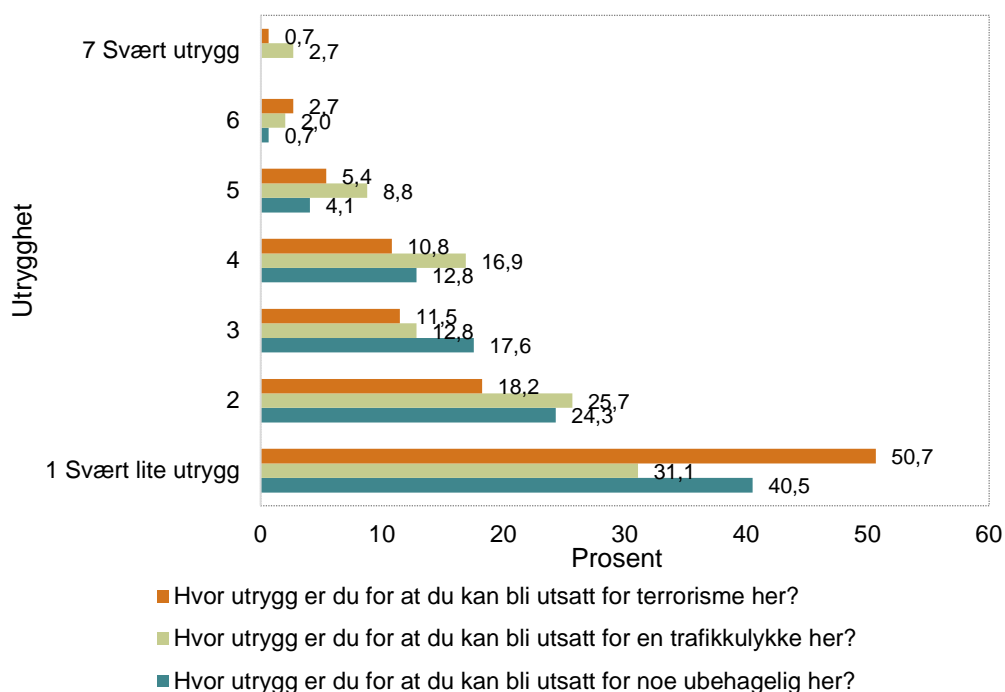

Figur 52: Hvor ofte respondentene har vært på stedet før. Prosent. N=148.

81% av respondentene hadde vært på stedet mange ganger eller nesten daglig.

Vi spurte respondentene om hvorfor de trodde at denne gaten var stengt for biler. 73,6 % svarte at de trodde beskyttelse mot terror var årsaken, mens 26,4 % valgte andre svaralternativer («bilfritt sentrum», byggearbeider, vet ikke, annet (åpent)). Sammenhengen mellom endring av terrortiltak og hvorvidt respondentene forsto at tiltaket var installert for å beskytte mot terror var 0,328 ($p=0,000$). Det betyr at respondentene forsto i større grad at kjøretøysperrene var et terrortiltak etter endringen.

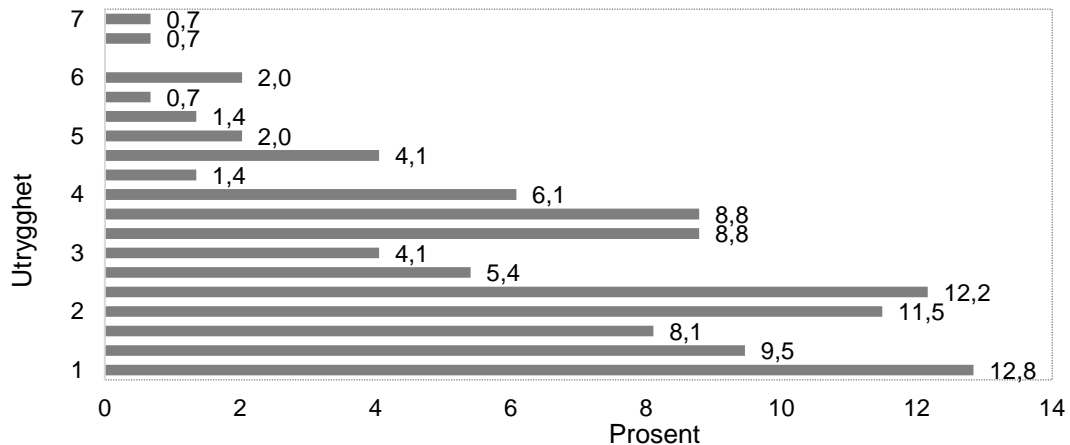
Vi spurte om hvor utrygg respondentene er for at (1) de kan bli utsatt for noe ubehagelig på stedet, (2) de kan bli utsatt for en trafikkulykke på stedet, og (3) de kan bli utsatt for terrorisme på stedet. Respondentene skulle svare på en skala fra 1 til 7, hvorav 1 betød svært lite utrygg og 7 svært utrygg. Figur 53 viser fordelingen på hvor utrygge respondentene er for noe ubehagelig, trafikkulykke og terrorisme.

Figur 53: Utrygghet for terrorisme, trafikkulykke og noe ubehagelig. Prosent. N=148.

På alle spørsmålene svarer mange at de er svært lite utrygge. Gjennomsnittlig svar er henholdsvis 2,18 (noe ubehagelig), 2,64 (trafikkulykke) og 2,13 (terrorisme). På dette stedet er respondentene minst redde for terrorisme: Over 50% er svært lite utrygge for terrorisme. Respondentene er også lite redde for å bli utsatt for noe ubehagelig: Ingen er svært utrygge og under 1% svarer 6 på spørsmålet om det er utrygge for å bli utsatt for en ulykke. Den største spredningen får vi når vi spør om hvor utrygge respondentene er for å bli utsatt for en trafikkulykke, men fortsatt svarer under 5 % 5-7 på skalaen.

På samme måte som tidligere laget vi en samlet variabel for utrygghet basert på tre enkeltspørsmål, jf. avsnitt 2.2.1. Figur 54 viser fordelingen til utrygghetsvariabelen.

Figur 54: Utrygghet; gjennomsnittet av svarene på tre påstander: 1) Jeg føler meg trygg her (snudd), 2) Jeg ville hastet meg av gårde for å komme meg bort fra dette stedet, og 3) Jeg blir engstelig her. Skala fra 1 til 7. Prosent. N=148.

Gjennomsnittsskåre for utrygghet var 2,7 og medianskåren 2,3.

Vi ønsket å undersøke sammenhengen mellom utrygghet målt gjennom påstandene og svarene på spørsmålene om spesifikk utrygghet for noe ubehagelig, terrorisme og trafiksikkerhet. Alle spørsmålene er signifikant korrelert med det utrygghet, men korrelasjonen mellom utrygghet for noe ubehagelig er størst (0,607), deretter kommer utrygghet for terrorisme (0,372) og til slutt utrygghet for trafikkulykke (0,213).

Det er ingen sammenheng mellom utrygghet før og etter endringer i utforming av terrortiltak i gaten (pearsons R = -0,006). For å utforske sammenhengen ytterligere har vi gjennomført en sekvensiell regresjonsanalyse med utrygghet som avhengig variabel der vi kontrollerer for å en rekke variabler som kan ha effekt på utrygghet: kjønn, alder, utdanning, hvor ofte respondenten hadde vært på stedet, hvorvidt man gjenkjente terrortiltaket, erfaringer med ubehagelige hendelser på stedet, erfaringer med ubehagelige hendelser i Oslo sentrum og høy skåre på nevrotisme. Tabell 19 viser resultatene.

Tabell 19: Sekvensiell regresjonsanalyse for Keyzers gate. Avhengig variabel: utrygghet.

Variabel	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5	Modell 6	Modell 7
Kjønn	-0,40***	-0,40***	-0,38***	-0,36***	-0,36***	-0,36***	-0,33***
Alder	0,04	0,05	0,05	0,08	0,08	0,08	0,12
Hva er din høyeste utdanning?	-0,05	-0,06	-0,04	-0,04	-0,03	-0,03	-0,02
Tiltak		0,03	0,04	0,07	0,07	0,07	0,06
Hvor ofte har du vært her før?			-0,16**	-0,15*	-0,15*	-0,15*	-0,15*
Kunnskap om terrortiltak				-0,10	-0,10	-0,11	-0,09
Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) her?					0,04	0,05	0,05
Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) i sentrum?						-0,03	-0,03
Nevrotisisme							0,15*
R²	0,16	0,16	0,19	0,20	0,20	0,20	0,22

*p < 0,10 **p < 0,05 ***p < 0,01

Regresjonsmodellene viser at tiltaket ikke har hatt noen effekt på trygghet. Kjønn har en klart negativ effekt på utrygghet, det vil si at menn er mindre utrygge enn kvinner. Kjennskap til stedet har en negativ effekt på utrygghet, det vil si at de som har vært i Keyzers gate flere ganger er mindre utrygge enn de som sjelden eller aldri har vært der før. Personer med høy skåre på nevrotisisme er mer utrygge enn andre. Alder, utdanning, kunnskap om terrortiltak og erfaring med noe ubehagelig i Oslo sentrum eller på stedet har ingen effekt på utrygghet.

Videoanalyse av trafikken

Vi samlet inn videodata for førsituasjonen 16.–19. mai og 22.–24. mai 2017 og for ettersituasjonen 16.–18. mai og 22.–28. mai 2018. For å ha mest mulig sammenlignbare dager før og etter (og unngå helligdager som kan slå ekstremt ut), valgte vi ut 4,5 dager før og etter som gjorde dataene mest mulig sammenlignbare: 16. mai 17:30–24:00, 18. mai 07:00–24:00 og 22.–24. mai 07:00–24:00 (alle dager er ukedager). Til sammen ble det 91,5 timer med videofilm før og etter endringen i terrortiltak.

I tellingene av trafikanter i videoregistreringene brukte vi fire sensorer: fortau borte, gate, fortau middel (kun førsituasjonen) og fortau nær. Figurene 55 og 56 viser plasseringene av sensorene i henholdsvis før- og ettersituasjonen. I ettersituasjonen hadde sensorene lik plassering, med unntak av fortau middel som vi fjernet siden området da var omgjort til blomsterkasser.

Figur 55: Sensorene i Keysers gate i forsituasjonen.

Figur 56: Sensorene i Keysers gate i ettersituasjonen.

Resultatene presenteres i tabell 20.

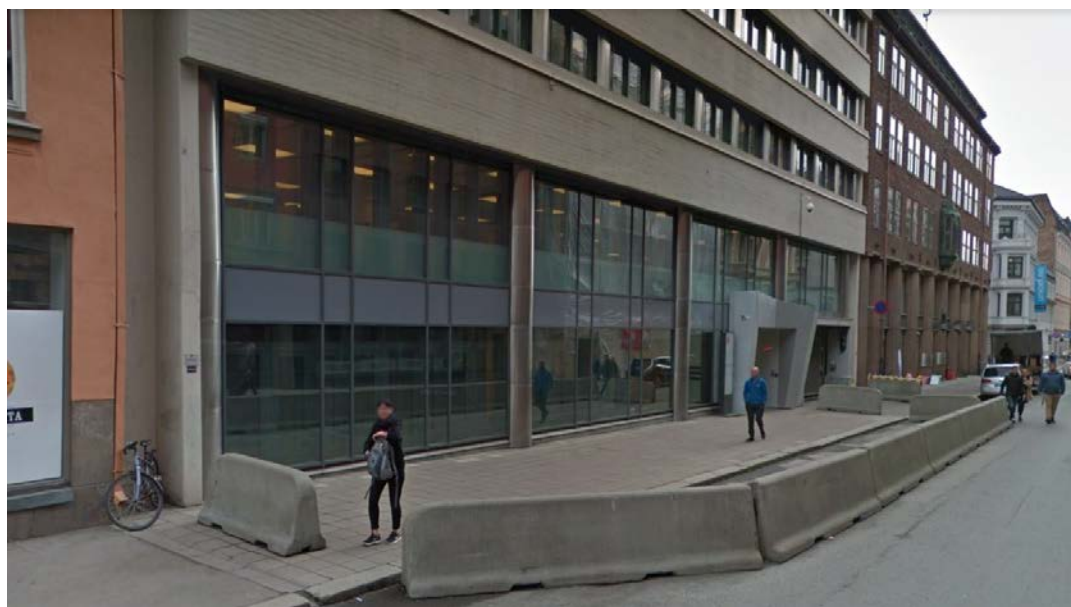
Tabell 20: Antall forbipasserende i Keyzers gate. Fordelingen mellom områdene reservert gående og syklende er i prosent, mens endring og antall passerende i kjørebane er i absolutte tall.

Antall forbipasserende	Før	Etter	Endring
Fortau nær	21,5 %	24,7 %	-298
Utilgjengelig gateareal	4,4 %		
Fortau borte	74,1 %	75,3 %	-461
Kjørebane	14314	8994	-5320

Tabellen viser minimal endring i bevegelsesmønstre. Trafikken i kjøretøybanen er kraftig redusert, mens trafikken i på fortauet er litt redusert. Den lille trafikken i det utilgjengelige gatearealet som forsvinner helt etter endringen, synes å ha havnet på fortau nær.

6.3.3 Kongens gate

I Kongens gate ble betonggriser byttet ut med pullerter og malte og avrundede betongblokker. Figur 57 viser førsituasjonen og figurene 58 og 59 viser hvordan området så ut etter endringen i terrortiltak.

Figur 57: Kongens gate mot sør før endring av terrortiltak. Kilde: Google Street View.

Figur 58: Kongens gate mot sør etter endring av terrortiltak.

Figur 59: Kongens gate mot nord etter endring av terrortiltak

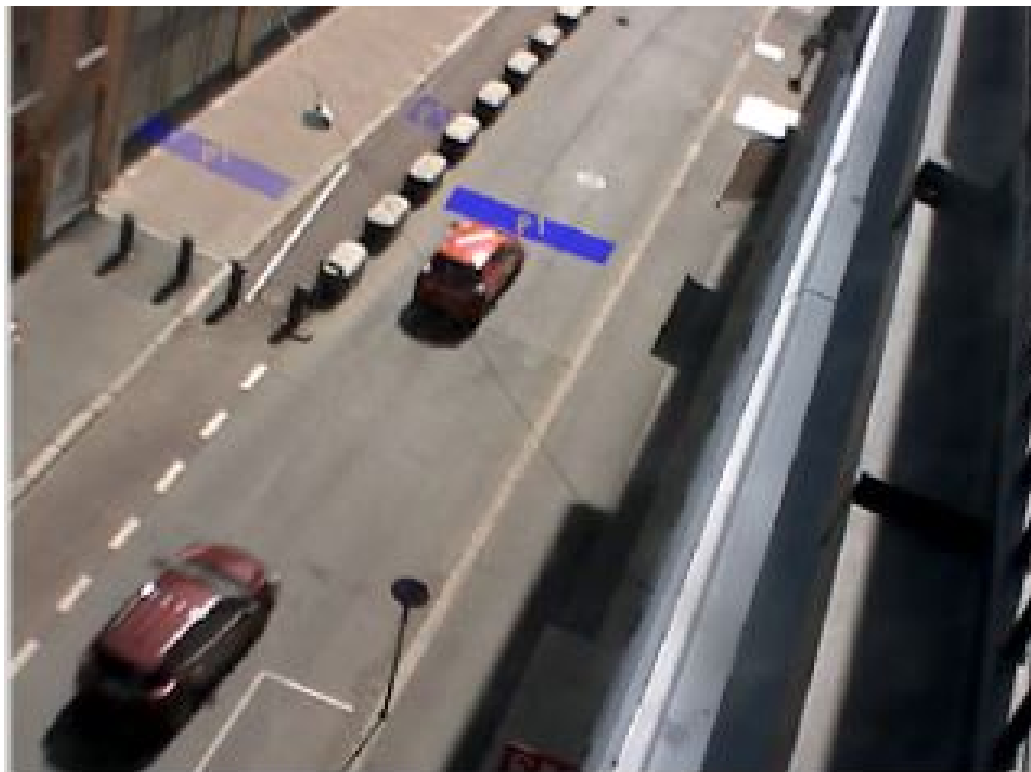
Videoanalyse av trafikken

Vi samlet inn videodata for førsituasjonen 10.–25. mai 2017 og for ettersituasjonen 9.–27. mai 2018. For å ha likt antall dager før og etter og unngå 17. mai som skiller seg for mye ut og dermed kan slå ekstremt ut, fjernet vi 17. mai før og etter og 25.–27. mai etter. Tidsrommet for opptak var 07:00–21:00. 15 dager med 14 timer gav 210 timer med opptak før og etter endringen i terrortiltak.

For å telle passerende brukte vi fire sensorer: venstre fortau, sykkelfelt (kun ettersituasjonen), gate og høyre fortau. Figurene 60 og 61 viser plasseringene av sensorene i henholdsvis før- og ettersituasjonen. Plasseringen av sensorer i førsituasjonen er lik bortsett fra at sensoren i det senere sykkelfeltet ikke er med. I førsituasjonen er dette området kun inngjerdede/utlgjengelige parkeringsplasser.

Figur 60: Sensorene i Kongens gate i førsituasjonen.

Figur 61: Sensorene i Kongens gate i ettersituasjonen.

Resultatene presenteres i tabell 21.

Tabell 21: Antall forbipasserende i Kongens gate. Fordelingen mellom områdene reservert gående og syklende er i prosent, mens endring og antall passerende i kjørebanelen er i absolutte tall.

Forbipasserende	Før	Etter	Endring
Venstre	36,0 %	57,7 %	12106
Sykkelfelt		7,0 %	
Høyre	64,0 %	35,4 %	-11930
Kjørebanelen	50418	33822	-16596

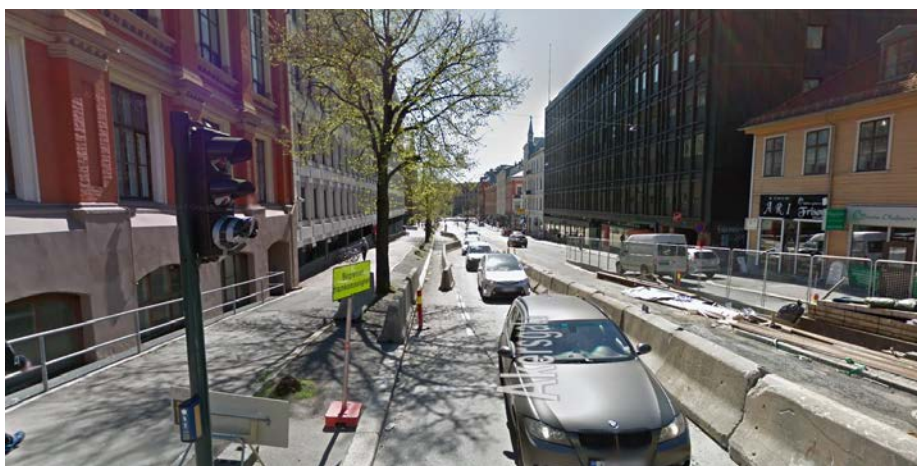
Tabellen viser en svært stor forflytning av de passerende. Før endringen av terrortiltak bruker 36% av de myke trafikantene venstre fortau og 64% høyre fortau. I ettersituasjonen bruker 57,7% av de myke trafikantene venstre fortau, mens kun 35,4% bruker høyre fortau. 7% bruker sykkelfeltet i ettersituasjonen.

6.3.4 Akersgata 64

Utenfor Akersgata 64 ble betongklosser byttet ut med et mer penere steingjerde og malte og avrundede betongblokker. Figurene 62 og 63 viser fortauet utenfor Akersgata 64 før endring av tiltaket og figurene 64 og 65 viser samme fortau etter endring av tiltak.

Figur 62: Akersgata 64 før endring av terrortiltak. Kilde: Google Street View.

Figur 63: Akersgata fra krysset Thor Olsens gate/Akersgata før endring av terrortiltak. Kilde: Google Street View.

Figur 64: Akersgata 64 etter endring av terrortiltak.

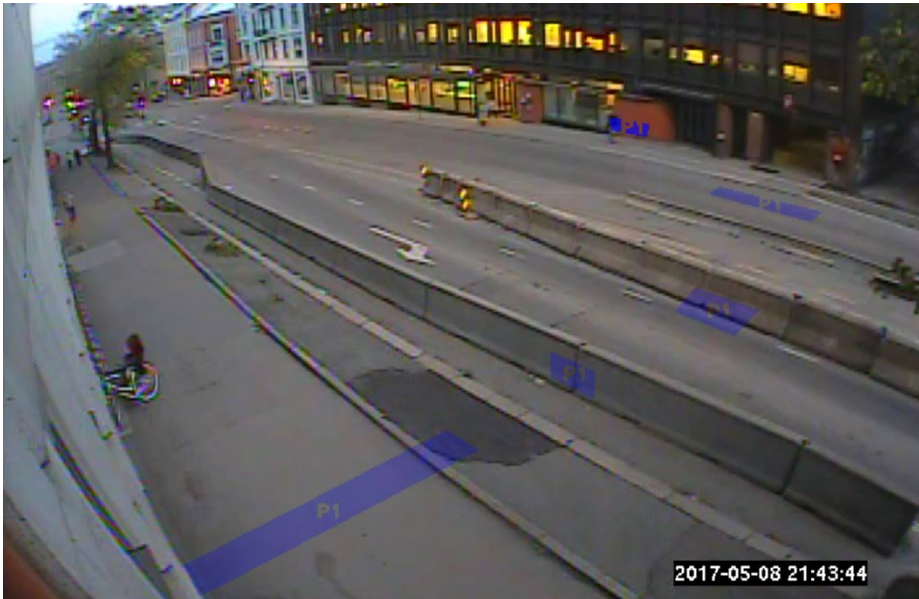
Figur 65: Akersgata fra krysset Thor Olsens gate/ Akersgata etter endring av terrortiltak

Bildene viser at rett utenfor hovedinngangen til Akersgata 64 ble det noe større mellomrom mellom betongsperrene etter endringen, mens det ble satt opp flere sperrer opp mot krysset Thor Olsens gate/Akersgata enn i førsituasjonen (her var det opprinnelig ingen betongsperrer på fortauet).

Videoanalyse av trafikken

Vi samlet inn videodata for førsituasjonen 8.–16. mai 2017 og for ettersituasjonen 7.–14. mai 2018. For å ha likt antall dager før og etter (og unngå helligdager som skiller seg for mye ut), fjernet vi flere dager. Til slutt sto vi igjen med 08.–10. mai og 15. mai 2017 for førsituasjonen og 07.–09. mai og 14. mai 2018 for ettersituasjonen (to mandager, én tirsdag og én onsdag). Tidsrommet for opptak var 07:00–24:00, men for den første mandagen hadde vi opptak først fra kl. 14:09.

For å telle passerende brukte vi fem sensorer: fortau nær, sykkelfelt, gate nær, gate borte og fortau borte. Figur 66 viser sensorenes plassering i førsituasjonen, mens figur 67 viser sensorenes plassering i ettersituasjonen.

Figur 66: Sensorenes plassering utenfor Akersgata 64 i førsituasjonen.

Figur 67: Sensorenes plassering utenfor Akersgata 64 i ettersituasjonen.

Resultatene presenteres i tabell 22.

Tabell 22: Antall forbipasserende utenfor Akersgata 64. Fordelingen mellom fortauene er i prosent, mens endring, sykkelfelt og antall passerende i kjørebanelen er i absolutte tall.

	Før	Etter	Endring
Fortau nær	37,5	37,7	37
Fortau borte	62,5	62,3	-45
Sykkelfelt	1908	2691	783
Kjørebanelen nær	9687	7147	-2540
Kjørebanelen borte	9193	8259	-934

Tabellen viser at trafikken på fortauene er tilnærmet konstant, mens trafikken i kjøretøybanen er kraftig redusert. Trafikken i sykkelfeltet har økt, men det kan skyldes generell økning i syklingen i Oslo i den perioden.

6.4 Diskusjon

I alle casene beskrevet i dette kapitlet har den fysiske utformingen av kjøretøysperrene blitt endret. I Kongens gate, Keysers gate og utenfor Akersgata 64 har betongklosser blitt byttet ut med mer stedstilpassede kjøretøysperrer med behandlede overflater. I Akersgata utenfor Stortinget ble en bom byttet ut med heve- og senke pullerter. I alle tilfellene kan det hevdes at de nye kjøretøysperrene er noe penere enn de gamle. Men de nye kjøretøysperrende er ikke noen tilfeller så diskrete at de for alle praktiske formål er usynlige.

Både i Akersgata utenfor Stortinget og i Keysers gate var et klart flertall av de forbipasserende klar over at gaten var stengt for biler som et tiltak mot terror.

Endringen av tiltaket (fra bom til pullerter) førte ikke til at flere forsto at dette var et terrortiltak i Akersgata, men i Keysers gate skjønte mange flere at det var et terrortiltak etter endringen. Det kan skyldes at betongsperrere så mer midlertidige ut, mens de mer permanente tiltakene gjorde at alternative forklaringer var mindre sannsynlige. En alternativ forklaring er at bevisstheten rundt terrortiltak i befolkningen har økt mellom 2017 og 2018.

På tross av de synlige endringene viser intervjuene med forbipasserende ingen effekt av endringer i terrortiltak på trygghetsfølelsen. Våre analyser viser også at det var heller ingen sammenheng mellom hvorvidt respondentene forsto at gaten var stengt for å beskytte mot terror og utrygghetsfølelse. Våre resultater støtter dermed ikke *H6: Mindre synlig sikring mot terrorisme gir økt trygghetsfølelse*, noe som er motstridende med tidligere studier (Dalgaard-Nielsen et al., 2014; Grosskopf, 2006).

Kjøretøysperrer kan også utgjøre hindringer for myke trafikanter. Endringen fra bom til pullerter utenfor Stortinget og bytte fra betongkloss til pullerter i Kongens gate bedret fremkommeligheten for gående. Den samme store forbedringen fremkommelighet forekom ikke utenfor Akersgata 64 og i Keysers gate. Våre videotellinger viser store endringer gåmønstrene i Akersgata utenfor Stortinget og i Kongens gate etter at endringen i utformingen av kjøretøysperrene økte fremkommeligheten, mens videotellingene viser minimale endringer i gåmønstrene der endringene i fremkommelighet er minimale.

Våre resultater støtter dermed *H7: Hindre for gående reduserer antall gående*.

Kort oppsummert ser det ut som om endringene i terrortiltak ikke har noen effekt på trygghetsfølelsen slik den er målt her. Kun visuelle endringer av terrortiltak har heller ingen effekt på aktiviteten. Men fjerning av hindre for fremkommelighet har en klar effekt på aktivitet. Det er derfor viktig at kjøretøysperrer utformes slik at de ikke reduserer gange, opphold og sykling og at de ikke skaper områder som oppleves øde og forlatt.

Selv om våre analyser viser at mer estetisk utforming av kjøretøysperrer ikke har effekt på trygghetsfølelse og aktivitet, så betyr det ikke at estetikk er uviktig. Endringer som bidrar til mer estetiske omgivelser kan fortsatt bidra til større trivsel og bedre velferd for brukerne av byrommet. Dette har vi imidlertid ikke undersøkt i dette prosjektet.

Regresjonsanalysene viser alle at menn er mindre utrygge enn kvinner. I Akersgata er eldre er mer utrygge enn yngre (alder har ikke signifikant effekt i Keyzers gate). De som har vært i Keyzers gate flere ganger er mindre utrygge enn de som sjelden eller aldri har vært der før, mens kjennskap til stedet har ingen effekt på utrygghet i Akersgata. Personer med høy skåre på nevrotisisme er mer utrygge enn andre. Utdanning, kunnskap om terrortiltak og erfaring med noe ubehagelig på stedet har ingen effekt på utrygghet. Erfaring med noe ubehagelig i Oslo sentrum har en signifikant positiv effekt før man kontrollerer for nevrotisisme i Akersgata.

7 Sammenhengen mellom trygghet og aktivitet

7.1 Bakgrunn

Som beskrevet i kapittel 1 i denne rapporten er det en underliggende antagelse i denne studien at flere besøkende kan øke trygghetsfølelsen og at økt trygghetsfølelse kan øke antall besøkende. Tidligere studier har vist at folketomme rom skaper utrygghet, og særlig når det er mørkt (Johansson et al., 2012; Johansson, 1997). Andre studier viser at utrygghet fører til at brukerne unngår visse steder til visse tider (van der Burgt, 2015).

Datainnsamlingen i denne studien har ikke vært planlagt for å undersøke denne sammenhengen. Vi vil likevel forsøke å bruke noen av dataene innsamlet i denne studien og annen data vi har tilgang på for å undersøke sammenhengen mellom trygghetsfølelse og aktivitet. Vi vil med andre ord forsøke å belyse hypotesen *H8: Trygghetsfølelsen øker når det er flere folk i et område.*

7.2 Metode

I dette kapitlet bruker vi data samlet inn gjennom spørreskjema om belysning i Frognerparken i 2015 og 2016 (vedlegg 3), spørreskjema om vegetasjonsbelysning i NMBU-parken i 2017 (vedlegg 4), spørreskjema om terrortiltak og trygghet i Akersgata utenfor Stortinget i 2016 (vedlegg 8 og 9), spørreskjema om terrortiltak og trygghet i Keysers gate i 2017 og 2018 (vedlegg 10) og spørreskjema om utekontorer og trygghet i Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate i 2017 (vedlegg 6).

I tillegg gjennomførte vi i september 2018 (som en del av forskningsprosjektet «Hug the Street») en nettsurvey om opplevelsen av gater i Oslo sentrum. Denne nettsurveyen ble sendt ut til alle som hadde meldt seg på maillisten til Postens preferansebase og var bosatt i Oslo (medlemskap i Postens preferansebase tilbys alle som melder flytting til Posten). Respondentene ble blant annet bedt om å merke av på et kart både den gaten i Oslo sentrum de likte best og den gaten de likte minst. Som oppfølgingsspørsmål ble de spurt om hvorfor de likte/mislikte den avmerkede gaten og et av svaralternativene var trygt/utrygt.

7.3 Resultater

7.3.1 Hva folk selv sier om hva som kan gjøre dem utrygge

I de to spørreundersøkelsene om belysning ble deltakerne bedt om nevne forhold som kunne gjøre dem utrygge og disse svarene har vi gruppert i egnede kategorier. Tabell 23 oppsummerer svarene fra Frognerparken.

Tabell 23: Forhold som fører til at folk kan oppleve det som utrygt i Frognerparken. Åpent spørsmål. Våre kategorier. N=55. Se tabell 5 for utdypning av svarene.

Kategori	Antall	Først nevnt
Dårlig belysning	27	18
Skumle personer	33	15
Fravær av mennesker	11	5
Hunder	11	6
Annet	12	5

Svarene fra Frognerparken kan grupperes fire hovedkategorier (i tillegg til annet): Dårlig belysning, skumle personer, fravær av mennesker og hunder. Et noe overraskende resultat er at skumle personer nevnes mye oftere enn fravær av mennesker. Hele 15 av respondentene trekker frem skumle personer som første forhold, mens kun fem respondenter nevner fravær av mennesker først. Når vi summerer opp alle svarene (33 personer oppgir mer enn ett svar), nevnes skumle personer også oftere enn fravær av mennesker (33 versus 11).

Tabell 24 oppsummerer svarene fra NMBU-parken.

Tabell 24: Forhold som fører til at folk kan oppleve det som utrygt i NMBU-parken. Åpent spørsmål. Våre kategorier. N=23. Se tabell 7 for utdypning av svarene.

Kategori	Antall	Først nevnt
Belysning	16	9
Skumle personer	19	9
Vegetasjon	10	2
Sikt	4	1
Fravær av mennesker	3	1
Annet	6	0

Svarene fra NMBU-parken kan grupperes i fem kategorier (i tillegg til annet): Belysning, skumle personer, vegetasjon, sikt og fravær av mennesker. Også her nevnes skumle personer mye hyppigere enn fravær av mennesker. Skumle personer trekkes frem som første forhold av ni respondenter, mens kun én respondent nevner fravær av mennesker først. Når vi summerer opp alle svarene (15 personer oppgir mer enn ett svar), nevnes skumle personer også mye oftere enn fravær av mennesker (19 versus 3).

Kort oppsummert ser vi at når vi spør parkbrukere om hva som gjør dem utrygge, så nevner de mye oftere tilstedeværelse av skumle personer enn fravær av mennesker.

7.3.2 Påstander om bymiljøet

Vi har gjennomført spørreundersøkelser om trygghet i ulike gater i Oslo sentrum (Akersgata, Keysers gate, Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate) og mange av spørsmålene er like. Alle stedene ble respondentene spurt om de kunne ta stilling til følgende påstand: Jeg synes stedet virker øde og folketomt.

For å fange opp om «feil typer mennesker var til stede» varierte vi spørsmålsformuleringen:

1. Hvor stor sannsynlighet er det for at du møter personer som oppfører seg ubehagelig her? (Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate)
2. Jeg ville truffet ubehagelige mennesker her. (Keysers gate)

På alle påstandene kunne respondentene svare mellom 1 til 7, hvor 1 betydde i svært liten grad/svært liten sannsynlighet og 7 betydde 7 i svært stor grad/svært stor sannsynlighet. Tabell 25 viser de bivariate sammenhengene (Pearsons r) mellom spørsmålene/påstandene og utrygghetsvariabelen i Akersgata, Keysers gate, Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate.

Tabell 25: Den bivariate sammenheng mellom utrygghet og påstander/spørsmål om miljøet i Akersgata, Keysers gate, Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate. Pearsons r.

Sted	Jeg synes stedet virker øde og folketomt	Hvor stor sannsynlighet er det for at du møter personer som oppfører seg ubehagelig her?	Jeg ville truffet ubehagelige mennesker her
Akersgata	0,11		
Keysers gate	0,38***		0,46***
Kjeld Stubs gate	0,18**	0,54***	
Øvre Slottsgate	0,00	0,86***	

*p < 0,10 **p < 0,05 ***p < 0,01

Resultatene tyder på det at et sted er øde og folketomt bidrar mindre i grad til opplevd utrygghet enn det at det stor mulighet for å treffe ubehagelige mennesker der. Det er kun i Keysers gate og (i mindre grad) Kjeld Stubs gate at de som opplever det som øde også er mer utrygge. I Akersgata og Øvre Slottsgate er det ingen sammenheng mellom opplevelsen av at det er øde og opplevelsen av utrygghet. Sammenhengene mellom tanken på å møte ubehagelige mennesker og utrygghet er sterkere, og i Øvre Slottsgate er den spesielt sterk. For å se nærmere på forskjellene i korrelasjoner slo vi sammen datasettene for Keysers gate, Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate og gjennomførte en sekvensiell regresjonsanalyse med utrygghet som avhengig variabel. Resultatene er vist i tabell 26.

Tabell 26: Sekvensiell regresjonsanalyse for Keysers gate, Kjeld Stubs gate og Øvre Slottsgate. Avhengig variabel: utrygghet.

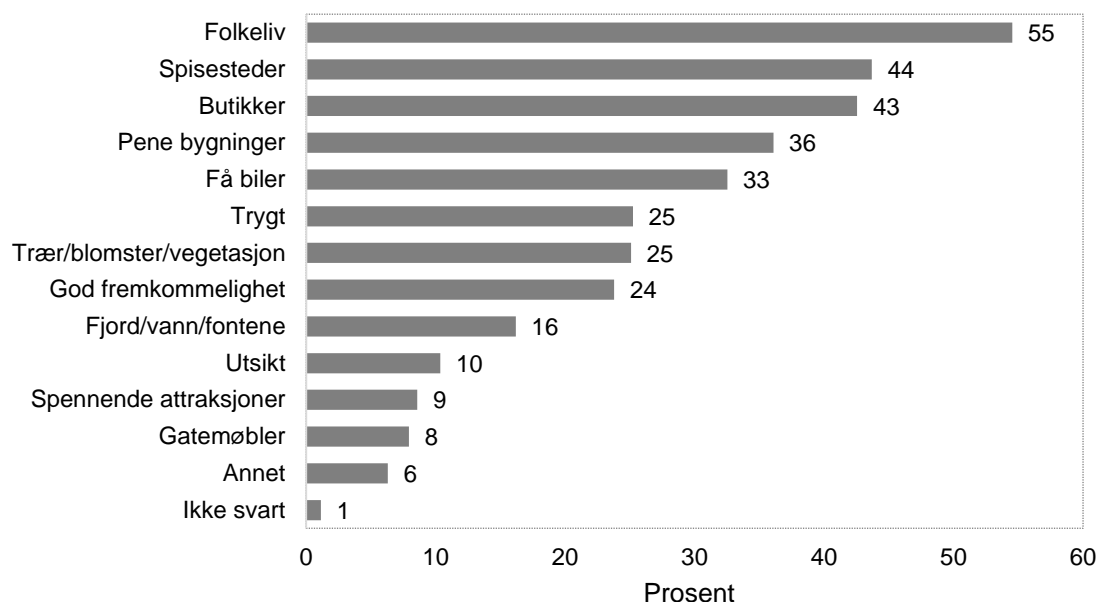
Variabel	Modell 1	Modell 2
Kjønn	-0,31***	-0,24***
Alder	0,13***	0,10**
Nevrotisisme	0,28***	0,21***
Jeg synes stedet virker øde og folketomt		0,11***
Jeg ville truffet ubehagelige mennesker her		0,44***
Intervjusted		-0,12***
R ²	0,20	0,40

*p < 0,10 **p < 0,05 ***p < 0,01

Den svake, men signifikante, effekten av at stedet er øde/folketomt kan delvis skyldes at noen av stedene var for travle til å oppfattes som øde. Alle gatene er sentrumsgater med relativt lite aktivitet om kvelden, men for å kunne rekruttere deltakere ble intervjuene gjennomført på dagtid da aktiviteten var større. Forskjellen mellom koeffisientene i regresjonsmodellen (2) er likevel så stor at det er rimelig å konkludere med at utrygghet i større grad skyldes risikoen for møte «skumle personer» og ubehagelige hendelser enn at stedet oppfattes som øde/forlatt.

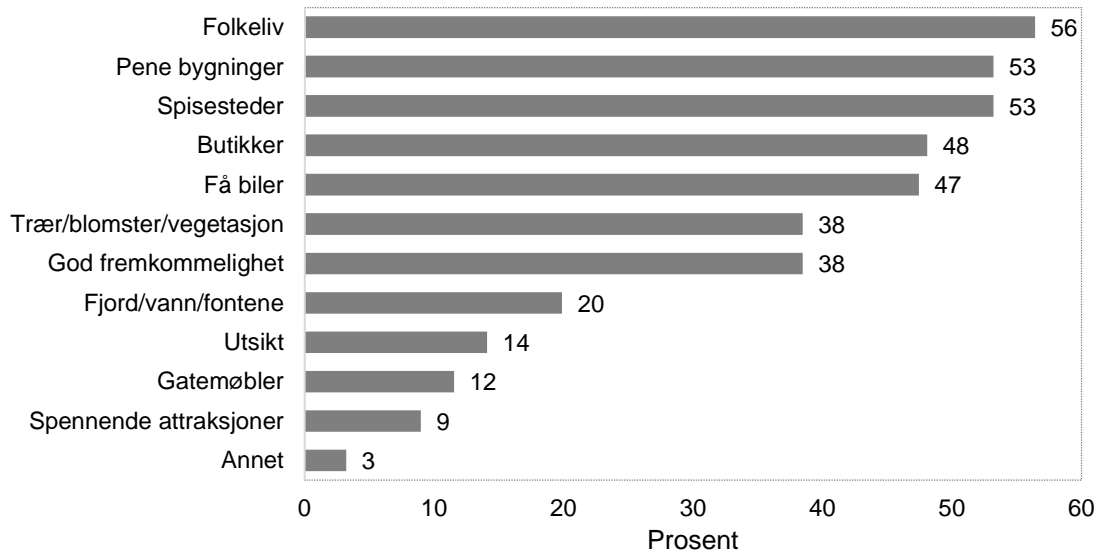
7.3.3 Kjennetegn ved favorittgate og mislikt gate i Oslo sentrum

I nettsurveyen om opplevelsen av gatene i Oslo sentrum ble respondentene spurt om de hadde en favorittgate i Oslo sentrum. Dersom de hadde en slik favorittgate ble de spurte om hva de likte med denne gaten. De fikk tolv svaralternativer pluss muligheten til å svare «annet». Flere svar var mulig. Svaralternativene alternerte i rekkefølge slik at ingen alternativer ble overrepresentert kun fordi de sto øverst. Dersom de svarte annet, fantes det et åpent felt der de kunne utdype svaret. Figur 68 viser hva respondentene svarte at de likte ved favorittgaten.

Figur 68: Hva respondentene likte ved favorittgaten. Prosent som har valgt svaralternativet (flere svar mulig). N=618.

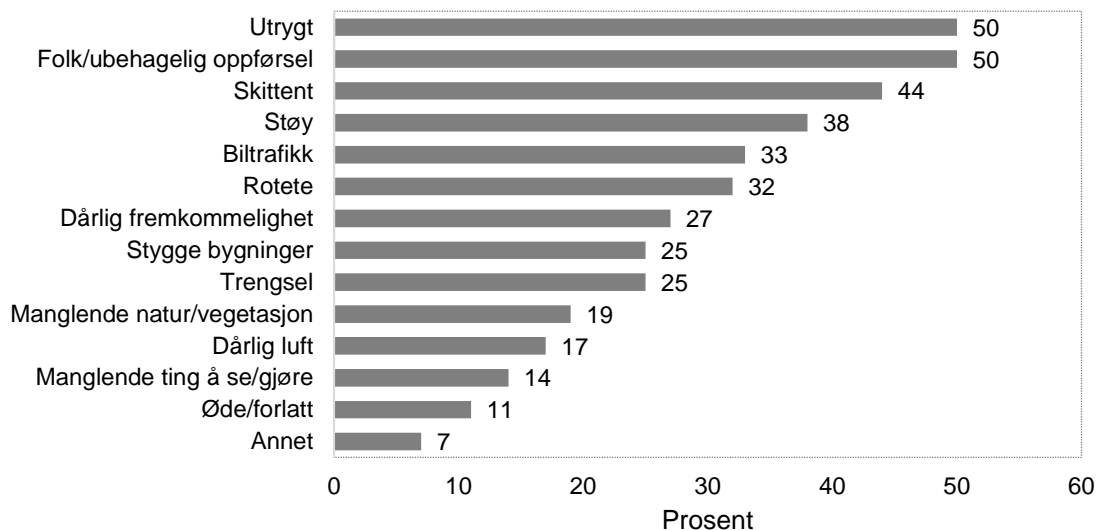
156 av respondentene svarte blant annet at de likte at gaten var trygg. Figur 69 viser hva disse respondentene også svarte at de likte ved gaten.

Figur 69: Hva respondentene likte ved favorittgaten utover at gaten var trygg. Prosent som har valgt svaralternativet (flere svar mulig). N=156.

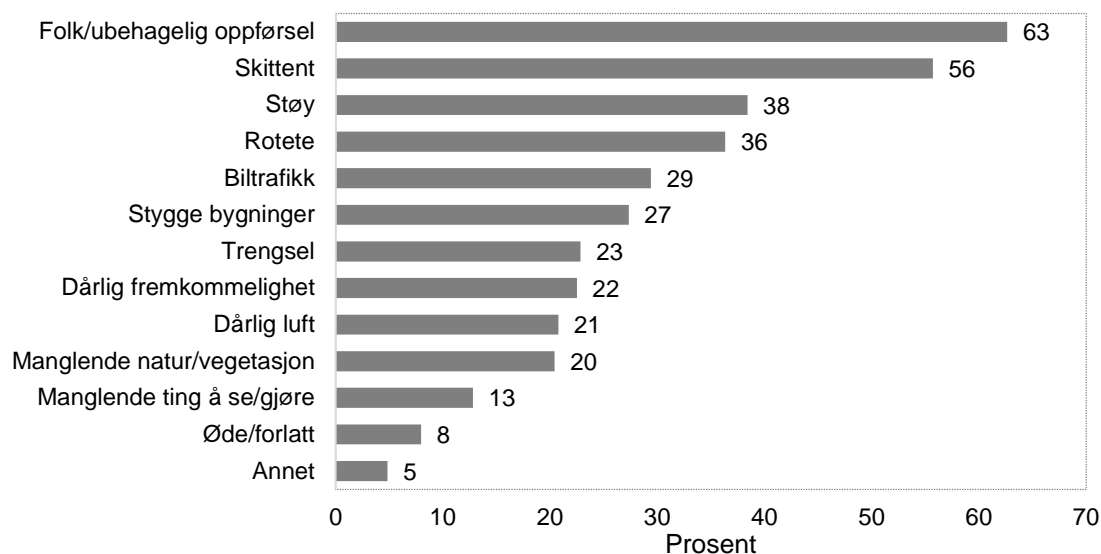
Av de som svarte at de likte at gaten var trygg, svarte 56 % også at de likte at det var folkeliv der, 53 % at de likte at det var spisesteder og 53 % at det var pene bygninger i gaten.

I nettsurveyen om opplevelsen av gatene i Oslo sentrum ble respondentene også spurt om det var en gate som de i særlig grad mislikte å gå eller oppholde seg i og eventuelt hva det var ved gaten som var negativ. Her fikk de tretten svaralternativer og muligheten til å svare «annet». Flere svar var mulig også her. Igjen alternerte svaralternativene i rekkefølge slik at ingen alternativer ble overrepresentert kun fordi de sto øverst. Dersom de svarte annet, fantes det et åpent felt der de kunne utdype svaret. Figur 70 viser hva respondentene svarte at de mislikte ved gaten som de mislikte å gå gjennom eller oppholde seg i.

Figur 70: Hva respondentene mislikte ved gaten. Prosent som har valgt svaralternativet (flere svar mulig). N=573.

Halvparten av de spurte oppga de mislikte at gaten fordi den var utrygg. Figur 71 viser hva disse også svarte at de mislikte ved gaten.

Figur 71: Hva respondentene mislikte ved gaten utover at gaten var utrygg. Prosent som har valgt svaralternativet (flere svar mulig). N=289.

Et interessant funn her er at hele 63 % av respondentene som opplever at gaten er utrygg, også nevner at folk/ubehagelig oppførsel i gaten er noe de misliker, mens kun 8 % nevner at gaten oppleves som øde/forlatt. Det er flere som (23 %) som nevner trengsel i den utrygge gaten enn som svarer at den oppleves som øde/forlatt. En delvis forklaring kan være at det er få gater i Oslo sentrum som oppleves som øde og forlatte, og dermed er det få som oppgir dette som en negativ side ved gaten de misliker.

7.4 Diskusjon

Selv om dataene beskrevet over ikke er samlet inn spesielt for å se på sammenhengen mellom utrygghet og aktivitet, så kan noen lærdommer trekkes ut. Noen respondenter oppgir at øde/forlatte områder kan skape utrygghet. På enkelte steder (her: Keyzers gate og Kjeld Stubs gate) finner vi en sammenheng mellom en opplevelse av at gaten er øde/forlatt og at respondentene er utrygge på stedet. Det er også enkelte respondenter i nettsurveyen over som oppgir at den gaten som de misliker å gå eller oppholde seg i Oslo sentrum både var utrygg og øde/forlatt. Dataene tyder dermed på at øde/forlatte områder kan skape utrygghet. Det er derfor nærliggende å konkludere med at resultatene støtter hypotesen *H8: Trygghetsfølelsen øker når det er flere folk i et område*.

Selv om øde/forlatte områder kan skape utrygghet, så antyder våre resultater noe mer: De menneskene som befinner seg på stedet skaper mer utrygghet enn at stedet oppleves øde/forlatt. Det vil si at dersom den aktiviteten som skapes er av den sorten som kan oppleves som «skummel», så vil ikke den økte aktiviteten øke trygghetsfølelsen. Det vil si at hypotesen *H8: Trygghetsfølelsen øker når det er flere folk i et område* kun stemmer i den grad det økte antall besøkende består av personer som ikke oppleves «skumle». Våre resultater antyder derfor på at *H8: Trygghetsfølelsen øker når det er flere folk i et område* kun stemmer under forutsetning av at de nye besøkende oppleves som trygge. Dette er en nyansering av tidligere studier som hevder at folketomme rom skaper utrygghet (Johansson et al., 2012; Johansson, 1997).

8 Konklusjon

8.1 Konklusjon

8.1.1 Hypoteser

I denne studien har vi studert effekten av ulike trygghetsskapende og/eller aktivitetsskapende tiltak. Følgende hypoteser har blitt undersøkt:

H1: Fjerning av vegetasjon som skaper gjemmesteder, øker trygghetsfølelsen.

Hekkeksperimentet viser at fjerning av hekken gjorde at kvinnene følte seg tryggere på stedet. Dette resultatet er i samsvar med *H1: Fjerning av vegetasjon som skaper gjemmesteder, øker trygghetsfølelsen*. Resultatene er også i samsvar med andre studier som viser at tilstedeværelsen av gjemmesteder og opplevelsen av å være innesperret kan redusere trygghetsfølelsen (Nasar & Jones, 1997) og tett og dårlig vedlikeholdt vegetasjon reduserer også trygghetsfølelsen (Jorgensen & Anthopoulou, 2007; Krenichyn, 2006; Sreetheran & van den Bosch, 2014).

H2: Bedre belysning øker trygghetsfølelsen.

Spørreundersøkelsene i Frognerparken og NMBU-parken viser at det er en klar sammenheng mellom fornøydhetsnivået med belysningen og trygghetsfølelsen. Vi gjennomførte også et forsøk med vegetasjonsbelysning i NMBU-parken, men her fant vi ikke effekter av belysning på opplevd trygghet. Resultatene antyder likevel at vegetasjonsbelysningen økte opplevelsen av belysning på gangveien og på den måten ga økt trygghetsfølelse.

I spørreundersøkelsene i Frognerparken og NMBU-parken ble respondentene også spurt om å nevne forhold som kunne gjøre at de følte seg utrygge på stedet og mange respondenter nevnte da dårlig belysning. Disse resultatene støtter *H2: Bedre belysning øker trygghetsfølelsen*, og er i samsvar med andre undersøkelser (Brattbakk et al., 2015; Johansson, 1997).

H3: Bedre belysning fører til flere besøkende.

Videofilmingen av endring i belysning i Kristian IV's gate utenfor Slottsparken viser at bedre belysning på nordsiden førte til at en større andel av de gående valgte å gå på denne siden og støtter dermed *H3: Bedre belysning fører til flere besøkende*. Resultatene er i samsvar med andre studier som viser at gående er mer tilbøyelige til å bevege seg på steder med mye lys (Uttley & Fotios, 2017).

H4: Sitteplasser gir flere besøkende.

På tidspunktene da benker/bymøbler er utplassert er antall passerende høyere enn når det ikke er bymøbler utplassert. Dette resultatet kan indikere at *H4: Sitteplasser gir flere besøkende* stemmer. Dette harmonerer med andre studier som viser at gående ønsker seg gode sitteplasser (Hjorthol et al., 2013; Kaufmann et al., 2010; Ottoni et al., 2016).

H5: Aktivitetsskapende bymøbler gir flere besøkende.

«ebenk», som er spesielt utviklet for å være aktivitetsskapende, er mer i bruk enn ordinære sittebenker, både i absolutte tall og som andel av de passerende. Resultatene våre støtter derfor *H5: Aktivitetsskapende bymøbler gir flere besøkende*. Resultatet kan muligens også tolkes som et eksempel på at veien til et sted oppleves kortere om det finnes mange interessante aktiviteter på veien (Ariffin & Zahari, 2013).

H6: Mindre synlig sikring mot terrorisme gir økt trygghetsfølelse.

Intervjuer gjennomført med forbipasserende viser ingen effekt av endringer i terrortiltak på trygghetsfølelsen. Våre analyser viser også at respondentenes evne til å gjenkjenne tiltak mot terror/kunnskap om terrortiltak heller ikke hadde noen effekt på trygghetsfølelse. Våre resultater støtter dermed ikke *H6: Mindre synlig sikring mot terrorisme gir økt trygghetsfølelse*, noe som er motstridende med tidligere studier (Dalgaard-Nielsen et al., 2014; Grosskopf, 2006).

H7: Hindre for gående reduserer antall gående.

Kjøretøysperrer som skal hindre kjøretøyangrep, kan også utgjøre hindringer for myke trafikanter. I Akersgata utenfor Stortinget og i Kongens gate fantes det tidligere kjøretøysperrer som utgjorde hindre for gående og syklende. Disse kjøretøysperrere ble endret slik at de i mindre grad utgjorde hindringer for myke trafikanter.

Våre videotellinger viser store endringer i gåmønsteret i Akersgata utenfor Stortinget og Kongens gate etter at kjøretøysperrere ble endret og fremkommeligheten bedret. Videotellingene i Keysers gate og utenfor Akersgata 64 viser derimot minimale endringer i gåmønsteret der endringene i fremkommelighet var minimale. Våre resultater støtter dermed *H7: Hindre for gående reduserer antall gående*. Sistnevnte er i samsvar med andre studier som viser at dårlig fremkommelighet på gangarealer fører til at mange lar være å gå (Ariffin & Zahari, 2013; Hagen et al., 2019; Hjorthol et al., 2013).

H8: Trygghetsfølelsen øker når det er flere folk i et område.

I flere av spørreundersøkelsene referert i denne rapporten oppgir noen av respondentene at øde/forlatte områder kan oppleves utrygge. Likevel tyder våre resultater på at de menneskene som befinner seg på et sted kan være en viktigere bidragsyter til utrygghet enn at et sted oppleves øde/forlatt. Våre resultater antyder derfor at *H8: Trygghetsfølelsen øker når det er flere folk i et område* kun stemmer under forutsetning av flere besøkende ikke består av personer som oppleves som «skumle». Dette er en nyansering av tidligere studier som hevder at folketomme rom skaper utrygghet (Johansson et al., 2012; Johansson, 1997).

8.1.2 Kontrollvariabler

Denne rapporten inneholder flere sekvensielle regresjonsanalyser, og det er noen resultater som går igjen overalt der sammenhengene undersøkes:

1. Kvinner er mer utrygge enn menn.
2. Personer som skårer høyere på (selvrapportert) nevrotisme er mer utrygge enn personer som skårer lavere.

Begge effekter er i overensstemmelse med tidligere studier: Kvinner rapporterer jevnt over mer utrygghet enn menn i spørreundersøkelser (Backer-Grøndahl & Fyhri, 2009). Noen mennesker har bestemte personlighetstrekk som fører til at de er mer utrygge (Fyhri & Backer-Grøndahl, 2012).

Noen variabler ser ut til å ha en effekt på utrygghetsfølelsen, men effekten er ikke alltid sterk nok til å være signifikant:

3. Folk som har vært på et sted flere ganger, føler seg tryggere der enn folk som aldri har vært på stedet.
4. Eldre er mer utrygge enn yngre.
5. Folk med lav utdanning er mer utrygge enn folk med høy utdanning.

Andre variabler ser ut til å ha liten eller ingen effekt på utrygghet:

6. Kunnskap om og gjenkjennelse av tiltak har liten eller ingen effekt.
7. Vi ser liten effekt av erfaring med ubehagelige hendelser.

8.1.3 Modeller

I kapittel 1.2 (teori) presenterte vi tre ulike modeller for hvordan de ulike tiltakene virker. Figur 1 viste en modell der tiltaket påvirker både trygghetsfølelse og aktivitet direkte. Figur 2 viste en modell der tiltaket påvirker trygghetsfølelsen direkte, men aktivitet kun indirekte via trygghetsfølelse. Figur 3 viste en modell der tiltaket påvirker aktivitet direkte, men trygghet kun indirekte gjennom aktivitet. I utgangspunktet antok vi at belysning og utforming av tiltak mot terror påvirket aktivitet og trygghetsfølelse som vist i figur 1, vegetasjonsutforming påvirket aktivitet og trygghetsfølelse som vist i figur 2 og aktivitetsskapende bymøbler påvirket aktivitet og trygghetsfølelse som vist i figur 3.

Denne studien har vist at det finnes en sammenheng mellom vegetasjonsutforming og trygghetsfølelse, mens sammenhengen mellom vegetasjonsutforming og aktivitet har ikke vært undersøkt. Det er likevel liten grunn til å tro at fjerning av en hekk skal føre til mange flere besøkende til et sted uten at det er fordi folk føler seg tryggere. Vi antar derfor fortsatt at figur 2 beskriver effekten av fjerning av en hekk.

Dataene fra denne studien viser også at god belysning fører til både større trygghet og større aktivitet. Disse sammenhengene er så sterke at vår antakelse om at figur 1 er en god beskrivelse av sammenhengen mellom belysning, trygghetsfølelse og aktivitet, er styrket.

Resultatene våre styrker også vår antakelse om at effekten av aktivitetsskapende bymøbler er best beskrevet av modellen i figur 3. Vi finner en klar effekt av ebek på aktivitet, men vi finner ingen effekt av utekontor på trygghetsfølelse. Våre spørreundersøkelser ble gjennomført på dagtid og det er trolig at gatene der spørreundersøkelsene ble gjennomført, ikke opplevdes øde nok på dagtid til at de eventuelle aktivitetsskapende elementene kunne skape trygghet gjennom økt aktivitet.

Resultatene våre støtter *ikke* vår opprinnelige antagelse om at effekten av utforming av tiltak mot terror best beskrives av modellen i figur 1. Vi finner ingen effekt av utforming av tiltak mot terror på trygghetsfølelse, men en effekt av utforming av tiltak mot terror på aktivitet. I de tilfellene der utforming av tiltak mot terror har effekt på aktiviteten er når den gamle utformingen utgjorde hindre for myke trafikanter. Resultatene våre antyder derfor at figur 3 er en bedre beskrivelse av sammenhengen mellom utforming av tiltak mot terror, trygghetsfølelse og aktivitet enn figur 1.

8.2 Feilkilder og forbehold

Denne rapporten beskriver flere før-etterstudier der vi har undersøkt effekten av ulike tiltak på trygghetsfølelsen og/eller aktivitet. De fleste av disse studiene har vært gjennomført i bymessige strøk i Oslo, og det er ikke sikkert man ville fått samme resultat om man implementerte de samme tiltakene på helt andre steder. Trolig er det lettere å oppnå samme resultater i andre bymessige strøk enn i boligområder med mer begrenset ferdsel. Uansett bør tiltak for å øke trygghetsfølelsen og/eller aktiviteten være stedstilpasset og helst implementeres på bakgrunn av gjennomført stedsanalyse.

Som en del av denne studien har det vært gjennomført mange spørreundersøkelser ute i felt. I mange tilfeller har det vært med tilfeldig forbipasserende, mens i enkelte situasjoner har studenter vært rekruttert av beleilighetshensyn. Studenter er selvfølgelig ikke representative for Norges befolkning, og det gjør det derfor usikkert om man kan generalisere resultatene. Tilfeldig forbipasserende på et sted er heller ikke representative for Norges befolkning, men de kan være representative for de som pleier å passere stedet. En utfordring her er at dersom det finnes en gruppe mennesker som opplever stedet som svært utrygt, er det en god mulighet for at de unngår stedet. Det er derfor mulig at utvalgene våre mangler de aller mest utrygge intervjuobjektene.

En annen utfordring med feltintervjuene er at de fleste har vært gjennomført på dagtid når det er lyst og relativt mye aktivitet i gatene. Selv om respondentene ble bedt om å se for seg at det var kveld, kan det være vanskelig for respondentene å se for seg at stedet er skummelt når det oppleves lyst, levende og trygt på det tidspunktet de ble intervjuet.

I mange av studiene har vi også filmet trafikken og telt de passerende for å avdekke eventuelle endringer i gåmønstre. En utfordring her er at noen av endringene kan skyldes større endringer i trafikkmønsteret i samme periode. For eksempel ser vi at biltrafikken gjennomgående ble redusert fra 2017 til 2018. Dette skyldes sannsynligvis en rekke trafikkbegrensende tiltak rettet mot privatbiler.

Utenfor Akersgata 64 så vi også en sterk økning i antall syklistene i sykkelfeltet retning nord, men denne økningen kan skyldes den generelle økningen i antall syklistene i Oslo sentrum mellom 2017 og 2018. Vi har forsøkt å kontrollere for større endringer i trafikkmønsteret ved å se mer på relative tall (fordelingen mellom fortau og lignende) enn absolutte tall, men det kan fortsatt være at enkelte resultater skyldes andre endringer i Oslo sentrum som vi ikke har kontroll på.

I tillegg så vet vi at lokalisering av viktige målpunkter som transportnoder, attraksjoner og større arbeidsgivere også er avgjørende for hvor folk går. Større endringer i slike målpunkter i samme periode vil også kunne påvirke dataene våre.

8.3 Videre forskning

I denne studien har vi prøvd å undersøke sammenhengen mellom aktivitet og trygghetsfølelse, men her trengs det mer forskning. Hva slags aktivitet skaper trygghet? Hva slags aktivitet skaper heller utrygghet? Finnes det noe ideelt aktivitetsnivå som maksimerer trygghetsfølelsen eller vil det ideelle aktivitetsnivået i gaten variere mellom mennesker?

En utfordring vi har støtt på i denne studien er hvordan best måle utrygghet i sammenheng med at et sted er øde/forlatt. Her har vi valgt å stoppe folk på gata, men blant annet for å få nok respondenter har vi valgt tidspunkter da det er så mange mennesker i gaten at de fleste ikke opplever stedet som øde/forlatt. I tillegg vil tilstedeværelsen av intervjuere vanligvis redusere opplevelsen av at et sted er øde/forlatt. Vi har derfor ikke godt nok klart å undersøke hva det betyr for utrygghet at et sted er øde/forlatt.

En mulig løsning kunne være å lage bildestudier der man i ulik grad «befolker» bildene med mennesker og spør deltakerne om opplevelsen av øde/forlatthet og utrygghetsfølelse. Men da bør man (i motsetning til bildestudien gjort i sammenheng med hekkfjerning i kapittel 3) rekruttere et mest mulig representativt utvalg av befolkningen for å gjøre resultatene generaliserbare.

9 Referanser

- Adam, I. (2015). Backpackers' risk perceptions and risk reduction strategies in Ghana. *Tourism Management*, 49, 99-108. doi:<https://doi.org/10.1016/j.tourman.2015.02.016>
- Ariffin, R. N. R., & Zahari, R. K. (2013). Perceptions of the Urban Walking Environments. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 105, 589-597. doi:<https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.11.062>
- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo. (2017). Lager utekontor for Bymiljøetaten. Retrieved from <https://aho.no/no/nyhetsarkiv/lager-utekontor-for-bymiljetaten>
- Backer-Grøndahl, A., & Fyhri, A. (2009). *Risk perception and transport - a literature review* (TØI rapport 1008/2009). Retrieved from Oslo: <http://www.toi.no/getfile.php/Publikasjoner/T%D8I%20rapporter/2009/1008-2009/1008-2009-nett.pdf>
- Blöbaum, A., & Hunecke, M. (2005). Perceived Danger in Urban Public Space: The Impacts of Physical Features and Personal Factors. *Environment and Behavior*, 37(4), 465-486. doi:10.1177/0013916504269643
- Boyce, P. R., Eklund, N. H., Hamilton, B. J., & Bruno, L. D. (2000). Perceptions of safety at night in different lighting conditions. *Lighting Research and Technology*, 32(2), 79-91. doi:10.1177/096032710003200205
- Brattbakk, I., Hagen, A. L., Rosten, M. G., Sæter, O., Osuldsen, J., Andersen, B., . . . Bratseth, K. (2015). *Hva nå, Tøyen? Sosiokulturell stedsanalyse av Tøyen i Bydel Gamle Oslo* (AFI rapport 8:2015). Retrieved from Oslo: https://stedsanalysetoyen.files.wordpress.com/2015/09/r2015-8_stedsanalysetc3b8yen_oppdatert-utgave.pdf
- Cold, B. (2012). Steds- og arkitecturevaluering. In H. Nordh, Å. L. Hauge, & A. Fyhri (Eds.), *Norsk miljøpsykologi*. Oslo: SINTEF akademisk forlag.
- Creswell, J. W. (2009). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Dalgaard-Nielsen, A., Laisen, J., & Wandorf, C. (2014). Visible Counterterrorism Measures in Urban Spaces—Fear-Inducing or Not? *Terrorism and Political Violence*, 1-21. doi:10.1080/09546553.2014.930027
- Deng, C. (2015). Integrating multi-source remotely sensed datasets to examine the impact of tree height and pattern information on crimes in Milwaukee, Wisconsin. *Applied Geography*, 65, 38-48. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.apgeog.2015.10.005>
- Donnellan, M. B., Oswald, F. L., Baird, B. M., & Lucas, R. E. (2006). The Mini-IPIP Scales: Tiny-yet-effective measures of the Big Five Factors of Personality. *Psychological Assessment*, 18(2), 192-203. doi:10.1037/1040-3590.18.2.192

- Doyle, S., Kelly-Schwartz, A., Schlossberg, M., & Stockard, J. (2006). Active Community Environments and Health: The Relationship of Walkable and Safe Communities to Individual Health. *Journal of the American Planning Association*, 72(1), 19-31. doi:10.1080/01944360608976721
- Egloff, B., & Schmukle, S. C. (2004). Gender differences in implicit and explicit anxiety measures. *Personality and Individual Differences*, 36(8), 1807-1815. doi:<https://doi.org/10.1016/j.paid.2003.07.002>
- Evensen, K. H., Fyhri, A., & Nordh, H. (2018). *Testing the effect(s) of a landscape design intervention on perceived safety* Dept. of Public Health, Faculty of Landscape and Society, Norwegian University of Life Sciences. Aas.
- Fantoft, S. (2017, 2017). Her kommer byens nye utekontorer. *Levende by*. Retrieved from <https://www.klimaoslo.no/2017/06/26/her-kommer-byens-nye-utekontorer/>
- Foster, S., Giles-Corti, B., & Knuiman, M. (2010). Neighbourhood design and fear of crime: A social-ecological examination of the correlates of residents' fear in new suburban housing developments. *Health & Place*, 16(6), 1156-1165. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.healthplace.2010.07.007>
- Foster, S., Giles-Corti, B., & Knuiman, M. (2014). Does Fear of Crime Discourage Walkers? A Social-Ecological Exploration of Fear As a Deterrent to Walking. *Environment and Behavior*, 46(6), 698-717. doi:10.1177/0013916512465176
- Foster, S., Wood, L., Francis, J., Knuiman, M., Villanueva, K., & Giles-Corti, B. (2015). Suspicious minds: Can features of the local neighbourhood ease parents' fears about stranger danger? *Journal of Environmental Psychology*, 42, 48-56. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jenvp.2015.02.001>
- Fotios, S., Yang, B., & Uttley, J. (2015). Observing other pedestrians: Investigating the typical distance and duration of fixation. *Lighting Research and Technology*, 47(5), 548-564. doi:10.1177/1477153514529299
- Fyhri, A., & Backer-Grøndahl, A. (2012). Personality and risk perception in transport. *Accident Analysis & Prevention*, 49, 470-475. doi:<https://doi.org/10.1016/j.aap.2012.03.017>
- Grosskopf, K. R. (2006). Evaluating the societal response to antiterrorism measures. *Journal of Homeland Security and Emergency Management*, 3(2).
- Hagen, O. H., Tennøy, A., & Knapskog, M. (2019). *Kunnskapsgrunnlag for gåstrategier* (TØI-rapport 1688/2019). Retrieved from Oslo: <https://www.toi.no/getfile.php/1349826/Publikasjoner/T%C3%98I%20rapporter/2019/1688-2019/1688-2019-elektronisk.pdf>
- Heber, A. (2003). 'Ideal criminals' and symbolic places: Fear of crime in Sweden? Paper presented at the British Society of Criminology Conference, Bangor, Wales.
- Hemsett, G. (2016). *Torsbovdalen-grønn og trygg?: en kvalitativ studie om kvinners opplevde trygghet og trivsel i nærmiljøet*. Norwegian University of Life Sciences, Ås.
- Herzog, T. R., & Kutzli, G. E. (2002). Preference and Perceived Danger in Field/Forest Settings. *Environment and Behavior*, 34(6), 819-835. doi:10.1177/001391602237250
- Hjorthol, R., Krogstad, J. R., & Tennøy, A. (2013). *Walking strategy for older citizens - knowledge base for planning in Kristiansand* (TØI-rapport 1265/2013). Retrieved from Oslo: <https://www.toi.no/getfile.php/1332633/Publikasjoner/T%C3%98I%20rapporter/2013/1265-2013/1265-hele%20rapporten%20nett.pdf>

- Jansson, M., Fors, H., Lindgren, T., & Wiström, B. (2013). Perceived personal safety in relation to urban woodland vegetation – A review. *Urban Forestry & Urban Greening*, 12(2), 127-133. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.ufug.2013.01.005>
- Johansson, G. (2013). *Äldres (o) rädsla för brott i risksambället*. (Bachelor), Mid Sweden University.
- Johansson, K., Laflamme, L., & Eliasson, M. (2012). Adolescents' Perceived Safety and Security in Public Space—A Swedish Focus Group Study with a Gender Perspective. *Young*, 20(1), 69-88. doi:10.1177/110330881102000104
- Johansson, M. (1997). *Rädsla för brott - En kvalitativ studie om rädsla för brott och undvikandet av risk*. Lund: Network for Research in Criminology and Deviant Behaviour at Lund University.
- Johansson, M., Rosén, M., & Küller, R. (2011). Individual factors influencing the assessment of the outdoor lighting of an urban footpath. *Lighting Research & Technology*, 43(1), 31-43. doi:10.1177/1477153510370757
- Jorgensen, A., & Anthopoulou, A. (2007). Enjoyment and fear in urban woodlands – Does age make a difference? *Urban Forestry & Urban Greening*, 6(4), 267-278. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.ufug.2007.05.004>
- Kaufmann, C., Papaioannou, P., Blaszczyk, M., & Marques Almeida, D. d. (2010). Preconditions and how they are perceived COST 352 Pedestrians' Quality Needs. PQN Final Report - Part B: Documentation (Vol. 358, pp. 15-48). Cheltenham: Walk21.
- Krenichyn, K. (2006). 'The only place to go and be in the city': women talk about exercise, being outdoors, and the meanings of a large urban park. *Health & Place*, 12(4), 631-643. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.healthplace.2005.08.015>
- Lapham, S. C., Cohen, D. A., Han, B., Williamson, S., Evenson, K. R., McKenzie, T. L., . . . Ward, P. (2016). How important is perception of safety to park use? A four-city survey. *Urban Studies*, 53(12), 2624-2636. doi:10.1177/0042098015592822
- Loewen, L. J., Steel, G. D., & Suedfeld, P. (1993). Perceived safety from crime in the urban environment. *Journal of Environmental Psychology*, 13(4), 323-331. doi:[http://dx.doi.org/10.1016/S0272-4944\(05\)80254-3](http://dx.doi.org/10.1016/S0272-4944(05)80254-3)
- Meyer, S. F. (2018). Understanding Fear and Unease in Open Domains: Toward a Typology for Deviant Behaviour in Public Space. *Criminological Encounters*, 1(1).
- Nasar, J. L., & Bokharai, S. (2017). Impressions of Lighting in Public Squares After Dark. *Environment and Behavior*, 49(3), 227-254. doi:10.1177/0013916515626546
- Nasar, J. L., & Jones, K. M. (1997). Landscapes of Fear and Stress. *Environment and Behavior*, 29(3), 291-323. doi:10.1177/001391659702900301
- Nordh, H., Vistad, O. I., Skår, M., Wold, L. C., & Magnus Bærum, K. (2017). Walking as urban outdoor recreation: Public health for everyone. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 20, 60-66. doi:<https://doi.org/10.1016/j.jort.2017.09.005>
- Otoni, C. A., Sims-Gould, J., Winters, M., Heijnen, M., & McKay, H. A. (2016). "Benches become like porches": Built and social environment influences on older adults' experiences of mobility and well-being. *Soc Sci Med*, 169, 33-41. doi:10.1016/j.socscimed.2016.08.044

- Sreetheran, M., & van den Bosch, C. C. K. (2014). A socio-ecological exploration of fear of crime in urban green spaces – A systematic review. *Urban Forestry & Urban Greening*, 13(1), 1-18. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.ufug.2013.11.006>
- Uttley, J., & Fotios, S. (2017). Using the daylight savings clock change to show ambient light conditions significantly influence active travel. *Journal of Environmental Psychology*, 53, 1-10. doi:<https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2017.06.003>
- Uttley, J., Fotios, S., & Qasem, H. (2016). *Characteristics of salient trip hazards based on eye-tracking data*. Paper presented at the International Association People - Environment Studies 24, Lund/Alnarp.
- Van der Burgt, D. (2006). "Där man bor tycker man det är bra": Barns geografier i en segregerad stadsmiljö. Uppsala Universitet, Uppsala. Retrieved from <http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:169422/FULLTEXT01.pdf>
- van der Burgt, D. (2015). Spatial avoidance or spatial confidence? Young people's agency in the active negotiation of risk and safety in public space AU - van der Burgt, Danielle. *Children's Geographies*, 13(2), 181-195. doi:10.1080/14733285.2013.828455
- WHO. (2016). *Urban green spaces and health. A review of evidence*. Retrieved from http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0005/321971/Urban-green-spaces-and-health-review-evidence.pdf?ua=1
- Wolfe, M. K., & Mennis, J. (2012). Does vegetation encourage or suppress urban crime? Evidence from Philadelphia, PA. *Landscape and Urban Planning*, 108(2-4), 112-122. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.landurbplan.2012.08.006>

Intervjusted	Registrer intervjusted
☐ range:*	
1. sted	☐ 1
2. sted	☐ 2
Annet	☐ 3

ID:GenVurdering

GenerellVurdering	På en dag som denne, i hvilken grad synes du dette stedet egner seg for å:						
☐ range:*							
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
Gå tur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Slappe av	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Trene/fysisk aktivitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Være sammen med andre voksne	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4
Være sammen med barn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 5
Lese	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 6
Nyte været/naturen/utsikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 7
Lufte hund	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 8

Avkobling	Forestill deg at du over en periode har vært stresset av ulike omstendigheter i hverdagen. Du trenger avkobling og hvile. I hvilken grad ville dette stedet være et egnet sted å oppsøke for avkobling?
☐ range:*	

Avkobling	Forestill deg at du over en periode har vært stresset av ulike omstendigheter i hverdagen. Du trenger avkobling og hvile. I hvilken grad ville dette stedet være et egnet sted å oppsøke for avkobling?								
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6		7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6		7	
Egnet for avkobling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1

ID:StedsVurdering

Information

Stå på anvist plass og tenk deg at du går alene nedover her på en dag som denne.

StedsVurdering 1	Forestill deg at du er her alene på denne tiden av året Ta stilling til følgende spørsmål:								
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6		7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6		7	
Liker du deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
I hvilken grad inviterer dette stedet deg til å gå videre?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Kan du se hva som skjer herfra, uten selv å bli sett?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Er det lett å se langt før du får utsikten forstyrret, eller blokkert?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

StedsVurdering 1	Forestill deg at du er her alene på denne tiden av året								
	Ta stilling til følgende spørsmål:								
Er det lett å bevege seg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Er det lett å komme seg bort herfra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6
Er du bekymret for hva som kan være bak deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7
Er du bekymret for hva som kan være rundt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	8

StedsVurdering 2	Forestill deg at du er her alene på denne tiden av året								
	Ta stilling til følgende påstander:								
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6		7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6		7	
Fra dette stedet får jeg en god oversikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Jeg ville gått en lang vei utenom for å unngå dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Jeg kan gå her alene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6

StedsVurdering 2	Forestill deg at du er her alene på denne tiden av året Ta stilling til følgende påstander:
Om jeg føler meg truet av noe her, er det lett å komme unna	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 7

ID:Trygghet

SannsynUbeh	Tenk på parken som en helhet Forestill deg at du er her alene på denne tiden av året Hvor sannsynlig opplever du at det er at du kan bli utsatt for noe ubehagelig her?																		
☐ range:*	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%; text-align: center;">1 Svært lite sannsynli g</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">4</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">5</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">6</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">7 Svært sannsynli g</td> <td style="width: 10%;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td></td> </tr> </table>		1 Svært lite sannsynli g	2	3	4	5	6	7 Svært sannsynli g			1	2	3	4	5	6	7	
	1 Svært lite sannsynli g	2	3	4	5	6	7 Svært sannsynli g												
	1	2	3	4	5	6	7												
Utsatt for noe ubehagelig	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 1																		

FareVurdering	Ta stilling til følgende påstander: Forestill deg at du er i denne parken alene på denne tiden av året																		
☐ range:*	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%; text-align: center;">1 I svært liten grad</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">4</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">5</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">6</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">7 I svært stor grad</td> <td style="width: 10%;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td></td> </tr> </table>		1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad			1	2	3	4	5	6	7	
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad												
	1	2	3	4	5	6	7												
Jeg føler meg trygg her	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 1																		
Jeg blir engstelig her	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 2																		

FareVurdering	Ta stilling til følgende påstander: Forestill deg at du er i denne parken alene på denne tiden av året								
Det vil ikke hende meg noe ubehagelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Noen ville hjulpet meg om det hendte noe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Jeg ville fått problemer om jeg gikk meg bort	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Jeg kunne spurt om hjelp om jeg var i vansker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6
Jeg ville taklet et uventet problem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7
Jeg ville unngått å kontakte andre her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	8

FareForhold	I hvilken grad bidrar følgende forhold til at du kan føle deg utrygg i denne parken? Forestill deg at du er her alene på denne tiden av året							
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6	7	
At man kan treffe personer som oppfører seg ubehagelig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
At man kan bli vitne til kriminelle handlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Dårlig vedlikehold/tagging/søppel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

FareForhold	I hvilken grad bidrar følgende forhold til at du kan føle deg utrygg i denne parken? Forestill deg at du er her alene på denne tiden av året								
Dårlig vedlikeholdt beplantning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Høye busker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Tette busker/trær	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6
At man kan falle/snuble	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7
Raske syklisterskateboardkjørere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	8

Bekymret	Forestill deg at du går alene i denne parken. I hvilken grad ville du vært bekymret for at det skulle skje noe ubehagelig (overfall, ran, eller lignende) hvis du gikk her på...							
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6	7	
Sommer -dagtid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Sommer -kveldstid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Vinter -dagtid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Vinter -kveldstid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Personlighet	Nedenfor finner du påstander som passer mer eller mindre godt for ulike mennesker. Angi det som passer best for deg slik du vanligvis er. Velg det du umiddelbart synes stemmer best							
☐ range:*	1 Passer ikke	2	3	4	5	6	7 Passer helt	
	1	2	3	4	5	6	7	
Er avslappet, takler stress godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1

Personlighet	Nedenfor finner du påstander som passer mer eller mindre godt for ulike mennesker. Angi det som passer best for deg slik du vanligvis er. Velg det du umiddelbart synes stemmer best								
Er nedtrykt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Bekymrer meg for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Blir lett nervøs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Kjennskap	Hvor ofte har du vært her før?								
☐ range:*									
☐ skip:nextsection									
Aldri								☐	1
En gang								☐	2
Noen ganger								☐	3
Mange ganger								☐	4
Nesten daglig								☐	5

MerketEndring	Har du lagt merke til at de har kuttet ned buskene her?								
☐ range:*									
Nei								☐	1
Ja								☐	2

Tryggere	Opplever du at det er blitt tryggere her etter at buskene er kuttet?								
☐ range:*									
Nei								☐	1
Ja, litt tryggere								☐	2
Ja, mye tryggere								☐	3

OpplevdUbeh	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig her?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

OpplevdUbeh2	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig i lignende områder?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

ID:demografi

Kjonn	Til slutt - litt om deg
	Kjonn
☐ range:*	
Kvinne	
	☐ 1
Mann	
	☐ 2

AlderGrp	Hvor gammel er du?
Under 20	☐ 1
20 til 29	☐ 2
30 til 39	☐ 3
40 til 49	☐ 4
50 til 59	☐ 5
60 til 69	☐ 6
70 til 79	☐ 7
80 eller mer	☐ 8

Utdanning	Hva er din høyeste utdanning?
Grunnskole	☐ 1
Videregående skole	☐ 2
Univ/høyskole < 4 år	☐ 3
Univ/høyskole > 4 år	☐ 4

sluttid	Tid for avslutning av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_timenowf c	<input type="text" value=""/>
Fylles inn automatisk	<input type="text" value=""/> 1

brukttid	Tid brukt på intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_elapsedtime c	<input type="text" value=""/>
Fylles inn automatisk	<input type="text" value=""/> 1

Information
☐ exit:yes
☐ redirect:https://mipro.li/Kk97GcD
Klikk neste for å starte nytt intervju

GenerellVurdering	På en dag som denne, i hvilken grad synes du dette stedet egner seg for å:								
Lufte hund	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	8

Avkobling	Forestill deg at du over en periode har vært stresset av ulike omstendigheter i hverdagen. Du trenger avkobling og hvile. I hvilken grad ville dette stedet være et egnet sted å oppsøke for avkobling?								
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad		
	1	2	3	4	5	6	7		
Egnet for avkobling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1

ID:StedsVurdering

Information

Stå på anvist plass og tenk deg at du går alene nedover her en kveld, på denne tiden av året

StedsVurdering 1	Tenk deg at det er kveld, du er alene, og du er her Ta stilling til følgende spørsmål:								
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad		
	1	2	3	4	5	6	7		
Ville du likt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
I hvilken grad ville dette stedet invitere deg til å gå videre?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2

StedsVurdering 1	Tenk deg at det er kveld, du er alene, og du er her Ta stilling til følgende spørsmål:								
Kunne du se hva som skjer herfra, uten selv å bli sett?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Ville det vært lett å se langt før du får utsikten forstyrret, eller blokkert?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Ville det være lett å bevege seg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Ville det være lett å komme seg bort herfra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6
Ville du vært bekymret for hva som kan være bak deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7
Ville du vært bekymret for hva som kan være rundt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	8

StedsVurdering 2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året Ta stilling til følgende påstander:								
☐ range:*									
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6		7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6		7	
Fra dette stedet får jeg en god oversikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2

StedsVurdering 2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året Ta stilling til følgende påstander:							
Jeg ville gått en lang vei utenom for å unngå dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Jeg kan gå her alene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6
Om jeg føler meg truet av noe her, er det lett å komme unna	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7

ID:Trygghet

SannsynUbeh	Tenk på parken som en helhet Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året Hvor sannsynlig opplever du at det er at du kan bli utsatt for noe ubehagelig her?							
☐ range:*								
	1 Svært lite sannsynlig	2	3	4	5	6	7 Svært sannsynlig	
	1	2	3	4	5	6	7	
Utsatt for noe ubehagelig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1

FareVurdering	Ta stilling til følgende påstander:						
Forestill deg at du er i denne parken alene på kvelden, på denne tiden av året							
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Det vil ikke hende meg noe ubehagelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Noen ville hjulpet meg om det hendte noe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4
Jeg ville fått problemer om jeg gikk meg bort	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 5
Jeg kunne spurt om hjelp om jeg var i vansker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 6
Jeg ville taklet et uventet problem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 7
Jeg ville unngått å kontakte andre her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 8

FareForhold	I hvilken grad bidrar følgende forhold til at du kan føle deg utrygg her?						
Forestill deg at du er i denne parken alene på kvelden, på denne tiden av året							
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7

FareForhold	I hvilken grad bidrar følgende forhold til at du kan føle deg utrygg her? Forestill deg at du er i denne parken alene på kvelden, på denne tiden av året								
At man kan treffe personer som oppfører seg ubehagelig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
At man kan bli vitne til kriminelle handlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Dårlig vedlikehold/tagging/søppel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Dårlig vedlikeholdt beplantning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Høye busker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Tette busker/trær	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6
At man kan falle/snuble	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7
Raske syklisterskateboardkjørere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	8

Bekymret	Forestill deg at du går alene i denne parken. I hvilken grad ville du vært bekymret for at det skulle skje noe ubehagelig (overfall, ran, eller lignende) hvis du gikk her på...								
☐ range:*									
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6		7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6		7	
Sommer -dagtid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Sommer -kveldstid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Vinter -dagtid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Vinter -kveldstid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Personlighet	Nedenfor finner du påstander som passer mer eller mindre godt for ulike mennesker. Angi det som passer best for deg slik du vanligvis er. Velg det du umiddelbart synes stemmer best							
☐ range:*	1 Passer ikke	2	3	4	5	6	7 Passer helt	
	1	2	3	4	5	6	7	
Er avslappet, takler stress godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Er nedtrykt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Bekymrer meg for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Blir lett nervøs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Kjennskap	Hvor ofte har du vært her før?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Noen ganger	☐ 3
Mange ganger	☐ 4
Nesten daglig	☐ 5

MerketEndring	Har du lagt merke til at de har kuttet ned buskene her?
☐ range:*	
Nei	☐ 1
Ja	☐ 2

Tryggere	Opplever du at det er blitt tryggere her etter at buskene er kuttet?
☐ range:*	
Nei	☐ 1
Ja, litt tryggere	☐ 2
Ja, mye tryggere	☐ 3

OpplevdUbeh	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig her?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

OpplevdUbeh2	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig i lignende områder?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

ID:demografi

Kjonn	Til slutt - litt om deg Kjønn
☐ range:*	
Kvinne 	☐ 1
Mann 	☐ 2

AlderGrp	Hvor gammel er du?
Under 20	☐ 1
20 til 29	☐ 2
30 til 39	☐ 3
40 til 49	☐ 4
50 til 59	☐ 5
60 til 69	☐ 6

AlderGrp	Hvor gammel er du?
70 til 79	☐ 7
80 eller mer	☐ 8

Utdanning	Hva er din høyeste utdanning?
Grunnskole	☐ 1
Videregående skole	☐ 2
Univ/høyskole < 4 år	☐ 3
Univ/høyskole > 4 år	☐ 4

sluttid	Tid for avslutning av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_timenowf c	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1
Fylles inn automatisk	

brukttid	Tid brukt på intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_elapsedtime c	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1
Fylles inn automatisk	

Information
☐ exit:yes
☐ redirect:https://mipro.li/Wb1f7H4
Klikk neste for å starte nytt intervju

Vedlegg 3 Spørreskjema Frognerparken

Spørreundersøkelse: Opplevelse og bruk av parken

Vi kommer fra NMBU, universitetet på Ås og lurer på om du vil være med på en spørreundersøkelse om opplevelse og bruk av Frognerparken.

Spørreundersøkelsen er en del av forskningsprosjektet «Trygghetsskapende tiltak for levende byrom» ledet av Transportøkonomisk institutt (TØI) og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU).

Spørreundersøkelsen er anonym og tar ca 10 minutter. Det er frivillig å delta, som også betyr at en som deltaker kan trekke seg underveis. Er du villig til å delta?

Da starter vi. Jeg leser opp spørsmål fra skjema her.

Du kan se på skjema sammen med meg.

På en kveld som denne, i godt vær, i hvilken grad synes du dette stedet egner seg for å:	I svært liten grad				I svært stor grad		
	1	2	3	4	5	6	7
Gå tur, svar på en skala fra 1 til 7, hvor 1 er i svært liten grad og 7 er i svært stor grad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gå gjennom til/fra hjem/jobb	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvile/koble av	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Trene/fysisk aktivitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Være sammen med andre voksne	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Være sammen med barn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nyte skulpturene/kunsten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nyte været/naturen/utsikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lufte hund	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvorfor er du her i dag? _____

Hvor ofte har du vært her før?

- Aldri En gang Noen ganger Mange ganger Nesten daglig

Om du har vært her før, se på kartet over parken og pek ut steder du liker (+) og steder du eventuelt ikke liker (-). Beskriv hvorfor med stikkord direkte på stedet på kartet (STORE BOKSTAVER).

Andre kommentarer i stikkord:

Tegn inn ruten du har gått nå.

Pleier du å gå denne ruten? Ja Nei

Tenk deg at du skulle gått turen du tegnet inn på kartet sent på kvelden på denne tiden av året.	I svært liten grad			I svært stor grad			
	1	2	3	4	5	6	7
Ta stilling til følgende påstander:							
Jeg føler meg trygg der, svar på en skala fra 1 til 7, hvor 1 er i svært liten grad og 7 er i svært stor grad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kan gå der alene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg blir engstelig der	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Noen ville hjulpet meg om det hendte noe der	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Om jeg føler meg truet av noe der, er det lett å komme unna	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ville hastet meg avgårde gjennom parken kveldstid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ville gått en lang vei utenom for å unngå parken kveldstid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nevn forhold som eventuelt kunne gjøre at du føler deg utrygg i parken generelt.

Rangér forholdene deretter med tall, hvor 1 er den som skaper mest utrygghet.

8. Tenk på ruten du gikk.	Dårlig			God			
Hvordan opplever du belysningen... på gangveien? hvor 1 er dårlig og 7 er god	1	2	3	4	5	6	7
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beskriv hvorfor:							

utenom gangveien?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beskriv hvorfor:							
Tenk på parken generelt.	Passer ikke			Passer helt			
Ta stilling til følgende:	1	2	3	4	5	6	7
Belysningen passer området, hvor 1 er passer ikke og 7 er passer helt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Belysningen passer mine behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett forstå intensjonen til dem jeg møter på gangveien	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Belysningen er svak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Belysningen er jevn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tenk på parken som en helhet. Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året. Hvor sannsynlig opplever du at det er at du kan bli utsatt for noe ubehagelig her?

Svært lite sannsynlig				Svært sannsynlig		
1	2	3	4	5	6	7
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Alder

Kjønn

Kvinne Mann

Hva er din høyeste utdanning?

Grunnskole Videregående skole Univ/høyskole < 4 år Univ/høyskole >=4 år

Hva er din yrkesstatus?

I arbeid	Skoleelev/student	Ikke i arbeid	Pensjonist
☐ Heltid ☐ Deltid	☐	☐	☐

Takk for at du tok deg tid til å svare på spørreundersøkelsen!

Vedlegg 4 Trebelysningseksperiment

Opplevelse og bruk av park på kveldstid

Denne undersøkelsen er en del av forskningsprosjektet «Trygghetsskapende tiltak for levende byrom» ledet av Transportøkonomisk institutt (TØI) og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). Undersøkelsen er anonym og tar ca 30 minutter. Det er frivillig å delta, som også betyr at du som deltaker kan trekke deg underveis.

Dere skal først gå en runde langs en gangvei, for så å stoppe opp og svare på spørsmål om opplevelse av stedet. Deretter går dere en ny runde og svarer på spørsmål igjen.

Tur 1

Tenk deg at du går strekningen alene sent på kvelden på denne tiden av året.	I svært liten grad			I svært stor grad			
	1	2	3	4	5	6	7
Ta stilling til følgende spørsmål:							
Liker du deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I hvilken grad inviterer dette stedet deg til å gå videre? (Får du lyst til å gå videre?)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vil andre kunne se deg her om det hendte deg noe?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er det lett å se langt før du får sikten forstyrret, eller blokkert?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er det lett å komme seg bort herfra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er du bekymret for hva som kan være rundt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ta stilling til følgende påstander:							
Fra dette stedet får jeg en god oversikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ville gått en lang vei utenom for å unngå dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kan gå her alene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nevn forhold som eventuelt kunne gjøre at du føler deg utrygg her generelt.

Rangér forholdene deretter med tall, hvor 1 er den som skaper mest utrygghet

Se bortover strekningen du nettopp gikk.	God				Dårlig		
Hvordan opplever du belysningen...	1	2	3	4	5	6	7
på gangveien?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beskriv hvorfor:							
utenom gangveien?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beskriv hvorfor:							
	Passer ikke			Passer helt			
4. Ta stilling til følgende:	1	2	3	4	5	6	7
Belysningen passer området	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Belysningen passer mine behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen ser jeg godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett forstå intensjonen til dem jeg møter på gangveien	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett å gjenkjenne ansikter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett å se hindringer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett å lese skilt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ta stilling til følgende:	I svært liten grad			I svært stor grad			
	1	2	3	4	5	6	7
Hvordan opplever du belysningen her?							
lys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ubehagelig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
farget	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
svak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
konsentrert	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kald	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jevn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
myk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fokusert	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
unaturlig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
stabil	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
uklar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
monoton	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
skarp	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke-blendende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
strålende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tur 2

Tenk deg at du går strekningen alene sent på kvelden på denne tiden av året.	I svært liten grad			I svært stor grad			
	1	2	3	4	5	6	7
Ta stilling til følgende spørsmål:							
Liker du deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I hvilken grad inviterer dette stedet deg til å gå videre? (Får du lyst til å gå videre?)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vil andre kunne se deg her om det hendte deg noe?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er det lett å se langt før du får sikten forstyrret, eller blokkert?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er det lett å komme seg bort herfra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er du bekymret for hva som kan være rundt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ta stilling til følgende påstander:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fra dette stedet får jeg en god oversikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ville gått en lang vei utenom for å unngå dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kan gå her alene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nevn forhold som eventuelt kunne gjøre at du føler deg utrygg her generelt.

Rangér forholdene deretter med tall, hvor 1 er den som skaper mest utrygghet

Se bortover strekningen du nettopp gikk.	God					Dårlig	
Hvordan opplever du belysningen...	1	2	3	4	5	6	7
på gangveien?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beskriv hvorfor:							
utenom gangveien?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beskriv hvorfor:							
	Passer ikke			Passer helt			
8. Ta stilling til følgende:	1	2	3	4	5	6	7
Belysningen passer området	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Belysningen passer mine behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen ser jeg godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett forstå intensjonen til dem jeg møter på gangveien	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett å gjenkjenne ansikter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett å se hindringer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I denne belysningen er det lett å lese skilt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ta stilling til følgende:	I svært liten grad			I svært stor grad			
	1	2	3	4	5	6	7
Hvordan opplever du belysningen her?							
lys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ubehagelig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
farget	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
svak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
konsentrert	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kald	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jevn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
myk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fokusert	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
unaturlig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
stabil	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
uklar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
monoton	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
skarp	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke-blendende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
strålende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tenk på parken som en helhet. Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året. Hvor sannsynlig opplever du at det er at du kan bli utsatt for noe ubehagelig her?

Svært lite sannsynlig				Svært sannsynlig		
1	2	3	4	5	6	7
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nedenfor finner du to påstander som passer mer eller mindre godt for ulike mennesker.

Kryss av for det som passer best for deg slik du vanligvis er	Passer ikke		Passer helt				
	1	2	3	4	5	6	7
Er avslappet, takler stress godt, passer ikke er 1 og passer helt er 7	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bekymrer meg for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig her? -i lignende uteområder?

Ja Nei Ja Nei

Aldersgruppe (20, 30, 40 osv)

Kjønn

Kvinne Mann

Hva er din høyeste utdanning?

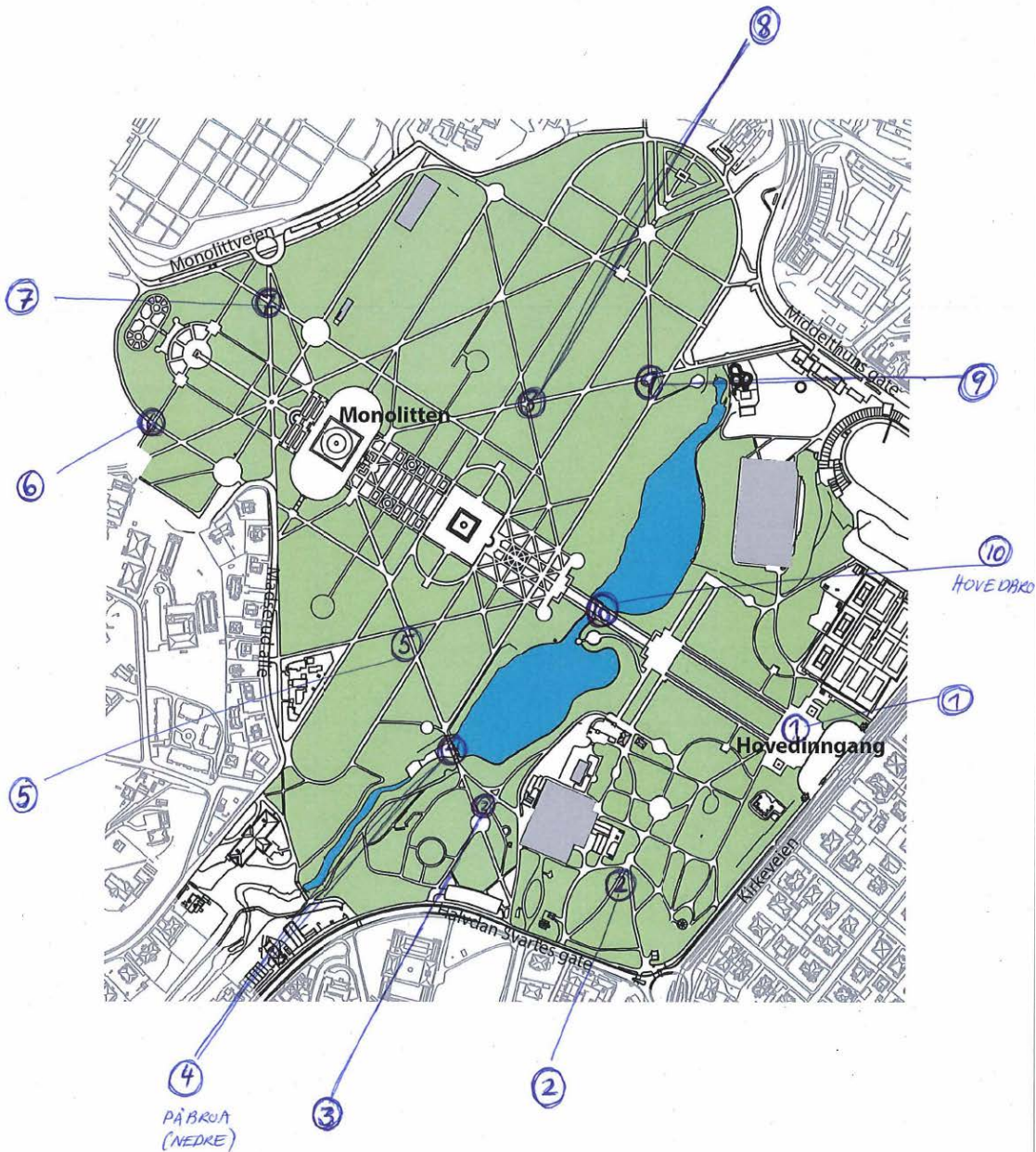
Grunnskole Videregående skole Univ/høyskole < 4 år Univ/høyskole >=4 år

Hva er din yrkesstatus?

I arbeid	Skoleelev/student	Ikke i arbeid	Pensjonist
☐ Heltid ☐ Deltid	☐	☐	☐

Takk for at du tok deg tid til å være med på undersøkelsen!

Vedlegg 5 Kart med steder i Frognerparken

Intervjusted	Registrer intervjustituasjon
☐ range:*	
Har brukt benken	☐ 1
Plassert på benken av deg	☐ 2

AleneSammen	I/O var
☐ range:*	
Alene	☐ 1
Sammen med flere	☐ 2

D:GenVurdering

GenerellVurde ring	Hvor godt eller dårlig vurderer du							
☐ range:*								
	1 Svært dårlig	2	3	4	5	6	7 Svært god	
	1	2	3	4	5	6	7	
Sittekomforten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Utseendet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Muligheten for å slappe av	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Muligheten for å være sosial	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Komfort	Kan du si noe om hvordan du opplevde komforten?
	Open
	Open

Sosial	Kan du si noe om hvordan du opplevde at benken innbød til eller utelukket samhandling med andre mennesker?
	Open
	Open

Estetisk	Hva synes du om utseendet?
	Open
	Open

Label23	Brukte du noen av benkens funksjoner?
Laderen	☐ 1
Det trådløse nettverket	☐ 2
Web-siden	☐ 3

BenkPlass	Ta stilling til følgende påstander om benken:						
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg synes den bidrar til at det er pent her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Jeg synes den passer inn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Jeg synes den bidrar til å skape liv her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Jeg var nysjerrig på hvordan det var å sitte på benken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4

LagtMerke	Før jeg stoppet deg, hadde du lagt merke til denne benken?
☐ range:*	
Ja	☐ 1

LagtMerke	Før jeg stoppet deg, hadde du lagt merke til denne benken?
Nei	☐ 2

Kjennskap	Hvor ofte har du vært her før?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Noen ganger	☐ 3
Mange ganger	☐ 4
Nesten daglig	☐ 5

Kjennskap_2	Hvor ofte har du sittet på denne plassen før?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Noen ganger	☐ 3
Mange ganger	☐ 4
Nesten daglig	☐ 5

Kjennskap_1	Har du hørt omtale av denne benken noe sted?
☐ range:*	
Nei	☐ 1
Ja, massemedia	☐ 2
Ja, sosiale medier	☐ 3
Ja, venner	☐ 4
Annet	Open

Annet	Har du andre kommentarer om benken?
	Open
	Open

StedsVurdering 2_2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året							
	Ta stilling til følgende påstander:							
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Noen ville hjulpet meg om det hendte noe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

ID:demografi

Kjonn	Til slutt - litt om deg
	Kjonn
☐ range:*	
Kvinne	
	☐ 1
Mann	
	☐ 2

AlderGrp	Hvor gammel er du?
Under 20	☐ 1
20 til 29	☐ 2
30 til 39	☐ 3
40 til 49	☐ 4
50 til 59	☐ 5
60 til 69	☐ 6
70 til 79	☐ 7
80 eller mer	☐ 8

Utdanning	Hva er din høyeste utdanning?
Grunnskole	☐ 1
Videregående skole	☐ 2
Univ/høyskole < 4 år	☐ 3
Univ/høyskole > 4 år	☐ 4

sluttid	Tid for avslutning av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_timenowf c	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1
Fylles inn automatisk	

brukttid	Tid brukt på intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_elapsedtime c	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1
Fylles inn automatisk	

Information
☐ exit:yes
☐ redirect:https://mipro.li/q3B5NkM
Klikk neste for å starte nytt intervju

Vedlegg 7 Spørreskjema for utekontorer

ID:intro

Information

Jeg kommer fra Oslo Kommune og skal gjennomføre en undersøkelse om hvordan du opplever denne gata/dette området. Det tar ca 5 minutter å svare.

Det er selvfølgelig frivillig å delta, og dine svar er helt anonyme. Er du villig til å delta?

starttid | Tid for oppstart av intervjuet

range:*

afilla:sys_timenowf c

Fylles inn automatisk

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 1

startdato | Dato for oppstart av intervjuet

range:*

afilla:sys_date c

Fylles inn automatisk

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 1

random | Randomvariabel

range:*

afilla:sys_random c

Fylles inn automatisk

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 1

respondent | Respondentnummer til matching

range:script:mktimerandom(\starttid.a.1,\random.a.1)

afilla:sys_range c

Genereres automatisk

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 1

Intervjusted_ga te	Registrer intervjusted
☐ range:*	
Kjeld Stubs Gate	☐ 1
Øvre Slottsgate	☐ 2
Kongens gate	☐ 3

ID:GenVurdering

StedsVurdering 2_1	Ta stilling til følgende påstander:						
☐ range:*							
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg synes det er pent her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Det er lett å bevege seg rundt her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Jeg synes stedet virker øde og folketomt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Jeg ville gått innover gaten selv om jeg ikke hadde noe ærend	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4
Dette er en innbydende gate	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 5

ID:StedsVurdering

StedsVurdering 1	Tenk deg at det er KVELD, du er alene her						
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
Ville du likt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Får du lyst til å gå videre innover gaten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Ville det være lett å gå bort herfra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Ville du vært bekymret for hva som kan være bak deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4

StedsVurdering 2_2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året						
	Ta stilling til følgende påstander:						
☐ range:*	1 Helt uenig	2	3	4	5	6	7 Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7
☐ rot:n							
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
☐ rot:r							
Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2

StedsVurdering 2_2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året Ta stilling til følgende påstander:								
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Noen ville hjulpet meg om det hendte noe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Jeg ville truffet ubehagelige mennesker her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Det er vanskelig å se alt som foregår her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6
Her får jeg god oversikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7

ID:Trygghet

Utrygg	Hvor sannsynlig tror du det er at du kan bli							
☐ range:*	1 Svært usannsynlig	2	3	4	5	6	7 Svært sannsynlig	
	1	2	3	4	5	6	7	
Utsatt for noe ubehagelig her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Utsatt for en trafikkulykke her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Utsatt for terrorisme her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

Personlighet	Nedenfor finner du påstander som passer mer eller mindre godt for ulike mennesker. Angi det som passer best for deg slik du vanligvis er. Velg det du umiddelbart synes stemmer best							
☐ range:*	1 Passer ikke	2	3	4	5	6	7 Passer helt	
	1	2	3	4	5	6	7	
Er avslappet, takler stress godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Er nedtrykt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Bekymrer meg for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Blir lett nervøs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Kjennskap	Hvor ofte har du vært her før?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Noen ganger	☐ 3
Mange ganger	☐ 4
Nesten daglig	☐ 5

OpplevdUbeh	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) her?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

OpplevdUbeh2	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) i sentrum?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

Stengtinstallasjon.A	Før jeg stoppet deg, hadde du lagt merke til Installasjonen?
☐ filter:\Kjennskap.a=1 ☐ range:*	
Ja	☐ 1
Nei	☐ 2

Stengtinstallasjon.B	Før jeg stoppet deg, hadde du lagt merke til at det var gjort endringer i gata?
☐ filter:\Kjennskap.a=1;- ☐ range:*	
Ja	☐ 1
Nei	☐ 2

Stengt_endringer	Før jeg stoppet deg, hadde du lagt merke til at det var gjort endringer i gata?
☐ filter:\Kjennskap.a=2;3;4;5 ☐ range:*	
Ja	☐ 1
Nei	☐ 2

karakteristikk	Ser du hva som er forandret her?
☐ range:*	
Ja	☐ 1
Nei	☐ 2

Stengt_2	Hva syns du om endringen?
☐ range:*	
Veldig negativt for bymiljøet	☐ 1
Noe negativt for bymiljøet	☐ 2
Nøytralt	☐ 3
Noe positivt for bymiljøet	☐ 4
Veldig positivt for bymiljøet	☐ 5

bruk1	Hvor mange ganger brukte du Langbordet den forrige måneden?
☐ range:*	
Ingen ganger	☐ 1
En gang	☐ 2
To til fem ganger	☐ 3
Fem eller fler ganger	☐ 4

bruk2	Hvor mange ganger tror du du kommer til å bruke Langbordet i løpet av den neste måneden?
☐ range:*	
Ingen ganger	☐ 1
En gang	☐ 2
To til fem ganger	☐ 3
Fem eller fler ganger	☐ 4

bruk_aapen	Hva bruker du Langbordet til?
☐ filter:\bruk1.a=2;3;4	
☐ range:*	
	Open

bruk_forbedre	Hva kunne Bymiljøetaten gjort for å forbedre Langbordet?
☐ range:*	
	Open

ID:demografi

Kjønn	Til slutt - litt om deg
	Kjønn
☐ range:*	
Kvinne	
	☐ 1
Mann	
	☐ 2

AlderGrp	Hvor gammel er du?
Under 20	☐ 1
20 til 29	☐ 2
30 til 39	☐ 3
40 til 49	☐ 4
50 til 59	☐ 5
60 til 69	☐ 6
70 til 79	☐ 7
80 eller mer	☐ 8

Utdanning	Hva er din høyeste utdanning?
Grunnskole	☐ 1
Videregående skole	☐ 2
Univ/høyskole < 4 år	☐ 3
Univ/høyskole > 4 år	☐ 4

Betingelse	Registrer forhold (etterundersøkelse)
Stilas	☐ 1
Sol på gata	☐ 2
Støy fra byggearbeid	☐ 3
Ingen av disse	☐ 4
Annet	Open

sluttid	Tid for avslutning av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_timenowf c	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1
Fylles inn automatisk	

brukttid	Tid brukt på intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_elapsedtime c	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1
Fylles inn automatisk	

Information
☐ exit:yes
☐ redirect: https://mipro.li/Qm7b6XW
Klikk neste for å starte nytt intervju

Vedlegg 8 Spørreskjema for Akersgata utenfor Stortinget før

ID:intro

Information
Jeg kommer fra Oslo Kommune og skal gjennomføre en undersøkelse om hvordan du opplever denne delen av Akersgata. Det tar ca 4 minutter å svare. Det er selvfølgelig frivillig å delta, og dine svar er helt anonyme. Er du villig til å delta?

starttid	Tid for oppstart av intervjuet										
☐ range:*											
☐ afilla:sys_timenowf c	<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 1										
Fylles inn automatisk											

startdato	Dato for oppstart av intervjuet										
☐ range:*											
☐ afilla:sys_date c	<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 1										
Fylles inn automatisk											

random	Randomvariabel										
☐ range:*											
☐ afilla:sys_random c	<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 1										
Fylles inn automatisk											

respondent	Respondentnummer til matching
☐ range:script:mktimerandom(\starttid.a.1,\random.a.1)	

StedsVurdering 2_1	Ta stilling til følgende påstander:							
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg synes det er pent her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Det er lett å bevege seg rundt her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Jeg synes stedet virker øde og folketomt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Jeg ville gått innover gaten, selv om jeg ikke hadde noe ærend	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

ID:StedsVurdering

StedsVurdering 1	Tenk deg at det er kveld, du er alene, og du er i Akersgata foran Stortinget							
	Ta stilling til følgende spørsmål:							
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6	7	
Ville du likt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
I hvilken grad ville du føle at du er invitert til å gå videre innover denne gaten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Ville det være lett å komme seg bort herfra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

StedsVurdering 1	Tenk deg at det er kveld, du er alene, og du er i Akersgata foran Stortinget Ta stilling til følgende spørsmål:								
Ville du vært bekymret for hva som kan være bak deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

StedsVurdering 2_2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året Ta stilling til følgende påstander:							
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Noen ville hjulpet meg om det hendte noe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

ID:Trygghet

Sannsynlig	Tenk på Akersgata foran Stortinget Hvor sannsynlig er det at du kan bli							
☐ range:*	1 Svært lite sannsynlig	2	3	4	5	6	7 Svært sannsynlig	
	1	2	3	4	5	6	7	
Utsatt for noe ubehagelig her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1

Sannsynlig	Tenk på Akersgata foran Stortinget								
	Hvor sannsynlig er det at du kan bli								
Utsatt for en trafikkulykke her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Utsatt for terrorisme her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

Utrygg	Tenk på Akersgata foran Stortinget								
	Hvor utrygg er du for at du kan bli								
☐ range:*									
	1 Svært lite utrygg	2	3	4	5	6		7 Svært utrygg	
	1	2	3	4	5	6		7	
Utsatt for noe ubehagelig her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Utsatt for en trafikkulykke her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Utsatt for terrorisme her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

Stengt	Før jeg stoppet deg, hadde du lagt merke til at denne gaten er stengt for biler?								
☐ range:*									
Ja								☐	1
Nei								☐	2

HvorforStengt	Hvorfor tror du at denne gaten er stengt for biler?								
☐ range:*									
Fordi det er gågate								☐	1
Terrortiltak								☐	2
For at butikkene ikke ønsker biler								☐	3
På grunn av "bilfritt sentrum"								☐	4

HvorforStengt	Hvorfor tror du at denne gaten er stengt for biler?
På grunn av byggearbeider	☐ 5
Vet ikke	☐ 6
Annet	Open

TerrorTiltak	I denne gata er det flere tiltak for å hindre terrorisme. Vet du hvilke det er?
☐ range:*	
Bom mot biler	☐ 1
Kameraovervåkning	☐ 2
Blomsterpotter	☐ 3
Politi/vakter	☐ 4
☐ exclusive:yes Vet ikke	☐ 5

TerrorTrygg	I denne gata er det flere tiltak for å hindre terrorisme. I hvilken grad påvirker disse din følelse av trygghet her?								
☐ range:*	1 Jeg blir mer utrygg		2	3	4	5	6	7 Jeg blir mer trygg	
	1	2	3	4	5	6		7	
Bom mot biler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Kameraovervåkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Blomsterpotter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Politi/vakter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Personlighet	Nedenfor finner du påstander som passer mer eller mindre godt for ulike mennesker. Angi det som passer best for deg slik du vanligvis er. Velg det du umiddelbart synes stemmer best							
☐ range:*	1 Passer ikke	2	3	4	5	6	7 Passer helt	
	1	2	3	4	5	6	7	
Er avslappet, takler stress godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Er nedtrykt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Bekymrer meg for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Blir lett nervøs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Kjennskap	Hvor ofte har du vært her før?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Noen ganger	☐ 3
Mange ganger	☐ 4
Nesten daglig	☐ 5

OpplevdUbeh	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) her?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

OpplevdUbeh2	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) i sentrum?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

ID:demografi

Kjonn	Til slutt - litt om deg
	Kjønn
☐ range:*	
Kvinne	
	☐ 1
Mann	
	☐ 2

AlderGrp	Hvor gammel er du?
Under 20	☐ 1
20 til 29	☐ 2
30 til 39	☐ 3
40 til 49	☐ 4
50 til 59	☐ 5
60 til 69	☐ 6
70 til 79	☐ 7
80 eller mer	☐ 8

Utdanning	Hva er din høyeste utdanning?
Grunnskole	☐ 1
Videregående skole	☐ 2
Univ/høyskole < 4 år	☐ 3
Univ/høyskole >4 år	☐ 4

sluttid	Tid for avslutning av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_timenowf c	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1
Fylles inn automatisk	

brukttid	Tid brukt på intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_elapsedtime c	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1
Fylles inn automatisk	

Information
☐ exit:yes
☐ redirect: http://dc.miprocloud.net/DCWebEngine/panelsurvey.aspx?qif=d33818e2-5aaf-4db3-b2f8-f0393b1175d6
Klikk neste for å starte nytt intervju

Vedlegg 9 Spørreskjema for Akersgata utenfor Stortinget etter

ID:intro

Information

Jeg kommer fra Oslo Kommune og skal gjennomføre en undersøkelse om hvordan du opplever denne delen av Akersgata. Det tar ca 4 minutter å svare.
 Det er selvfølgelig frivillig å delta, og dine svar er helt anonyme. Er du villig til å delta?

starttid	Tid for oppstart av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_timenowf c	
Fylles inn automatisk	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1

startdato	Dato for oppstart av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_date c	
Fylles inn automatisk	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1

random	Randomvariabel
☐ range:*	
☐ afilla:sys_random c	
Fylles inn automatisk	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1

respondent	Respondentnummer til matching
☐ range:script:mktimerandom(\starttid.a.1,\random.a.1)	

respondent	Respondentnummer til matching
☐ afilla:sys_range c	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1
Genereres automatisk	

Intervjusted	Registrer intervjusted (etterundersøkelse)
☐ range:*	
v/ Karl Johan	☐ 1
Midt i	☐ 2
v/ Prinsens gate	☐ 3

ID:GenVurdering

GenerellVurdering	På en dag som denne, i hvilken grad synes du dette stedet egner seg for å:						
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
Gå tur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Slappe av	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Nyte været/naturen/utsikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Handle/vindusshopping	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4

StedsVurdering 2_1	Ta stilling til følgende påstander:
☐ range:*	

StedsVurdering 2_1	Ta stilling til følgende påstander:							
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg synes det er pent her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Det er lett å bevege seg rundt her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Jeg synes stedet virker øde og folketomt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Jeg ville gått innover gaten, selv om jeg ikke hadde noe ærend	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

ID:StedsVurdering

StedsVurdering 1	Tenk deg at det er kveld, du er alene, og du er i Akersgata foran Stortinget							
	Ta stilling til følgende spørsmål:							
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6	7	
☐ range:*								
Ville du likt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
I hvilken grad ville du føle at du er invitert til å gå videre innover denne gaten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Ville det være lett å komme seg bort herfra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

StedsVurdering 1	Tenk deg at det er kveld, du er alene, og du er i Akersgata foran Stortinget							
Ta stilling til følgende spørsmål:								
Ville du vært bekymret for hva som kan være bak deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

StedsVurdering 2_2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året							
Ta stilling til følgende påstander:								
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad	
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Noen ville hjulpet meg om det hendte noe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

ID:Trygghet

Sannsynlig	Tenk på Akersgata foran Stortinget							
Hvor sannsynlig er det at du kan bli								
☐ range:*	1 Svært lite sannsynlig	2	3	4	5	6	7 Svært sannsynlig	
	1	2	3	4	5	6	7	

Sannsynlig	Tenk på Akersgata foran Stortinget								
	Hvor sannsynlig er det at du kan bli								
Utsatt for noe ubehagelig her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Utsatt for en trafikkulykke her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Utsatt for terrorisme her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

Utrygg	Tenk på Akersgata foran Stortinget								
	Hvor utrygg er du for at du kan bli								
☐ range:*									
	1 Svært lite utrygg	2	3	4	5	6		7 Svært utrygg	
	1	2	3	4	5	6		7	
Utsatt for noe ubehagelig her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Utsatt for en trafikkulykke her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Utsatt for terrorisme her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

Stengt	Før jeg stoppet deg, hadde du lagt merke til at denne gaten er stengt for biler?	
☐ range:*		
Ja	☐	1
Nei	☐	2

HvorforStengt	Hvorfor tror du at denne gaten er stengt for biler?	
☐ range:*		
Fordi det er gågate	☐	1
Terrortiltak	☐	2
Før at butikkene ikke ønsker biler	☐	3
På grunn av "bilfritt sentrum"	☐	4
På grunn av byggearbeider	☐	5
Vet ikke	☐	6
Annet		Open

TerrorTiltak	I denne gata er det flere tiltak for å hindre terrorisme. Vet du hvilke det er?	
☐ range:*		
Bom mot biler	☐	1
Kameraovervåkning	☐	2
Blomsterpotter	☐	3
Politi/vakter	☐	4
Heve- /senkepulleter	☐	5
☐ exclusive:yes Vet ikke	☐	6

TerrorTrygg	I denne gata er det flere tiltak for å hindre terrorisme. I hvilken grad påvirker disse din følelse av trygghet her?							
☐ range:*	1 Jeg blir mer utrygg	2	3	4	5	6	7 Jeg blir mer trygg	
	1	2	3	4	5	6	7	
Kameraovervåkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Blomsterpotter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Politi/vakter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Heve- /senkepulleter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Personlighet	Nedenfor finner du påstander som passer mer eller mindre godt for ulike mennesker. Angi det som passer best for deg slik du vanligvis er. Velg det du umiddelbart synes stemmer best							
☐ range:*	1 Passer ikke	2	3	4	5	6	7 Passer helt	
	1	2	3	4	5	6	7	
Er avslappet, takler stress godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Er nedtrykt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Bekymrer meg for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Blir lett nervøs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Kjennskap	Hvor ofte har du vært her før?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Noen ganger	☐ 3
Mange ganger	☐ 4
Nesten daglig	☐ 5

OpplevdUbeh	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) her?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

OpplevdUbeh2	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) i sentrum?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

ID:demografi

Kjønn	Til slutt - litt om deg
Kjønn	
☐ range:*	
Kvinne 	☐ 1
Mann 	☐ 2

AlderGrp	Hvor gammel er du?
Under 20	☐ 1
20 til 29	☐ 2
30 til 39	☐ 3
40 til 49	☐ 4
50 til 59	☐ 5
60 til 69	☐ 6
70 til 79	☐ 7
80 eller mer	☐ 8

Utdanning	Hva er din høyeste utdanning?
Grunnskole	☐ 1
Videregående skole	☐ 2
Univ/høyskole < 4 år	☐ 3
Univ/høyskole > 4 år	☐ 4

Betingelse	Registrer forhold (etterundersøkelse)
☐ range:*	
Stilas	☐ 1
Arbeid i Akersgata	☐ 2
Parkerte biler i Akersgata	☐ 3
Parkerte biler på Egertorget	☐ 4
Sol på gata	☐ 5
Støy fra byggearbeid	☐ 6
Ingen av disse	☐ 7
Annet	Open

sluttid	Tid for avslutning av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_timenowf c	
Fylles inn automatisk	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1

brukttid	Tid brukt på intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_elapsedtime c	
Fylles inn automatisk	<input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> 1

Information
☐ exit:yes
☐ redirect:http://dc.miprocloud.net/DCWebEngine/panelsurvey.aspx?qif=d8741d6b-2cd1-47c2-a0a0-3f724de178cf
Klikk neste for å starte nytt intervju

Vedlegg 10 Spørreskjema for Keyzers gate

ID:intro

Information

Jeg kommer fra Oslo Kommune og skal gjennomføre en undersøkelse om hvordan du opplever denne gata. Det tar ca 4 minutter å svare.

Det er selvfølgelig frivillig å delta, og dine svar er helt anonyme. Er du villig til å delta?

etterundersokel se autofyll etterundersøkelse 2018

range:*

afilla:sys_random c

ja

		1
--	--	---

starttid Tid for oppstart av intervjuet

range:*

afilla:sys_timenowf c

Fylles inn automatisk

								1
--	--	--	--	--	--	--	--	---

startdato Dato for oppstart av intervjuet

range:*

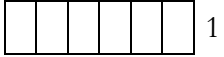
afilla:sys_date c

Fylles inn automatisk

										1
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

random Randomvariabel

range:*

random	Randomvariabel
☐ afilla:sys_random c Fylles inn automatisk	
	

respondent	Respondentnummer til matching
☐ range:script:mktimerandom(\starttid.a.1,\random.a.1) ☐ afilla:sys_range c Genereres automatisk	
	

Intervjusted_ga te	Registrer intervjusted
☐ range:*	
Akersgata	☐ 1
Keysers gate	☐ 2
Kongens gate	☐ 3

Betingelse	Registrer forhold (etterundersøkelse)
☐ range:*	
Stilas	☐ 1
Sol på gata	☐ 2
Støy fra byggearbeid	☐ 3
Ingen av disse	☐ 4
Annet	Open

intervjusted	Registrer intervjusted i Keysersgate	
☐ filter:\Intervjusted_gate.a=2;*		
☐ range:*		
Thon-hjørnet	☐	1
Keysersgateskilt-hjørnet	☐	2
Oppi gården	☐	3
Trafikklys	☐	4

ID:GenVurdering

StedsVurdering 2_1	Ta stilling til følgende påstander:						
☐ range:*							
	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
Jeg synes det er pent her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er lett å bevege seg rundt her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg synes stedet virker øde og folketomt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ville gått innover gaten selv om jeg ikke hadde noe ærend	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ID:StedsVurdering

StedsVurdering 1	Tenk deg at det er kveld, du er alene her Ta stilling til følgende spørsmål:						
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
Ville du likt deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Får du lyst til å gå videre innover gaten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Ville det være lett å gå bort herfra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3
Ville du vært bekymret for hva som kan være bak deg her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4
Hvor stor sannsynlighet er det for at du møter personer som oppfører seg ubehagelig her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 5

StedsVurdering 2_2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året Ta stilling til følgende påstander:						
☐ range:*	1 I svært liten grad	2	3	4	5	6	7 I svært stor grad
	1	2	3	4	5	6	7
☐ rot:n Jeg føler meg trygg her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
☐ rot:r Jeg ville hastet meg avgårde for å komme meg bort fra dette stedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2

StedsVurdering 2_2	Forestill deg at du er her alene på kvelden, på denne tiden av året Ta stilling til følgende påstander:								
Jeg blir engstelig her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Noen ville hjulpet meg om det hendte noe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4
Det er vanskelig å se alt som foregår her	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	5
Her får jeg god oversikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	6

ID:Trygghet

Sannsynlig	Hvor sannsynlig tror du det er at du kan bli								
☐ range:*	1 Svært lite sannsynlig	2	3	4	5	6	7 Svært sannsynlig		
	1	2	3	4	5	6	7		
Utsatt for noe ubehagelig her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Utsatt for en trafikkulykke her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Utsatt for terrorisme her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3

Utrygg	Hvor utrygg er du for at du kan bli						
☐ range:*	1 Svært lite utrygg	2	3	4	5	6	7 Svært utrygg
	1	2	3	4	5	6	7
Utsatt for noe ubehagelig her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 1
Utsatt for en trafikkulykke her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 2
Utsatt for terrorisme her?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 3

Stengt	Før jeg stoppet deg, hadde du lagt merke til betongsperrere?	
☐ range:*		
Ja	☐	1
Nei	☐	2

HvorforStengt	Hvorfor tror du at denne gaten har betongsperrere?	
☐ range:*		
Terrortiltak	☐	1
På grunn av "bilfritt sentrum"	☐	2
På grunn av byggearbeider	☐	3
Vet ikke	☐	4
Annet		Open

TerrorTrygg	I denne gata er det flere tiltak for å hindre terrorisme. I hvilken grad påvirker disse din følelse av trygghet her?						
☐ range:*	1 Jeg blir mer utrygg	2	3	4	5	6	7 Jeg blir mer trygg
	1	2	3	4	5	6	7

TerrorTrygg	I denne gata er det flere tiltak for å hindre terrorisme. I hvilken grad påvirker disse din følelse av trygghet her?								
Kameraovervåking	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Betongsperrer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2

Personlighet	Nedenfor finner du påstander som passer mer eller mindre godt for ulike mennesker. Angi det som passer best for deg slik du vanligvis er. Velg det du umiddelbart synes stemmer best								
☐ range:*	1 Passer ikke	2	3	4	5	6	7 Passer helt		
	1	2	3	4	5	6	7		
Er avslappet, takler stress godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
Er nedtrykt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
Bekymrer meg for mye	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
Blir lett nervøs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

Kjennskap	Hvor ofte har du vært her før?								
☐ range:*									
Aldri								☐	1
En gang								☐	2
Noen ganger								☐	3
Mange ganger								☐	4
Nesten daglig								☐	5

OpplevdUbeh	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) her?								
☐ range:*									
Aldri								☐	1
En gang								☐	2
Flere ganger								☐	3

OpplevdUbeh2	Har du tidligere vært utsatt for noe ubehagelig (vold/ran/trusler e.l) i sentrum?
☐ range:*	
Aldri	☐ 1
En gang	☐ 2
Flere ganger	☐ 3

ID:demografi

Kjonn	Til slutt - litt om deg
Kjønn	
☐ range:*	
Kvinne	
	☐ 1
Mann	
	☐ 2

AlderGrp	Hvor gammel er du?
Under 20	☐ 1
20 til 29	☐ 2
30 til 39	☐ 3
40 til 49	☐ 4
50 til 59	☐ 5
60 til 69	☐ 6
70 til 79	☐ 7
80 eller mer	☐ 8

Utdanning	Hva er din høyeste utdanning?
Grunnskole	☐ 1
Videregående skole	☐ 2
Univ/høyskole < 4 år	☐ 3
Univ/høyskole > 4 år	☐ 4

sluttid	Tid for avslutning av intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_timenowf c	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1
Fylles inn automatisk	

brukttid	Tid brukt på intervjuet
☐ range:*	
☐ afilla:sys_elapsedtime c	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1
Fylles inn automatisk	

Information
☐ exit:yes
☐ redirect: http://dc.miprocloud.net/DCWebEngine/panelsurvey.aspx?qif=6d38185f-9cfc-4e09-b4df-ab739907b338
Klikk neste for å starte nytt intervju

Transportøkonomisk institutt (TØI)

Stiftelsen Norsk senter for samferdselsforskning

TØI er et anvendt forskningsinstitutt, som mottar basisbevilgning fra Norges forskningsråd og gjennomfører forsknings- og utredningsoppdrag for næringsliv og offentlige etater. TØI ble opprettet i 1964 og er organisert som uavhengig stiftelse.

TØI utvikler og formidler kunnskap om samferdsel med vitenskapelig kvalitet og praktisk anvendelse. Instituttet har et tverrfaglig miljø med rundt 70 høyt spesialiserte forskere.

Instituttet utgir tidsskriftet Samferdsel med 10 nummer i året og driver også forskningsformidling gjennom TØI-rapporter, artikler i vitenskapelige tidsskrifter, samt innlegg og intervjuer i media. TØI-rapportene er gratis tilgjengelige på instituttets hjemmeside www.toi.no.

TØI er partner i CIENS Forskningscenter for miljø og samfunn, lokalisert i Forskningsparken nær Universitetet i Oslo (se www.ciens.no). Instituttet deltar aktivt i internasjonalt forsknings-samarbeid, med særlig vekt på EUs rammeprogrammer.

TØI dekker alle transportmidler og temaområder innen samferdsel, inkludert trafiksikkerhet, kollektivtransport, klima og miljø, reiseliv, reisevaner og reiseetterspørsel, arealplanlegging, offentlige beslutningsprosesser, næringslivets transport og generell transportøkonomi.

Transportøkonomisk institutt krever opphavsrett til egne arbeider og legger vekt på å opptre uavhengig av oppdragsgiverne i alle faglige analyser og vurderinger.

Besøks- og postadresse:

Transportøkonomisk institutt
Gautstadalléen 21
NO-0349 Oslo

22 57 38 00
toi@toi.no
www.toi.no